

[2000/10/22 v3.01 Landscape Pages (DPC)]

[2016/05/21 v2.44 Cross-referencing by name of section]



ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ

For Personal Use Only  
Not For Commercial Printing/Distribution

# Contents

nyAsaH	1
dhyAnam	2
1 prathamOZdhyAyaH	4
2 dvitIyOZdhyAyaH	9
3 tRutIyOZdhyAyaH	17
4 caturthOZdhyAyaH	22
5 pa~jcamOZdhyAyaH	27
6 ShaShThOZdhyAyaH	31
7 saptamOZdhyAyaH	36
8 aShTamOZdhyAyaH	40
9 navamOZdhyAyaH	44
10 daSamOZdhyAyaH	48
11 EkAdaSOZdhyAyaH	53
12 dvAdaSOZdhyAyaH	62

13 trayOdaSOZdhyAyaH	65
14 caturdaSOZdhyAyaH	69
15 pa~jcadaSOZdhyAyaH	72
16 ShODaSOZdhyAyaH	75
17 saptadaSOZdhyAyaH	78
18 aShTAdaSOZdhyAyaH	81
19 gItArthasa~ggrahaH	90
20 gItAmAhAtmyam	94



# ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ

॥ ನ್ಯಾಸಃ ॥

॥ ಕರನ್ಯಾಸಃ ॥

ಓಮ್ ಅಸ್ಯ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಮಾಲಾಮನ್ತ್ರಸ್ಯ |

ಭಗವಾನೇವದವ್ಯಾಸ ಋಷಿಃ | ಅನುಷ್ಠುಪ್ ಭಂದಃ |

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ದೇವತಾ |

ಅಶೋಚ್ಯಾನನ್ವಶೋಚಸ್ತ್ವಂ ಪ್ರಜ್ಞಾವಾದಾಂಶ್ಚ ಭಾಷಸೇ ಇತಿ ಬೀಜಮ್ |

ಸರ್ವಧರ್ಮಾನ್ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಮಾಮೇಕಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜ ಇತಿ ಶಕ್ತಿಃ |

ಅಹಂ ತ್ವಾ ಸರ್ವಪಾಪೇಭ್ಯೋ ಮೋಕ್ಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಮಾ ಶುಚ ಇತಿ ಕೀಲಕಮ್ |

ನೈನಂ ಛಿನದಂತಿ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ನೈನಂ ದಹತಿ ಪಾವಕ ಇತ್ಯಜುಷಾಂಭ್ಯಾಂ ನಮಃ |

ನ ಚೈನಂ ಕ್ಲೇದಯನ್ತ್ಯಾಪೋ ನ ಶೋಷಯತಿ ಮಾರುತ ಇತಿ ತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂ ನಮಃ |

ಅಚ್ಛೇದ್ಯೋಽಯಮದಾಹ್ಯೋಽಯಮಕ್ಲೇದ್ಯೋಽಶೋಷ್ಯ ಏವ ಚ ಇತಿ ಮಧ್ಯಮಾಭ್ಯಾಂ

ನಮಃ | ನಿತ್ಯಃ ಸರ್ವಗತಃ ಸ್ಥಾನುರಚಲೋಽಯಂ ಸನಾತನ ಇತ್ಯನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ |

ಪಶ್ಯ ಮೇ ಪಾರ್ಥ ರೂಪಾಣಿ ಶತಶೋಽಥ ಸಹಸ್ರಶ ಇತಿ ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ |

ನಾನಾವಿಧಾನಿ~ದಿವ್ಯಾನಿ~ನಾನಾವರ್ಣಾಕೃತೀನಿ ಚ~ಇತಿ~ಕರತಲಕರಪೃಷ್ಠಾಂಭ್ಯಾಂ~ನಮಃ |

॥ ಇತಿ ಕರನ್ಯಾಸಃ ॥



॥ಹೃದಯಾದಿ ನ್ಯಾಸಃ॥

ನೈನಂ ಛಿನಂದಂತಿ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ನೈನಂ ದಹತಿ ಪಾವಕ ಇತಿ ಹೃದಯಾಯ ನಮಃ।

ನ ಚೈನಂ ಕ್ಲೇದಯನ್ತ್ಯಾಪೋ ನ ಶೋಷಯತಿ ಮಾರುತ ಇತಿ ಶಿರಸೇ ಸ್ವಾಹಾ।

ಅಚ್ಛೇದ್ಯೋಽಯಮದಾಹ್ಯೋಽಯಮಕ್ಷೇದ್ಯೋಽಶೋಷ್ಯ ಏವ ಚೇತಿ ಶಿಖಾಯೈ  
ವಷಟ್।

ನಿತ್ಯಃ ಸರ್ವಗತಃ ಸ್ಥಾಣುರಚಲೋಽಯಂ ಸನಾತನ ಇತಿ ಕವಚಾಯ ಹುಮ್।

ಪಶ್ಯ ಮೇ ಪಾರ್ಥ ರೂಪಾಣಿ ಶತಶೋಽಥ ಸಹಸ್ರಶ ಇತಿ ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯ ವೌಷಟ್।

ನಾನಾವಿಧಾನಿ ದಿವ್ಯಾನಿ ನಾನಾವರ್ಣಾಕೃತೀನಿ ಚೇತಿ ಅಸ್ತ್ರಾಯ ಘಟ್।

॥ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥೇ ಪಾರೇ ವಿನಿಯೋಗಃ॥

॥ಧ್ಯಾನಮ್॥

ಓಮ್ ಪಾರ್ಥಾಯ ಪ್ರತಿಬೋಧಿತಾಂ ಭಗವತಾ ನಾರಾಯಣೇನ ಸ್ವಯಮ್  
ವ್ಯಾಸೇನ ಗ್ರಥಿತಾಂ ಪುರಾಣಮುನಿನಾ ಮಧ್ಯೇ ಮಹಾಭಾರತಮ್ ।  
ಅದ್ವೈತಾಮೃತವರ್ಷಿಣೀಂ ಭಗವತೀಮಷ್ಟಾದಶಾಧ್ಯಾಯಿನೀಮ್  
ಅಮ್ಬ ತಾಷ್ವಮನುಸಂದಧಾಮಿ ಭಗವದ್ಗೀತೇ ಭವೇದ್ವೇಷಿಣೀಮ್ ॥<sub>1</sub>॥

ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ವ್ಯಾಸ ವಿಶಾಲಬುದ್ಧೇ ಫುಲ್ಲಾರವಿನ್ದಾಯತಪತ್ರನೇತ್ರ ।  
ಯೇನ ತ್ವಯಾ ಭಾರತತೈಲಪೂರ್ಣಃ ಪ್ರಜ್ವಾಲಿತೋ ಜ್ಞಾನಮಯಃ ಪ್ರದೀಪಃ ॥<sub>2</sub>॥

ಪ್ರಪನ್ನಪಾರಿಜಾತಾಯ ತೋತ್ರವೇತ್ಯೈಕಪಾಣಯೇ ।  
ಜ್ಞಾನಮುದ್ರಾಯ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಗೀತಾಮೃತದುಹೇ ನಮಃ ॥<sub>3</sub>॥

ಸರ್ವೋಪನಿಷದೋ ಗಾವೋ ದೋಗ್ಧಾ ಗೋಪಾಲ-ನಂದನಃ ।  
ಪಾರ್ಥೋ ವತ್ಸಃ ಸುಧೀರ್ಘೋಕ್ತಾ ದುಗ್ಧಂ ಗೀತಾಮೃತಂ ಮಹತ್ ॥<sub>4</sub>॥

ವಸುದೇವಸುತಂ ದೇವಂ ಕಂಸಚಾಣೂರಮರ್ದನಮ್ ।  
ದೇವಕೀಪರಮಾನಂದಂ ಕೃಷ್ಣಂ ವಂದೇ ಜಗದ್ಗುರುಮ್ ॥<sub>5</sub>॥

ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣತಟಾ ಜಯದ್ರಥಜಲಾ ಗಾನ್ಧಾರನೀಲೋತ್ಪಲಾ  
ಶಲ್ಯಗ್ರಾಹವತೀ ಕೃಪೇಣ ವಹನೀ ಕರ್ಣೇನ ವೇಲಾಕುಲಾ ।  
ಅಶ್ವತ್ಥಾಮವಿಕರ್ಣಘೋರಮಕರಾ ದುರ್ಯೋಧನಾವರ್ತಿನೀ  
ಸೋತ್ತೀರ್ಣಾ ಖಿಲು ಪಾಣ್ಡವೈ ರಣನದೀ ಕೈವರ್ತಕಃ ಕೇಶವಃ ॥ ೬ ॥

ಪಾರಾಶರ್ಯವಚಃ ಸರೋಜಮಮಲಂ ಗೀತಾರ್ಥಗನ್ಧೋತ್ಕಟಮ್  
ನಾನಾಖ್ಯಾನಕಕೇಸರಂ ಹರಿಕಥಾಸಮ್ಪೋಧನಾಬೋಧಿತಮ್ ।  
ಲೋಕೇ ಸಜ್ಜನಷಟ್ಪದೈರಹರಹಃ ಪೇಪೀಯಮಾನಂ ಮುದಾ  
ಭೂಯಾದ್ಭಾರತಪಜ್ಜುಜಂ ಕಲಿಮಲಪ್ರಧ್ವಂಸಿ ನಃ ಶ್ರೇಯಸೇ ॥ ೭ ॥

ಮೂಕಂ ಕರೋತಿ ವಾಚಾಲಂ ಪಜ್ಞುಂ ಲಜ್ಞಯತೇ ಗಿರಿಮ್ ।  
ಯತ್ಕೃಪಾ ತಮಹಂ ವಂದೇ ಪರಮಾನಂದಮಾಧವಮ್ ॥ ೮ ॥

ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ವರುಣೇಂದ್ರ-ರುದ್ರ-ಮರುತಃ ಸ್ತುವಂತಿ ದಿವ್ಯೈಃ ಸ್ತವೈಃ  
ವೇದೈಃ ಸಾಙ್ಗ-ಪದ-ಕ್ರಮೋಪನಿಷದೈರ್ಗಾಯಂತಿ ಯಂ ಸಾಮಗಾಃ ।  
ಧ್ಯಾನಾವಸ್ಥಿತ-ತದ್ಗತೇನ ಮನಸಾ ಪಶ್ಯಂತಿ ಯಂ ಯೋಗಿನಃ  
ಯಸ್ಯಾಂತಂ ನ ವಿದುಃ ಸುರಾಸುರ-ಗಣಾ ದೇವಾಯ ತಸ್ಮೈ ನಮಃ ॥ ೯ ॥

ನಾರಾಯಣಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ನರಂ ಚೈವ ನರೋತ್ತಮಮ್ ।  
ದೇವೀಂ ಸರಸ್ವತೀಂ ವ್ಯಾಸಂ ತತೋ ಜಯಮುದೀರಯೇತ್ ॥ ೧೦ ॥

# Chapter 1

॥ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ॥

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಉವಾಚ

ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರೇ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇ, ಸಮವೇತಾ ಯುಯುತ್ಸವಃ |  
ಮಾಮಕಾಃ ಪಾಂಡವಾಶ್ಚೈವ, ಕಿಮಕುರ್ವತ ಸಂಜ್ಞಯ || 1-1 ||

ಸಂಜ್ಞಯ ಉವಾಚ

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತು ಪಾಂಡವಾನೀಕಂ, ವ್ಯೂಢಂ ದುರ್ಯೋಧನಸ್ತದಾ |  
ಆಚಾರ್ಯಮುಪಸಂಜ್ಞಮ್ಯ, ರಾಜಾ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ || 1-2 ||

ಪಶ್ಯಂತಾಂ ಪಾಂಡುಪುತ್ರಾಣಾಂ, ಆಚಾರ್ಯ ಮಹತೀಂ ಚಮೂಮ್ |  
ವ್ಯೂಢಾಂ ದ್ರುಪದಪುತ್ರೇಣ, ತವ ಶಿಷ್ಯೇಣ ಧೀಮತಾ || 1-3 ||

ಅತ್ರ ಶೂರಾ ಮಹೇಷ್ವಾಸಾಃ, ಭೀಮಾರ್ಜುನಸಮಾ ಯುಧಿ |  
ಯುಯುಧಾನೋ ವಿರಾಟಶ್ಚ, ದ್ರುಪದಶ್ಚ ಮಹಾರಥಃ || 1-4 ||

ಧೃಷ್ಟಕೇತುಶ್ಚೇಕಿತಾನಃ, ಕಾಶಿರಾಜಶ್ಚ ವೀರ್ಯವಾನ್ |  
ಪುರುಜಿತ್ ಕುನ್ತಿಭೋಜಶ್ಚ, ಶೈಬ್ಯಶ್ಚ ನರಪುಂಗವಃ || 1-5 ||

ಯುಧಾಮನ್ಯುಶ್ಚ ವಿಕ್ರಾಂತಃ, ಉತ್ತಮೌಜಾಶ್ಚ ವೀರ್ಯವಾನ್ |  
ಸೌಭದ್ರೋ ದ್ರೌಪದೇಯಾಶ್ಚ, ಸರ್ವ ಏವ ಮಹಾರಥಾಃ || 1-6 ||

ಅಸ್ಮಾಕಂ ತು ವಿಶಿಷ್ಟಾ ಯೇ, ತಾನ್ನಿಬೋಧ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮ |  
ನಾಯಕಾ ಮಮ ಸೈನ್ಯಸ್ಯ, ಸಂಜ್ಞಾರ್ಥಂ ತಾನ್ ಬ್ರವೀಮಿ ತೇ || 1-7 ||

ಭವಾನ್ ಭೀಷ್ಮಶ್ಚ ಕರ್ಣಶ್ಚ, ಕೃಪಶ್ಚ ಸಮಿತಿಜ್ಜಯಃ |  
ಅಶ್ವತ್ಥಾಮಾ ವಿಕರ್ಣಶ್ಚ, ಸೌಮದತ್ತಿಸ್ತಥೈವ ಚ || 1-8 ||

ಅನ್ಯೇ ಚ ಬಹವಃ ಶೂರಾಃ, ಮದರ್ಥೇ ತ್ಯಕ್ತಜೀವಿತಾಃ |  
ನಾನಾಶಸ್ತ್ರಪ್ರಹರಣಾಃ, ಸರ್ವೇ ಯುದ್ಧವಿಶಾರದಾಃ || 1-9 ||

ಅಪರ್ಯಾಪ್ತಂ ತದಸ್ಮಾಕಂ, ಬಲಂ ಭೀಷ್ಮಾಭಿರಕ್ಷಿತಮ್ |  
ಪರ್ಯಾಪ್ತಂ ತ್ವಿದಮೇತೇಷಾಂ, ಬಲಂ ಭೀಮಾಭಿರಕ್ಷಿತಮ್ || 1-10 ||

ಅಯನೇಷು ಚ ಸರ್ವೇಷು, ಯಥಾಭಾಗಮವಸ್ಥಿತಾಃ |  
ಭೀಷ್ಮಮೇವಾಭಿರಕ್ಷಂತು, ಭವಂತಃ ಸರ್ವ ಏವ ಹಿ || 1-11 ||

ತಸ್ಯ ಸಂಜ್ಞಾನಯನ್ ಹರ್ಷಂ, ಕುರುವೃದ್ಧಃ ಪಿತಾಮಹಃ |  
ಸಿಂಹನಾದಂ ವಿನದ್ಯೋಚ್ಚಿಷ್ಯಃ, ಶಙ್ಖಂ ದಧೌ ಪ್ರತಾಪವಾನ್ || 1-12 ||

ತತಃ ಶಙ್ಖಾಶ್ಚ ಭೀರ್ಯಶ್ಚ, ಪಣವಾನಕಗೋಮುಖಾಃ |  
ಸಹಸೈವಾಭ್ಯಹನ್ಯಂತು, ಸ ಶಬ್ದಸ್ತುಮುಲೋಽಭವತ್ || 1-13 ||

ತತಃ ಶ್ವೇತೈರ್ಹಯೈರ್ಯುಕ್ತೇ, ಮಹತಿ ಸ್ಯನ್ನನೇ ಸ್ಥಿತೌ |  
ಮಾಧವಃ ಪಾಂಡುವಶ್ಚೈವ, ದಿವ್ಯೌ ಶಙ್ಖೌ ಪ್ರದಧ್ಮತುಃ || 1-14 ||

ಪಾಂಚಜನ್ಯಂ ಹೃಷೀಕೇಶಃ, ದೇವದತ್ತಂ ಧನಂಜಯಃ |  
ಪೌಂಡ್ರಂ ದಧೌ ಮಹಾಶಙ್ಖಂ, ಭೀಮಕರ್ಮಾ ವೃಕೋದರಃ || 1-15 ||

ಅನಂತವಿಜಯಂ ರಾಜಾ, ಕುಂತೀಪುತ್ರೋ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ |  
ನಕುಲಃ ಸಹದೇವಶ್ಚ, ಸುಘೋಷಮಣಿಪುಷ್ಪಕೌ || 1-16 ||

ಕಾಶ್ಯಶ್ಚ ಪರಮೇಷ್ವಾಸಃ, ಶಿಖಿಣ್ಡೇ ಚ ಮಹಾರಥಃ |  
ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮೋ ವಿರಾಟಶ್ಚ, ಸಾತ್ಯಕಿಶ್ಚಾಪರಾಜಿತಃ || 1-17 ||

ದ್ರುಪದೋ ದ್ರೌಪದೇಯಾಶ್ಚ, ಸರ್ವಶಃ ಪೃಥಿವೀಪತೇ |  
ಸೌಭದ್ರಶ್ಚ ಮಹಾಬಾಹುಃ, ಶಙ್ಖಾನ್ ದಧ್ಮುಃ ಪೃಥಕ್ ಪೃಥಕ್ || 1-18 ||

ಸ ಘೋಷೋ ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಾಣಾಂ, ಹೃದಯಾನಿ ವ್ಯದಾರಯತ್ |  
ನಭಶ್ಚ ಪೃಥಿವೀಂ ಚೈವ, ತುಮುಲೋ ವ್ಯನುನಾದಯನ್ || 1-19 ||

ಅಥ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ, ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಾನ್ ಕಪಿಧ್ವಜಃ |  
ಪ್ರವೃತ್ತೇ ಶಸ್ತ್ರಸಮ್ಪಾತೇ, ಧನುರುದ್ಯಮ್ಯ ಪಾಣ್ಡವಃ || 1-20 ||

ಹೃಷೀಕೇಶಂ ತದಾ ವಾಕ್ಯಮ್, ಇದಮಾಹ ಮಹೀಪತೇ |

### ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಸೇನಯೋರುಭಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ, ರಥಂ ಸ್ಥಾಪಯ ಮೇಽಚ್ಯುತ || 1-21 ||

ಯಾವದೇತಾನ್ನಿರೀಕ್ಷೇಹಂ, ಯೋದ್ಧಾಕಾಮಾನವಸ್ಥಿತಾನ್ |  
ಕೈರ್ಮಯಾ ಸಹ ಯೋದ್ಧವ್ಯಮ್, ಅಸ್ಮಿನ್ ರಣಸಮುದ್ಯಮೇ || 1-22 ||

ಯೋತ್ಸ್ಯಮಾನಾನವೇಕ್ಷೇಹಂ, ಯ ಏತೇಽತ್ರ ಸಮಾಗತಾಃ |  
ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ದುರ್ಬುದ್ಧೇಃ, ಯುದ್ಧೇ ಪ್ರಿಯಚಿಕೀರ್ಷವಃ || 1-23 ||

### ಸಂಜ್ಞಯ ಉವಾಚ

ಏವಮುಕ್ತೋ ಹೃಷೀಕೇಶಃ, ಗುಡಾಕೇಶೇನ ಭಾರತ |  
ಸೇನಯೋರುಭಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ, ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ರಥೋತ್ತಮಮ್ || 1-24 ||

ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣಪ್ರಮುಖಿತಃ, ಸರ್ವೇಷಾಂ ಚ ಮಹೀಕ್ಷಿತಾಮ್ |  
ಉವಾಚ ಪಾರ್ಥ ಪಶ್ಯತಾನ್, ಸಮವೇತಾನ್ ಕುರೂನಿತಿ || 1-25 ||

ತತ್ರಾಪಶ್ಯತ್ ಸ್ಥಿತಾನ್ ಪಾರ್ಥಃ, ಪಿತ್ೃನಥ ಪಿತಾಮಹಾನ್ |  
ಆಚಾರ್ಯಾನ್ ಮಾತುಲಾನ್ ಭ್ರಾತೃನ್, ಪುತ್ರಾನ್ ಪೌತ್ರಾನ್ ಸಖೀಂಸ್ತಥಾ || 1-26 ||

ಶ್ವಶುರಾನ್ ಸುಹೃದಶ್ಚೈವ, ಸೇನಯೋರುಭಯೋರಪಿ |  
ತಾನ್ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಸ ಕೌಂತೇಯಃ, ಸರ್ವಾನ್ ಬನ್ಧೂನವಸ್ಥಿತಾನ್ || 1-27 ||

ಕೃಪಯಾ ಪರಯಾವಿಷ್ಠಃ, ವಿಷೀದನ್ನಿದಮಬ್ರವೀತ್ |

### ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ದೃಷ್ಟ್ವೇಮಂ ಸ್ವಜನಂ ಕೃಷ್ಣ, ಯುಯುತ್ಸುಂ ಸಮುಪಸ್ಥಿತಮ್ || 1-28 ||

ಸೀದನ್ತಿ ಮಮ ಗಾತ್ರಾಣಿ, ಮುಖಂ ಚ ಪರಿಶುಷ್ಯತಿ ।  
ವೇಪಥುಶ್ಚ ಶರೀರೇ ಮೇ, ರೋಮಹರ್ಷಶ್ಚ ಜಾಯತೇ ॥ 1-29 ॥

ಗಾಣ್ಡೀವಂ ಸ್ರಂಸತೇ ಹಸ್ತಾತ್, ತ್ವಕ್ಚೈವ ಪರಿದಹ್ಯತೇ ।  
ನ ಚ ಶಕ್ನೋಮ್ಯವಸ್ಥಾತುಂ, ಭ್ರಮತೀವ ಚ ಮೇ ಮನಃ ॥ 1-30 ॥

ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಚ ಪಶ್ಯಾಮಿ, ವಿಪರೀತಾನಿ ಕೇಶವ ।  
ನ ಚ ಶ್ರೇಯೋಽನುಪಶ್ಯಾಮಿ, ಹತ್ವಾ ಸ್ವಜನಮಾಹವೇ ॥ 1-31 ॥

ನ ಕಾಙ್ಕ್ಷೇ ವಿಜಯಂ ಕೃಷ್ಣ, ನ ಚ ರಾಜ್ಯಂ ಸುಖಾನಿ ಚ ।  
ಕಿಂ ನೋ ರಾಜ್ಯೇನ ಗೋವಿಂದ, ಕಿಂ ಭೋಗೈರ್ಜೀವಿತೇನ ವಾ ॥ 1-32 ॥

ಯೇಷಾಮರ್ಥೇ ಕಾಙ್ಕ್ಷಿತಂ ನಃ, ರಾಜ್ಯಂ ಭೋಗಾಃ ಸುಖಾನಿ ಚ ।  
ತ ಇಮೇಽವಸ್ಥಿತಾ ಯುದ್ಧೇ, ಪ್ರಾಣಾಂಸ್ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಧನಾನಿ ಚ ॥ 1-33 ॥

ಆಚಾರ್ಯಾಃ ಪಿತರಃ ಪುತ್ರಾಃ, ತಥೈವ ಚ ಪಿತಾಮಹಾಃ ।  
ಮಾತುಲಾಃ ಶ್ವಶುರಾಃ ಪೌತ್ರಾಃ, ಶ್ಯಾಲಾಃ ಸಮ್ಭುನ್ನಿನಸ್ತಥಾ ॥ 1-34 ॥

ಏತಾನ್ನ ಹಂತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ, ಘ್ನತೋಽಪಿ ಮಧುಸೂದನ ।  
ಅಪಿ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯರಾಜ್ಯಸ್ಯ, ಹೇತೋಃ ಕಿಂ ನು ಮಹೀಕೃತೇ ॥ 1-35 ॥

ನಿಹತ್ಯ ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಾನ್ನಃ, ಕಾ ಪ್ರೀತಿಃ ಸ್ಯಾಜ್ಜನಾರ್ದನ ।  
ಪಾಪಮೇವಾಶ್ರಯೇದಸ್ಮಾನ್, ಹತ್ವೈತಾನಾತತಾಯಿನಃ ॥ 1-36 ॥

ತಸ್ಮಾನ್ನಾರ್ಹಾ ವಯಂ ಹಂತುಂ, ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಾನ್ ಸ್ವಬಾನ್ಧವಾನ್ ।  
ಸ್ವಜನಂ ಹಿ ಕಥಂ ಹತ್ವಾ, ಸುಖಿನಃ ಸ್ಯಾಮ ಮಾಧವ ॥ 1-37 ॥

ಯದ್ಯಪ್ಯೇತೇ ನ ಪಶ್ಯಂತಿ, ಲೋಭೋಪಹತಚೇತಸಃ ।  
ಕುಲಕ್ಷಯಕೃತಂ ದೋಷಂ, ಮಿತ್ರದ್ರೋಹೇ ಚ ಪಾತಕಮ್ ॥ 1-38 ॥

ಕಥಂ ನ ಜ್ಞೇಯಮಸ್ಮಾಭಿಃ, ಪಾಪಾದಸ್ಮಾನ್ನಿವರ್ತಿತುಮ್ ।  
ಕುಲಕ್ಷಯಕೃತಂ ದೋಷಂ, ಪ್ರಪಶ್ಯದ್ಭರ್ಜನಾರ್ದನ ॥ 1-39 ॥

ಕುಲಕ್ಷಯೇ ಪ್ರಣಶ್ಯನ್ತಿ, ಕುಲಧರ್ಮಾಃ ಸನಾತನಾಃ ।  
ಧರ್ಮೇ ನಷ್ಟೇ ಕುಲಂ ಕೃತ್ಸ್ನಮ್, ಅಧರ್ಮೋಽಭಿಭವತ್ಯುತ ॥ 1-40 ॥

ಅಧರ್ಮಾಭಿಭವಾತ್ ಕೃಷ್ಣ, ಪ್ರದುಷ್ಯನ್ತಿ ಕುಲಸ್ತ್ರಿಯಃ ।  
ಸ್ತ್ರೀಷು ದುಷ್ವಾಸು ವಾಷ್ಣೇಯ, ಜಾಯತೇ ವರ್ಣಸಂಜ್ಞರಃ ॥ 1-41 ॥

ಸಂಜ್ಞರೋ ನರಕಾಯೈವ, ಕುಲಘ್ನಾನಾಂ ಕುಲಸ್ಯ ಚ ।  
ಪತನ್ತಿ ಪಿತರೋ ಹ್ಯೇಷಾಂ, ಲುಪ್ತಪಿಣ್ಡೋದಕಕ್ರಿಯಾಃ ॥ 1-42 ॥

ದೋಷೈರೇತೈಃ ಕುಲಘ್ನಾನಾಂ, ವರ್ಣಸಂಜ್ಞರಕಾರಕೈಃ ।  
ಉತ್ಸಾದ್ಯಂತೇ ಜಾತಿಧರ್ಮಾಃ, ಕುಲಧರ್ಮಶ್ಚ ಶಾಶ್ವತಾಃ ॥ 1-43 ॥

ಉತ್ಸನ್ನಕುಲಧರ್ಮಾಣಾಂ, ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಜನಾರ್ದನ ।  
ನರಕೇ ನಿಯತಂ ವಾಸಃ, ಭವತೀತ್ಯನುಶುಶ್ರುಮ ॥ 1-44 ॥

ಅಹೋ ಬತ ಮಹತ್ಪಾಪಂ, ಕರ್ತುಂ ವ್ಯವಸಿತಾ ವಯಮ್ ।  
ಯದ್ರಾಜ್ಯಸುಖಲೋಭೇನ, ಹಂತುಂ ಸ್ವಜನಮುದ್ಯತಾಃ ॥ 1-45 ॥

ಯದಿ ಮಾಮಪ್ರತೀಕಾರಮ್, ಅಶಸ್ತ್ರಂ ಶಸ್ತ್ರಪಾಣಯಃ ।  
ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರ ರಣೇ ಹನ್ಯುಃ, ತನ್ಮೇ ಕ್ಷೇಮತರಂ ಭವೇತ್ ॥ 1-46 ॥

### ಸಂಜ್ಞಯ ಉವಾಚ

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾಽರ್ಜುನಃ ಸಂಖ್ಯೇ, ರಥೋಪಸ್ಥ ಉಪಾವಿಶತ್ ।  
ವಿಸೃಜ್ಯ ಸಶರಂ ಚಾಪಂ, ಶೋಕಸಂವಿಗ್ನಮಾನಸಃ ॥ 1-47 ॥

॥ ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ಅರ್ಜುನವಿಷಾದಯೋಗೋ ನಾಮ  
ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

## Chapter 2

॥ ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಸಂಜ್ಞಾಯ ಉವಾಚ

ತಂ ತಥಾ ಕೃಪಯಾವಿಷ್ಟಮ್, ಅಶ್ರುಪೂರ್ಣಾಕುಲೇಕ್ಷಣಮ್ ।  
ವಿಷೀದಂತಮಿದಂ ವಾಕ್ಯಮ್, ಉವಾಚ ಮಧುಸೂದನಃ ॥ 2-1 ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಕುತಸ್ತ್ವಾ ಕಶ್ಮಲಮಿದಂ, ವಿಷಮೇ ಸಮುಪಸ್ಥಿತಮ್ ।  
ಅನಾರ್ಯಜುಷ್ಟಮಸ್ವರ್ಗ್ಯಮ್, ಅಕೀರ್ತಿಕರಮರ್ಜುನ ॥ 2-2 ॥

ಕೈಂಬ್ಯಂ ಮಾ ಸ್ಮ ಗಮಃ ಪಾರ್ಥ, ನೈತತ್ತ್ವಯ್ಯುಪಪದ್ಯತೇ ।  
ಕ್ಷುದ್ರಂ ಹೃದಯದೌರ್ಬಲ್ಯಂ, ತ್ಯಕ್ತೋತ್ತಿಷ್ಠಂ ಪರಂತಪ ॥ 2-3 ॥

ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಕಥಂ ಭೀಷ್ಮಮಹಂ ಸಜ್ಜ್ಯೇ, ದ್ರೋಣಂ ಚ ಮಧುಸೂದನ ।  
ಇಷುಭಿಃ ಪ್ರತಿಯೋತ್ಸ್ಯಾಮಿ, ಪೂಜಾರ್ಹಾವರಿಸೂದನ ॥ 2-4 ॥

ಗುರೂನಹತ್ವಾ ಹಿ ಮಹಾನುಭಾವಾನ್  
ಶ್ರೇಯೋ ಭೋಕ್ತುಂ ಭೈಕ್ಷ್ಯಮಪೀಹ ಲೋಕೇ ।  
ಹತ್ವಾಽರ್ಥಕಾಮಾಂಸ್ತು ಗುರೂನಿಹೈವ  
ಭುಂಜ್ಜೀಯ ಭೋಗಾನ್ ರುಧಿರಪ್ರದಿಗ್ಧಾನ್ ॥ 2-5 ॥

ನ ಚೈತದ್ವಿದ್ಮಃ ಕತರನ್ನೋ ಗರೀಯಃ  
ಯದ್ವಾ ಜಯೇಮ ಯದಿ ವಾ ನೋ ಜಯೇಯುಃ ।  
ಯಾನೇವ ಹತ್ವಾ ನ ಜಿಜೀವಿಷಾಮಃ



ತೇಽವಸ್ಥಿತಾಃ ಪ್ರಮುಖೇ ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಾಃ || 2-6 ||

ಕಾರ್ಪಣ್ಯದೋಷೋಪಹತಸ್ವಭಾವಃ  
ಪೃಚ್ಛಾಮಿ ತ್ವಾಂ ಧರ್ಮಸಮೂಢಚೇತಾಃ |  
ಯಚ್ಛ್ರೇಯಃ ಸ್ಯಾನ್ನಿಶ್ಚಿತಂ ಬ್ರೂಹಿ ತನ್ಮೇ  
ಶಿಷ್ಯಸ್ತೇಽಹಂ ಶಾಧಿ ಮಾಂ ತ್ವಾಂ ಪ್ರಪನ್ನಮ್ || 2-7 ||

ನ ಹಿ ಪ್ರಪಶ್ಯಾಮಿ ಮಮಾಪನುದ್ಯಾದ್  
ಯಚ್ಛೋಕಮುಚ್ಛೋಷಣಮಿನ್ದ್ರಿಯಾಣಾಮ್ |  
ಅವಾಪ್ಯ ಭೂಮಾವಸಪತ್ನಮೃದ್ಧಮ್  
ರಾಜ್ಯಂ ಸುರಾಣಾಮಪಿ ಚಾಧಿಪತ್ಯಮ್ || 2-8 ||

### ಸಂಜ್ಞಯ ಉವಾಚ

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಹೃಷೀಕೇಶಂ, ಗುಡಾಕೇಶಃ ಪರಂತಪ |  
ನ ಯೋತ್ಸ್ಯ ಇತಿ ಗೋವಿಂದಮ್, ಉಕ್ತ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಂ ಬಭೂವ ಹ || 2-9 ||

ತಮುವಾಚ ಹೃಷೀಕೇಶಃ, ಪ್ರಹಸನ್ನಿವ ಭಾರತ |  
ಸೇನಯೋರುಭಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ, ವಿಷೀದಂತಮಿದಂ ವಚಃ || 2-10 ||

### ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಅಶೋಚ್ಯಾನನ್ವಶೋಚಸ್ತ್ವಂ, ಪ್ರಜ್ಞಾವಾದಾಂಶ್ಚ ಭಾಷಸೇ |  
ಗತಾಸೂನಗತಾಸೂಂಶ್ಚ, ನಾನುಶೋಚಂತಿ ಪಣ್ಡಿತಾಃ || 2-11 ||

ನ ತ್ವೇವಾಹಂ ಜಾತು ನಾಸಂ, ನ ತ್ವಂ ನೇಮೇ ಜನಾಧಿಪಾಃ |  
ನ ಚೈವ ನ ಭವಿಷ್ಯಾಮಃ, ಸರ್ವೇ ವಯಮತಃ ಪರಮ್ || 2-12 ||

ದೇಹಿನೋಽಸ್ಮಿನ್ ಯಥಾ ದೇಹೇ, ಕೌಮಾರಂ ಯೌವನಂ ಜರಾ |  
ತಥಾ ದೇಹಾಂತರಪ್ರಾಪ್ತಿಃ, ಧೀರಸ್ತತ್ರ ನ ಮುಹ್ಯತಿ || 2-13 ||

ಮಾತ್ರಾಸ್ಪರ್ಶಾಸ್ತು ಕೌನ್ತೇಯ, ಶೀತೋಷ್ಣಸುಖದುಃಖದಾಃ |  
ಆಗಮಾಪಾಯಿನೋಽನಿತ್ಯಾಃ, ತಾಂಸ್ತಿತಿಕ್ಷಸ್ವ ಭಾರತ || 2-14 ||

ಯಂ ಹಿ ನ ವ್ಯಥಯನ್ತ್ಯೇತೇ, ಪುರುಷಂ ಪುರುಷರ್ಷಭ ।  
ಸಮದುಃಖಸುಖಂ ಧೀರಂ, ಸೋಽಮೃತತ್ವಾಯ ಕಲ್ಪತೇ ॥ 2-15 ॥

ನಾಸತೋ ವಿದ್ಯತೇ ಭಾವಃ, ನಾಭಾವೋ ವಿದ್ಯತೇ ಸತಃ ।  
ಉಭಯೋರಪಿ ದೃಷ್ಟೋಽನ್ತಃ, ತ್ವನಯೋಸ್ತತ್ತ್ವದರ್ಶಿಭಿಃ ॥ 2-16 ॥

ಅವಿನಾಶಿ ತು ತದ್ವಿದ್ಧಿ, ಯೇನ ಸರ್ವಮಿದಂ ತತಮ್ ।  
ವಿನಾಶಮವ್ಯಯಸ್ಯಾಸ್ಯ, ನ ಕಶ್ಚಿತ್ ಕರ್ತುಮರ್ಹತಿ ॥ 2-17 ॥

ಅನ್ತವನ್ತ ಇಮೇ ದೇಹಾಃ, ನಿತ್ಯಸ್ಯೋಕ್ತಾಃ ಶರೀರಿಣಃ ।  
ಅನಾಶಿನೋಽಪ್ರಮೇಯಸ್ಯ, ತಸ್ಮಾದ್ಯುಧ್ಯಸ್ಯ ಭಾರತ ॥ 2-18 ॥

ಯ ಏನಂ ವೇತ್ತಿ ಹನ್ತಾರಂ, ಯಶ್ಚೈನಂ ಮನ್ಯತೇ ಹತಮ್ ।  
ಉಭೌ ತೌ ನ ವಿಜಾನೀತಃ, ನಾಯಂ ಹನ್ತಿ ನ ಹನ್ಯತೇ ॥ 2-19 ॥

ನ ಜಾಯತೇ ಮ್ರಿಯತೇ ವಾ ಕದಾಚಿತ್  
ನಾಯಂ ಭೂತ್ವಾ ಭವಿತಾ ವಾ ನ ಭೂಯಃ ।  
ಅಜೋ ನಿತ್ಯಃ ಶಾಶ್ವತೋಽಯಂ ಪುರಾಣಃ  
ನ ಹನ್ಯತೇ ಹನ್ಯಮಾನೇ ಶರೀರೇ ॥ 2-20 ॥

ವೇದಾವಿನಾಶಿನಂ ನಿತ್ಯಂ, ಯ ಏನಮಜಮವ್ಯಯಮ್ ।  
ಕಥಂ ಸ ಪುರುಷಃ ಪಾರ್ಥ, ಕಂ ಘಾತಯತಿ ಹನ್ತಿ ಕಮ್ ॥ 2-21 ॥

ವಾಸಾಂಸಿ ಜೀರ್ಣಾನಿ ಯಥಾ ವಿಹಾಯ  
ನವಾನಿ ಗೃಹ್ಣಾತಿ ನರೋಽಪರಾಣಿ ।  
ತಥಾ ಶರೀರಾಣಿ ವಿಹಾಯ ಜೀರ್ಣಾನಿ  
ಅನ್ಯಾನಿ ಸಂಯಾತಿ ನವಾನಿ ದೇಹೀ ॥ 2-22 ॥

ನೈನಂ ಛಿನ್ನಂಶ್ಚಿ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ, ನೈನಂ ದಹತಿ ಪಾವಕಃ ।  
ನ ಚೈನಂ ಕ್ಲೇದಯನ್ತ್ಯಾಪಃ, ನ ಶೋಷಯತಿ ಮಾರುತಃ ॥ 2-23 ॥

ಅಚ್ಛೇದ್ಯೋಽಯಮದಾಹ್ಯೋಽಯಮ್, ಅಕ್ಲೇದ್ಯೋಽಶೋಷ್ಯ ಏವ ಚ ।

ನಿತ್ಯಃ ಸರ್ವಗತಃ ಸ್ಥಾನುಃ, ಅಚಲೋಽಯಂ ಸನಾತನಃ || 2-24 ||

ಅವ್ಯಕ್ತೋಽಯಮಚಿನ್ನೋಽಯಮ್, ಅವಿಕಾರ್ಯೋಽಯಮುಚ್ಯತೇ |  
ತಸ್ಮಾದೇವಂ ವಿದಿತೈವನಂ, ನಾನುಶೋಚಿತುಮರ್ಹಸಿ || 2-25 ||

ಅಥ ಚೈನಂ ನಿತ್ಯಜಾತಂ, ನಿತ್ಯಂ ವಾ ಮನ್ಯಸೇ ಮೃತಮ್ |  
ತಥಾಽಪಿ ತ್ವಂ ಮಹಾಬಾಹೋ, ನೈವಂ ಶೋಚಿತುಮರ್ಹಸಿ || 2-26 ||

ಜಾತಸ್ಯ ಹಿ ಧ್ರುವೋ ಮೃತ್ಯುಃ, ಧ್ರುವಂ ಜನ್ಮ ಮೃತಸ್ಯ ಚ |  
ತಸ್ಮಾದಪರಿಹಾರ್ಯೋಽರ್ಥೇ, ನ ತ್ವಂ ಶೋಚಿತುಮರ್ಹಸಿ || 2-27 ||

ಅವ್ಯಕ್ತಾದೀನಿ ಭೂತಾನಿ, ವ್ಯಕ್ತಮಧ್ಯಾನಿ ಭಾರತ |  
ಅವ್ಯಕ್ತನಿಧನಾನ್ಯೇವ, ತತ್ರ ಕಾ ಪರಿದೇವನಾ || 2-28 ||

ಆಶ್ಚರ್ಯವತ್ಪಶ್ಯತಿ ಕಶ್ಚಿದೇನಮ್  
ಆಶ್ಚರ್ಯವದ್ವದತಿ ತಥೈವ ಚಾನ್ಯಃ |  
ಆಶ್ಚರ್ಯವಚ್ಛೇನಮನ್ಯಃ ಶೃಣೋತಿ  
ಶ್ರುತ್ವಾಽಪ್ಯೇನಂ ವೇದ ನ ಚೈವ ಕಶ್ಚಿತ್ || 2-29 ||

ದೇಹೀ ನಿತ್ಯಮವಧ್ಯೋಽಯಂ, ದೇಹೇ ಸರ್ವಸ್ಯ ಭಾರತ |  
ತಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ, ನ ತ್ವಂ ಶೋಚಿತುಮರ್ಹಸಿ || 2-30 ||

ಸ್ವಧರ್ಮಮಪಿ ಚಾವೇಕ್ಷ್ಯ, ನ ವಿಕಮ್ಪಿತುಮರ್ಹಸಿ |  
ಧರ್ಮ್ಯಾದ್ಧಿ ಯುದ್ಧಾಚ್ಛ್ರೇಯೋಽನ್ಯತ್, ಕ್ಷತ್ರಿಯಸ್ಯ ನ ವಿದ್ಯತೇ || 2-31 ||

ಯದೃಚ್ಛಯಾ ಚೋಪಪನ್ನಂ, ಸ್ವರ್ಗದ್ವಾರಮಪಾವೃತಮ್ |  
ಸುಖಿನಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಃ ಪಾರ್ಥ, ಲಭಂತೇ ಯುದ್ಧಮೀದೃಶಮ್ || 2-32 ||

ಅಥ ಚೇತ್ತ್ವಮಿಮಂ ಧರ್ಮ್ಯಂ, ಸಜ್ಗ್ರಾಮಂ ನ ಕರಿಷ್ಯಸಿ |  
ತತಃ ಸ್ವಧರ್ಮಂ ಕೀರ್ತಿಂ ಚ, ಹಿತ್ವಾ ಪಾಪಮವಾಪ್ಸ್ಯಸಿ || 2-33 ||

ಅಕೀರ್ತಿಂ ಚಾಪಿ ಭೂತಾನಿ, ಕಥಯಿಷ್ಯಂತಿ ತೇಽವ್ಯಯಾಮ್ |

ಸಮಾಭಿವೃತ್ತಸ್ಯ ಚಾಕೀರ್ತಿಃ, ಮರಣಾದತಿರಿಚ್ಯತೇ || 2-34 ||

ಭಯಾದ್ರಣಾದುಪರತಂ, ಮಂಸ್ಯಂತೇ ತ್ವಾಂ ಮಹಾರಥಾಃ |  
ಯೇಷಾಂ ಚ ತ್ವಾಂ ಬಹುಮತಃ, ಭೂತ್ವಾ ಯಾಸ್ಯಸಿ ಲಾಘವಮ್ || 2-35 ||

ಅವಾಚ್ಯವಾದಾಂಶ್ಚ ಬಹೂನ್, ವದಿಷ್ಯಂತಿ ತವಾಹಿತಾಃ |  
ನಿನ್ನಂತಸ್ತವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಂ, ತತೋ ದುಃಖಿತರಂ ನು ಕಿಮ್ || 2-36 ||

ಹತೋ ವಾ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಸಿ ಸ್ವರ್ಗಂ, ಜಿತಾ ವಾ ಭೋಕ್ಷ್ಯಸೇ ಮಹೀಮ್ |  
ತಸ್ಮಾದುತ್ತಿಷ್ಠ ಕೌಂತೇಯ, ಯುದ್ಧಾಯ ಕೃತನಿಶ್ಚಯಃ || 2-37 ||

ಸುಖದುಃಖೇ ಸಮೇ ಕೃತ್ವಾ, ಲಾಭಾಲಾಭೌ ಜಯಾಜಯೌ |  
ತತೋ ಯುದ್ಧಾಯ ಯುಜ್ಯಸ್ವ, ನೈವಂ ಪಾಪಮವಾಪ್ಸ್ಯಸಿ || 2-38 ||

ಏಷಾ ತೇಽಭಿಹಿತಾ ಸಾಜ್ಞೇ, ಬುದ್ಧಿಯೋಗೇ ತ್ವಿಮಾಂ ಶೃಣು |  
ಬುದ್ಧಾ ಯುಕ್ತೋ ಯಯಾ ಪಾರ್ಥ, ಕರ್ಮಬಂಧಂ ಪ್ರಹಾಸ್ಯಸಿ || 2-39 ||

ನೇಹಾಭಿಕ್ರಮನಾಶೋಽಸ್ಮಿ, ಪ್ರತ್ಯವಾಯೋ ನ ವಿದ್ಯತೇ |  
ಸ್ವಲ್ಪಮಪ್ಯಸ್ಯ ಧರ್ಮಸ್ಯ, ತ್ರಾಯತೇ ಮಹತೋ ಭಯಾತ್ || 2-40 ||

ವ್ಯವಸಾಯಾತ್ಮಿಕಾ ಬುದ್ಧಿಃ, ಏಕೇಹ ಕುರುನನ್ನನ |  
ಬಹುಶಾಖಾ ಹ್ಯನನ್ತಾಶ್ಚ, ಬುದ್ಧಯೋಽವ್ಯವಸಾಯಿನಾಮ್ || 2-41 ||

ಯಾಮಿಮಾಂ ಪುಷ್ಪಿತಾಂ ವಾಚಂ, ಪ್ರವದಂತ್ಯವಿಪಶ್ಚಿತಃ |  
ವೇದವಾದರತಾಃ ಪಾರ್ಥ, ನಾನ್ಯದಸ್ತೀತಿ ವಾದಿನಃ || 2-42 ||

ಕಾಮಾತ್ಮಾನಃ ಸ್ವರ್ಗಪರಾಃ, ಜನ್ಮಕರ್ಮಫಲಪ್ರದಾಮ್ |  
ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಬಹುಲಾಂ, ಭೋಗೈಶ್ವರ್ಯಗತಿಂ ಪ್ರತಿ || 2-43 ||

ಭೋಗೈಶ್ವರ್ಯಪ್ರಸಕ್ತಾನಾಂ, ತಯಾಽಪಹೃತಚೇತಸಾಮ್ |  
ವ್ಯವಸಾಯಾತ್ಮಿಕಾ ಬುದ್ಧಿಃ, ಸಮಾಧೌ ನ ವಿಧೀಯತೇ || 2-44 ||

ತ್ರೈಗುಣ್ಯವಿಷಯಾ ವೇದಾಃ, ನಿಸ್ತ್ರೈಗುಣೋ ಭವಾರ್ಜುನ ।  
ನಿರ್ದರ್ಶನೋ ನಿತ್ಯಸತ್ತ್ವಸ್ಥಿಃ, ನಿಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಆತ್ಮವಾನ್ ॥ 2-45 ॥

ಯಾವಾನರ್ಥ ಉದಪಾನೇ, ಸರ್ವತಃ ಸಮ್ಪ್ಲತೋದಕೇ ।  
ತಾವಾನ್ ಸರ್ವೇಷು ವೇದೇಷು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ವಿಜಾನತಃ ॥ 2-46 ॥

ಕರ್ಮಣ್ಯೇವಾಧಿಕಾರಸ್ತೇ, ಮಾ ಫಲೇಷು ಕದಾಚನ ।  
ಮಾ ಕರ್ಮಫಲಹೇತುಭೂಃ, ಮಾ ತೇ ಸಜ್ಜೋಽಸ್ತ್ವಕರ್ಮಣಿ ॥ 2-47 ॥

ಯೋಗಸ್ಥಿಃ ಕುರು ಕರ್ಮಾಣಿ, ಸಜ್ಗಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಧನಂಜಯ ।  
ಸಿದ್ಧ್ಯಸಿದ್ಧೋಃ ಸಮೋ ಭೂತ್ವಾ, ಸಮತ್ವಂ ಯೋಗ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 2-48 ॥

ದೂರೇಣ ಹ್ಯವರಂ ಕರ್ಮ, ಬುದ್ಧಿಯೋಗಾದ್ಧನಂಜಯ ।  
ಬುದ್ಧೌ ಶರಣಮನ್ವಿಚ್ಛ, ಕೃಪಣಾಃ ಫಲಹೇತವಃ ॥ 2-49 ॥

ಬುದ್ಧಿಯುಕ್ತೋ ಜಹಾತೀಹ, ಉಭೇ ಸುಕೃತದುಷ್ಕೃತೇ ।  
ತಸ್ಮಾದ್ಯೋಗಾಯ ಯುಜ್ಯಸ್ವ, ಯೋಗಃ ಕರ್ಮಸು ಕೌಶಲಮ್ ॥ 2-50 ॥

ಕರ್ಮಜಂ ಬುದ್ಧಿಯುಕ್ತಾ ಹಿ, ಫಲಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಮನೀಷಿಣಃ ।  
ಜನ್ಮಬಂಧವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಾಃ, ಪದಂ ಗಚ್ಛಂತ್ಯನಾಮಯಮ್ ॥ 2-51 ॥

ಯದಾ ತೇ ಮೋಹಕಲಿಲಂ, ಬುದ್ಧಿವ್ಯತಿತರಿಷ್ಯತಿ ।  
ತದಾ ಗನ್ತಾಸಿ ನಿರ್ವೇದಂ, ಶ್ರೋತವ್ಯಸ್ಯ ಶ್ರುತಸ್ಯ ಚ ॥ 2-52 ॥

ಶ್ರುತಿವಿಪ್ರತಿಪನ್ನಾ ತೇ, ಯದಾ ಸ್ಥಾಸ್ಯತಿ ನಿಶ್ಚಲಾ ।  
ಸಮಾಧಾವಚಲಾ ಬುದ್ಧಿಃ, ತದಾ ಯೋಗಮವಾಪ್ಸ್ಯಸಿ ॥ 2-53 ॥

### ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞಸ್ಯ ಕಾ ಭಾಷಾ, ಸಮಾಧಿಸ್ಥಸ್ಯ ಕೇಶವ ।  
ಸ್ಥಿತಧೀಃ ಕಿಂ ಪ್ರಭಾಷೇತ, ಕಿಮಾಸೀತ ವ್ರಜೇತ ಕಿಮ್ ॥ 2-54 ॥

## ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಪ್ರಜಹಾತಿ ಯದಾ ಕಾಮಾನ್, ಸರ್ವಾನ್ ಪಾರ್ಥ ಮನೋಗತಾನ್ |  
ಆತ್ಮನ್ಯೇವಾತ್ಮನಾ ತುಷ್ಠಃ, ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞಸ್ತದೋಚ್ಯತೇ || 2-55 ||

ದುಃಖೇಷ್ವನುದ್ವಿಗ್ನಮನಾಃ, ಸುಖೇಷು ವಿಗತಸ್ಪೃಹಃ |  
ವೀತರಾಗಭಯಕ್ರೋಧಃ, ಸ್ಥಿತಧೀರ್ಮುನಿರುಚ್ಯತೇ || 2-56 ||

ಯಃ ಸರ್ವತ್ರಾನಭಿಸ್ನೇಹಃ, ತತ್ ತತ್ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಶುಭಾಶುಭಮ್ |  
ನಾಭಿನಂದತಿ ನ ದ್ವೇಷಿಷ್ಠ, ತಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾ || 2-57 ||

ಯದಾ ಸಂಹರತೇ ಚಾಯಂ, ಕೂರ್ಮೋಽಜ್ಞಾನೀವ ಸರ್ವಶಃ |  
ಇನ್ದ್ರಿಯಾಣೀನ್ದ್ರಿಯಾರ್ಥೇಽಭ್ಯಃ, ತಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾ || 2-58 ||

ವಿಷಯಾ ವಿನಿವರ್ತಂತೇ, ನಿರಾಹಾರಸ್ಯ ದೇಹಿನಃ |  
ರಸವರ್ಜಂ ರಸೋಽಪ್ಯಸ್ಯ, ಪರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನಿವರ್ತತೇ || 2-59 ||

ಯತತೋ ಹ್ಯಪಿ ಕೌಂತೇಯ, ಪುರುಷಸ್ಯ ವಿಪಶ್ಚಿತಃ |  
ಇನ್ದ್ರಿಯಾಣಿ ಪ್ರಮಾಥೀನಿ, ಹರಂತಿ ಪ್ರಸಭಂ ಮನಃ || 2-60 ||

ತಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಸಂಯಮ್ಯ, ಯುಕ್ತ ಆಸೀತ ಮತ್ಪರಃ |  
ವಶೇ ಹಿ ಯಸ್ಯೇನ್ದ್ರಿಯಾಣಿ, ತಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾ || 2-61 ||

ಧ್ಯಾಯತೋ ವಿಷಯಾನ್ ಪುಂಸಃ, ಸಜ್ಗಸ್ತೇಷೂಪಜಾಯತೇ |  
ಸಜ್ಞಾತ್ ಸಜ್ಜಾಯತೇ ಕಾಮಃ, ಕಾಮಾತ್ ಕ್ರೋಧೋಽಭಿಜಾಯತೇ || 2-62 ||

ಕ್ರೋಧಾದ್ಭವತಿ ಸಮೋಹಃ, ಸಮೋಹಾತ್ ಸ್ಮೃತಿವಿಭ್ರಮಃ |  
ಸ್ಮೃತಿಭ್ರಂಶಾದ್-ಬುದ್ಧಿನಾಶಃ, ಬುದ್ಧಿನಾಶಾತ್ ಪ್ರಣಶ್ಯತಿ || 2-63 ||

ರಾಗದ್ವೇಷವಿಯುಕ್ತೈಸ್ತು, ವಿಷಯಾನಿನ್ದ್ರಿಯೈಶ್ಚರನ್ |  
ಆತ್ಮವಶೈರ್ವಿಧೇಯಾತ್ಮಾ, ಪ್ರಸಾದಮಧಿಗಚ್ಛತಿ || 2-64 ||

ಪ್ರಸಾದೇ ಸರ್ವದುಃಖಾನಾಂ, ಹಾನಿರಸ್ಯೋಪಜಾಯತೇ |  
ಪ್ರಸನ್ನಚೇತಸೋ ಹ್ಯಾಶು, ಬುದ್ಧಿಃ ಪರ್ಯವತಿಷ್ಠತೇ || 2-65 ||

ನಾಸ್ತಿ ಬುದ್ಧಿರಯುಕ್ತಸ್ಯ, ನ ಚಾಯುಕ್ತಸ್ಯ ಭಾವನಾ |  
ನ ಚಾಭಾವಯತಃ ಶಾಂತಿಃ, ಅಶಾಂತಸ್ಯ ಕುತಃ ಸುಖಮ್ || 2-66 ||

ಇಂದ್ರಿಯಾಣಾಂ ಹಿ ಚರತಾಂ, ಯನ್ಮನೋಽನುವಿಧೀಯತೇ |  
ತದಸ್ಯ ಹರತಿ ಪ್ರಜ್ಞಾಂ, ವಾಯುರ್ನಾವಮಿವಾಮ್ಭುಸಿ || 2-67 ||

ತಸ್ಮಾದ್ಯಸ್ಯ ಮಹಾಬಾಹೋ, ನಿಗ್ರಹೀತಾನಿ ಸರ್ವಶಃ |  
ಇಂದ್ರಿಯಾಣೀಂದ್ರಿಯಾರ್ಥೇಭ್ಯಃ, ತಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾ || 2-68 ||

ಯಾ ನಿಶಾ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ, ತಸ್ಯಾಂ ಜಾಗರ್ತಿ ಸಂಯಮೀ |  
ಯಸ್ಯಾಂ ಜಾಗ್ರತಿ ಭೂತಾನಿ, ಸಾ ನಿಶಾ ಪಶ್ಯತೋ ಮುನೇಃ || 2-69 ||

ಆಪೂರ್ಯಮಾಣಮಚಲಪ್ರತಿಷ್ಠಮ್  
ಸಮುದ್ರಮಾಪಃ ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಯದ್ವತ್ |  
ತದ್ವತ್ಕಾಮಾ ಯಂ ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಸರ್ವೇ  
ಸ ಶಾಂತಿಮಾಪ್ನೋತಿ ನ ಕಾಮಕಾಮೀ || 2-70 ||

ವಿಹಾಯ ಕಾಮಾನ್ ಯಃ ಸರ್ವಾನ್, ಪುಮಾಂಶ್ಚರತಿ ನಿಃಸ್ಪೃಹಃ |  
ನಿರ್ಮಮೋ ನಿರಹಜ್ಜಾಕರಃ, ಸ ಶಾಂತಿಮಧಿಗಚ್ಛತಿ || 2-71 ||

ಏಷಾ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಸ್ಥಿತಿಃ ಪಾರ್ಥ, ನೈನಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ವಿಮುಹ್ಯತಿ |  
ಸ್ಥಿತಾಽವಸ್ಯಾಮನ್ತಕಾಲೇಽಪಿ, ಬ್ರಹ್ಮನಿರ್ವಾಣಮೃಚ್ಛತಿ || 2-72 ||

|| ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ಸಾಙ್ಖ್ಯಯೋಗೋ ನಾಮ  
ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

## Chapter 3

॥ ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಜ್ಯಾಯಸೀ ಚೇತ್ ಕರ್ಮಣಸ್ತೇ, ಮತಾ ಬುದ್ಧಿರ್ಜನಾರ್ದನ ।  
ತತ್ ಕಿಂ ಕರ್ಮಣಿ ಘೋರೇ ಮಾಂ, ನಿಯೋಜಯಸಿ ಕೇಶವ ॥ 3-1 ॥

ವ್ಯಾಮಿಶ್ರೇಣೇವ ವಾಕ್ಯೇನ, ಬುದ್ಧಿಂ ಮೋಹಯಸೀವ ಮೇ ।  
ತದೇಕಂ ವದ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ, ಯೇನ ಶ್ರೇಯೋಽಹಮಾಪ್ನುಯಾಮ್ ॥ 3-2 ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಲೋಕೇಽಸ್ಮಿನ್ ದ್ವಿವಿಧಾ ನಿಷ್ಠಾಂ, ಪುರಾ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಮಯಾಽನಘ ।  
ಜ್ಞಾನಯೋಗೇನ ಸಾಂಖ್ಯಾನಾಂ, ಕರ್ಮಯೋಗೇನ ಯೋಗಿನಾಮ್ ॥ 3-3 ॥

ನ ಕರ್ಮಣಾಮನಾರಮ್ಭಾತ್, ನೈಷ್ಕರ್ಮ್ಯಂ ಪುರುಷೋಽಶ್ನುತೇ ।  
ನ ಚ ಸನ್ನ್ಯಸನಾದೇವ, ಸಿದ್ಧಿಂ ಸಮಧಿಗಚ್ಛತಿ ॥ 3-4 ॥

ನ ಹಿ ಕಶ್ಚಿತ್ ಕ್ಷಣಮಪಿ, ಜಾತು ತಿಷ್ಠತ್ಯಕರ್ಮಕೃತ್ ।  
ಕಾರ್ಯತೇ ಹ್ಯವಶಃ ಕರ್ಮ, ಸರ್ವಃ ಪ್ರಕೃತಿಜೈರ್ಗುಣೈಃ ॥ 3-5 ॥

ಕರ್ಮೇನ್ದ್ರಿಯಾಣಿ ಸಂಯಮ್ಯ, ಯ ಆಸ್ತೇ ಮನಸಾ ಸ್ಮರನ್ ।  
ಇನ್ದ್ರಿಯಾರ್ಥಾನ್ ವಿಮೂಢಾತ್ಮಾ, ಮಿಥ್ಯಾಚಾರಃ ಸ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 3-6 ॥

ಯಸ್ತಿಸ್ತನ್ದ್ರಿಯಾಣಿ ಮನಸಾ, ನಿಯಮ್ಯಾರಭತೇಽರ್ಜುನ ।  
ಕರ್ಮೇನ್ದ್ರಿಯೈಃ ಕರ್ಮಯೋಗಮ್, ಅಸಕ್ತಃ ಸ ವಿಶಿಷ್ಯತೇ ॥ 3-7 ॥



ನಿಯತಂ ಕುರು ಕರ್ಮ ತ್ವಂ, ಕರ್ಮ ಜ್ಯಾಯೋ ಹ್ಯಕರ್ಮಣಃ |  
ಶರೀರಯಾತ್ರಾಽಪಿ ಚ ತೇ, ನ ಪ್ರಸಿದ್ಧೋದಕರ್ಮಣಃ || 3-8 ||

ಯಜ್ಞಾರ್ಥಾತ್ ಕರ್ಮಣೋಽನ್ಯತ್ರ, ಲೋಕೋಽಯಂ ಕರ್ಮಬಂಧನಃ |  
ತದರ್ಥಂ ಕರ್ಮ ಕೌಂತೇಯ, ಮುಕ್ತಸಂಜ್ಞಃ ಸಮಾಚರ || 3-9 ||

ಸಹಯಜ್ಞಾಃ ಪ್ರಜಾಃ ಸೃಷ್ಟ್ವಾ, ಪುರೋವಾಚ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ |  
ಅನೇನ ಪ್ರಸವಿಷ್ಯಧ್ವಮ್, ಏಷ ಮೋಽಸ್ತ್ವಿಷ್ಟಕಾಮಧುಕ್ || 3-10 ||

ದೇವಾನ್ ಭಾವಯತಾಽನೇನ, ತೇ ದೇವಾ ಭಾವಯಂತು ವಃ |  
ಪರಸ್ಪರಂ ಭಾವಯಂತಃ, ಶ್ರೇಯಃ ಪರಮವಾಪ್ಸ್ಯಥ || 3-11 ||

ಇಷ್ಟಾನ್ ಭೋಗಾನ್ ಹಿ ಮೋ ದೇವಾಃ, ದಾಸ್ಯಂತೇ ಯಜ್ಞಭಾವಿತಾಃ |  
ತೈರ್ದತ್ತಾನಪ್ರದಾಯೈಭ್ಯಃ, ಯೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಸ್ತೇನ ಏವ ಸಃ || 3-12 ||

ಯಜ್ಞಶಿಷ್ಟಾಶಿನಃ ಸಂತಃ, ಮುಚ್ಯಂತೇ ಸರ್ವಕಿಲ್ಬಿಷೈಃ |  
ಭುಂಜ್ವತೇ ತೇ ತ್ವಘಂ ಪಾಪಾಃ, ಯೇ ಪಚಂತ್ಯಾತ್ಮಕಾರಣಾತ್ || 3-13 ||

ಅನ್ನಾದ್ಭವಂತಿ ಭೂತಾನಿ, ಪರ್ಜನ್ಯಾದನ್ನಸಮ್ಭವಃ |  
ಯಜ್ಞಾದ್ಭವತಿ ಪರ್ಜನ್ಯಃ, ಯಜ್ಞಃ ಕರ್ಮಸಮುದ್ಭವಃ || 3-14 ||

ಕರ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮೋದ್ಭವಂ ವಿದ್ಧಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾಕ್ಷರಸಮುದ್ಭವಮ್ |  
ತಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವಗತಂ ಬ್ರಹ್ಮ, ನಿತ್ಯಂ ಯಜ್ಞೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮ್ || 3-15 ||

ಏವಂ ಪ್ರವರ್ತತಂ ಚಕ್ರಂ, ನಾನುವರ್ತಯತೀಹ ಯಃ |  
ಅಘಾಯುರಿನ್ದ್ರಿಯಾರಾಮಃ, ಮೋಘಂ ಪಾರ್ಥ ಸ ಜೀವತಿ || 3-16 ||

ಯಸ್ತ್ವಾತ್ಮರತಿರೇವ ಸ್ಯಾದ್, ಆತ್ಮತೃಪ್ತಶ್ಚ ಮಾನವಃ |  
ಆತ್ಮನೈವ ಚ ಸಂತುಷ್ಟಃ, ತಸ್ಯ ಕಾರ್ಯಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ || 3-17 ||

ನೈವ ತಸ್ಯ ಕೃತೇನಾರ್ಥಃ, ನಾಕೃತೇನೇಹ ಕಶ್ಚನ |  
ನ ಚಾಸ್ಯ ಸರ್ವಭೂತೇಷು, ಕಶ್ಚಿದರ್ಥವ್ಯಪಾಶ್ರಯಃ || 3-18 ||

ತಸ್ಮಾದಸಕ್ತಃ ಸತತಂ, ಕಾರ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಸಮಾಚರ |  
ಅಸಕ್ತೋ ಹ್ಯಾಚರನ್ ಕರ್ಮ, ಪರಮಾಪ್ನೋತಿ ಪುರುಷಃ || 3-19 ||

ಕರ್ಮಣೈವ ಹಿ ಸಂಸಿದ್ಧಿಮ್, ಆಸ್ಥಿತಾ ಜನಕಾದಯಃ |  
ಲೋಕಸಂಙ್ಗಹಮೇವಾಪಿ, ಸಮ್ಪತ್ಯನ್ ಕರ್ತುಮರ್ಹಸಿ || 3-20 ||

ಯದ್ಯದಾಚರತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ, ತತ್ತದೇವೇತರೋ ಜನಃ |  
ಸ ಯತ್ ಪ್ರಮಾಣಂ ಕುರುತೇ, ಲೋಕಸ್ತದನುವರ್ತತೇ || 3-21 ||

ನ ಮೇ ಪಾರ್ಥಾಸ್ತಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ, ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ಕಿಂಚನ |  
ನಾನವಾಪ್ತಮವಾಪ್ತವ್ಯಂ, ವರ್ತ ಏವ ಚ ಕರ್ಮಣಿ || 3-22 ||

ಯದಿ ಹ್ಯಹಂ ನ ವರ್ತೇಯಂ, ಜಾತು ಕರ್ಮಣ್ಯತಂದ್ರಿತಃ |  
ಮಮ ವರ್ತ್ಮಾನುವರ್ತಂತೇ, ಮನುಷ್ಯಾಃ ಪಾರ್ಥ ಸರ್ವಶಃ || 3-23 ||

ಉತ್ತೀದೇಯುರಿಮೇ ಲೋಕಾಃ, ನ ಕುರ್ಯಾಂ ಕರ್ಮ ಚೇದಹಮ್ |  
ಸಂಙ್ಕರಸ್ಯ ಚ ಕರ್ತಾ ಸ್ಯಾಮ್, ಉಪಹನ್ಯಾಮಿಮಾಃ ಪ್ರಜಾಃ || 3-24 ||

ಸಕ್ತಾಃ ಕರ್ಮಣ್ಯವಿದ್ವಾಂಸಃ, ಯಥಾ ಕುರ್ವಂತಿ ಭಾರತ |  
ಕುರ್ಯಾದ್ವಿದ್ವಾಂಸ್ತಥಾಽಸಕ್ತಃ, ಚಿಕೀರ್ಷುರ್ದೋಕಸಂಙ್ಗಹಮ್ || 3-25 ||

ನ ಬುದ್ಧಿಭೇದಂ ಜನಯೇದ್, ಅಜ್ಞಾನಾಂ ಕರ್ಮಸಂಙ್ಗಿನಾಮ್ |  
ಜೋಷಯೇತ್ ಸರ್ವಕರ್ಮಾಣಿ, ವಿದ್ವಾನ್ ಯುಕ್ತಃ ಸಮಾಚರನ್ || 3-26 ||

ಪ್ರಕೃತೇಃ ಕ್ರಿಯಮಾಣಾನಿ, ಗುಣೈಃ ಕರ್ಮಾಣಿ ಸರ್ವಶಃ |  
ಅಹಂಕಾರವಿಮೂಢಾತ್ಮಾ, ಕರ್ತಾಽಹಮಿತಿ ಮನ್ಯತೇ || 3-27 ||

ತತ್ತ್ವವಿತ್ ತು ಮಹಾಬಾಹೋ, ಗುಣಕರ್ಮವಿಭಾಗಯೋಃ |  
ಗುಣಾ ಗುಣೇಷು ವರ್ತಂತೇ, ಇತಿ ಮತ್ವಾ ನ ಸಂಜ್ಞತೇ || 3-28 ||

ಪ್ರಕೃತೇರ್ಗುಣಸಮೂಢಾಃ, ಸಂಜ್ಞಂತೇ ಗುಣಕರ್ಮಸು |  
ತಾನಕೃತ್ಸ್ನವಿದೋ ಮನ್ದಾನ್, ಕೃತ್ಸ್ನವಿನ್ ವಿಚಾಲಯೇತ್ || 3-29 ||

ಮಯಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಕರ್ಮಾಣಿ, ಸನ್ನ್ಯಸ್ಯಾಧ್ಯಾತ್ಮಚೇತಸಾ ।  
ನಿರಾಶೀರ್ನಿರ್ಮಮೋ ಭೂತಾಃ, ಯುಧ್ಯಸ್ವ ವಿಗತಜ್ವರಃ ॥ 3-30 ॥

ಯೇ ಮೇ ಮತಮಿದಂ ನಿತ್ಯಮ್, ಅನುತಿಷ್ಠಂತಿ ಮಾನವಾಃ ।  
ಶ್ರದ್ಧಾವನ್ಮೋಹನಸೂಯಂತಃ, ಮುಚ್ಯಂತೇ ತೇಽಪಿ ಕರ್ಮಭಿಃ ॥ 3-31 ॥

ಯೇ ತ್ವೇತದಭ್ಯಸೂಯಂತಃ, ನಾನುತಿಷ್ಠಂತಿ ಮೇ ಮತಮ್ ।  
ಸರ್ವಜ್ಞಾನವಿಮೂಢಾಂಸ್ತಾನ್, ವಿದ್ಧಿ ನಷ್ಟಾನಚೇತಸಃ ॥ 3-32 ॥

ಸದೃಶಂ ಚೇಷ್ಟತೇ ಸ್ವಸ್ಯಾಃ, ಪ್ರಕೃತೇರ್ಜ್ಞಾನವಾನಪಿ ।  
ಪ್ರಕೃತಿಂ ಯಾಂತಿ ಭೂತಾನಿ, ನಿಗ್ರಹಃ ಕಿಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ ॥ 3-33 ॥

ಇಂದ್ರಿಯಸ್ಯೇಂದ್ರಿಯಸ್ಯಾರ್ಥೇ, ರಾಗದ್ವೇಷೌ ವ್ಯವಸ್ಥಿತೌ ।  
ತಯೋರ್ನ ವಶಮಾಗಚ್ಛೇತ್, ತೌ ಹ್ಯಸ್ಯ ಪರಿಪನ್ನಿನೌ ॥ 3-34 ॥

ಶ್ರೇಯಾನ್ ಸ್ವಧರ್ಮೋ ವಿಗುಣಃ, ಪರಧರ್ಮಾತ್ ಸ್ವನುಷ್ಠಿತಾತ್ ।  
ಸ್ವಧರ್ಮೇ ನಿಧನಂ ಶ್ರೇಯಃ, ಪರಧರ್ಮೋ ಭಯಾವಹಃ ॥ 3-35 ॥

### ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಅಥ ಕೇನ ಪ್ರಯುಕ್ತೋಽಯಂ, ಪಾಪಂ ಚರತಿ ಪೂರುಷಃ ।  
ಅನಿಚ್ಛನ್ನಪಿ ವಾಷ್ಣೇಯ, ಬಲಾದಿವ ನಿಯೋಜಿತಃ ॥ 3-36 ॥

### ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಕಾಮ ಏಷ ಕ್ರೋಧ ಏಷಃ, ರಜೋಗುಣಸಮುದ್ಭವಃ ।  
ಮಹಾಶನೋ ಮಹಾಪಾಪಾ, ವಿದ್ಧೇನಮಿಹ ವೈರಿಣಮ್ ॥ 3-37 ॥

ಧೂಮೇನಾವ್ರಿಯತೇ ವಹ್ನಿಃ, ಯಥಾಹದಶೋ ಮಲೇನ ಚ ।  
ಯಥೋಲ್ಲೇಖೇನಾವೃತೋ ಗರ್ಭಃ, ತಥಾ ತೇನೇದಮಾವೃತಮ್ ॥ 3-38 ॥

ಆವೃತಂ ಜ್ಞಾನಮೇತೇನ, ಜ್ಞಾನಿನೋ ನಿತ್ಯವೈರಿಣಾ ।  
ಕಾಮರೂಪೇಣ ಕೌಂತೇಯ, ದುಷ್ಪೂರೇಣಾನಲೇನ ಚ ॥ 3-39 ॥

ಇನ್ನಿೞ್ಯಾಣಿ ಮನೋ ಬುಢ್ಢಿಃ, ಅಸ್ಯಾಧಿಷ್ಠಾನಮುಚ್ಯತೇ |  
ಏತ್ಯೇರ್ವಿಮೋಹಯತ್ಯೇಷಃ, ಜ್ಞಾನಮಾವೃತ್ಯ ದೇಹಿನಮ್ || 3-40 ||

ತಸ್ಮಾತ್ ತ್ವಮಿನ್ನಿೞ್ಯಾಣ್ಯಾದೌ, ನಿಯಮ್ಯ ಭರತರ್ಷಭ |  
ಪಾಪ್ಮಾನಂ ಪ್ರಜಹಿ ಹ್ಯೇನಂ, ಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನನಾಶನಮ್ || 3-41 ||

ಇನ್ನಿೞ್ಯಾಣಿ ಪರಾಣ್ಯಾಹುಃ, ಇನ್ನಿೞ್ಯೇಭ್ಯಃ ಪರಂ ಮನಃ |  
ಮನಸಸ್ತು ಪರಾ ಬುಢ್ಢಿಃ, ಯೋ ಬುಢ್ಢೇಃ ಪರತಸ್ತು ಸಃ || 3-42 ||

ಏವಂ ಬುಢ್ಢೇಃ ಪರಂ ಬುಢ್ಢಾಷ್ಟ ಸಂಸ್ತಭ್ಯಾತ್ಮಾನಮಾತ್ಮನಾ |  
ಜಹಿ ಶತ್ರುಂ ಮಹಾಬಾಹೋ, ಕಾಮರೂಪಂ ದುರಾಸದಮ್ || 3-43 ||

|| ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ಕರ್ಮಯೋಗೋ ನಾಮ  
ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

## Chapter 4

॥ ಚತುರ್ಥೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಇಮಂ ವಿವಸ್ವತೇ ಯೋಗಂ, ಪ್ರೋಕ್ತವಾನಹಮವ್ಯಯಮ್ ।  
ವಿವಸ್ವಾನ್ ಮನವೇ ಪ್ರಾಹ, ಮನುರಿಕ್ಷ್ವಾಕವೇಽಬ್ರವೀತ್ ॥ 4-1 ॥

ಏವಂ ಪರಮ್ವರಾಪ್ರಾಪ್ತಮ್, ಇಮಂ ರಾಜರ್ಷಯೋ ವಿದುಃ ।  
ಸ ಕಾಲೇನೇಹ ಮಹತಾ, ಯೋಗೋ ನಷ್ಟಃ ಪರಂತಪ ॥ 4-2 ॥

ಸ ಏವಾಯಂ ಮಯಾ ತೇಽದ್ಯ, ಯೋಗಃ ಪ್ರೋಕ್ತಃ ಪುರಾತನಃ ।  
ಭಕ್ತೋಽಸಿ ಮೇ ಸಖಾ ಚೇತಿ, ರಹಸ್ಯಂ ಹ್ಯೇತದುತ್ತಮಮ್ ॥ 4-3 ॥

ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಅಪರಂ ಭವತೋ ಜನ್ಮ, ಪರಂ ಜನ್ಮ ವಿವಸ್ವತಃ ।  
ಕಥಮೇತದ್ವಿಜಾನೀಯಾಂ, ತ್ವಮಾದೌ ಪ್ರೋಕ್ತವಾನಿತಿ ॥ 4-4 ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಬಹೂನಿ ಮೇ ವ್ಯತೀತಾನಿ, ಜನ್ಮಾನಿ ತವ ಚಾರ್ಜುನ ।  
ತಾನ್ಯಹಂ ವೇದ ಸರ್ವಾಣಿ, ನ ತ್ವಂ ವೇತ್ಥಿ ಪರಂತಪ ॥ 4-5 ॥

ಅಜೋಽಪಿ ಸನ್ನವ್ಯಯಾತ್ಮಾ, ಭೂತಾನಾಮೀಶ್ವರೋಽಪಿ ಸನ್ ।  
ಪ್ರಕೃತಿಂ ಸ್ವಾಮಧಿಷ್ಠಾಯ, ಸಮ್ಭವಾಮ್ಯಾತ್ಮಮಾಯಯಾ ॥ 4-6 ॥

ಯದಾ ಯದಾ ಹಿ ಧರ್ಮಸ್ಯ, ಗ್ಲಾನಿರ್ಭವತಿ ಭಾರತ ।  
ಅಭ್ಯುತ್ಥಾನ್ಮಧರ್ಮಸ್ಯ, ತದಾತ್ಮಾನಂ ಸೃಜಾಮ್ಯಹಮ್ ॥ 4-7 ॥

ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ ಸಾಧೂನಾಂ, ವಿನಾಶಾಯ ಚ ದುಷ್ಕೃತಾಮ್ ।  
ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಾಯ, ಸಮ್ಭವಾಮಿ ಯುಗೇ ಯುಗೇ ॥ 4-8 ॥

ಜನ್ಮ ಕರ್ಮ ಚ ಮೇ ದಿವ್ಯಮ್, ಏವಂ ಯೋ ವೇತ್ತಿ ತತ್ತ್ವತಃ ।  
ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ದೇಹಂ ಪುನರ್ಜನ್ಮ, ನೈತಿ ಮಾಮೇತಿ ಸೋಽರ್ಜುನ ॥ 4-9 ॥

ವೀತರಾಗಭಯಕ್ರೋಧಾಃ, ಮನ್ಮಯಾ ಮಾಮುಪಾಶ್ರಿತಾಃ ।  
ಬಹವೋ ಜ್ಞಾನತಪಸಾ, ಪೂತಾ ಮದ್ಭಾವಮಾಗತಾಃ ॥ 4-10 ॥

ಯೇ ಯಥಾ ಮಾಂ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ, ತಾಂಸ್ತಥೈವ ಭಜಾಮ್ಯಹಮ್ ।  
ಮಮ ವರ್ತಮಾನುವರ್ತಂತೇ, ಮನುಷ್ಯಾಃ ಪಾರ್ಥ ಸರ್ವಶಃ ॥ 4-11 ॥

ಕಾಙ್ಕಷಂತಃ ಕರ್ಮಣಾಂ ಸಿದ್ಧಿಂ, ಯಜಂತ ಇಹ ದೇವತಾಃ ।  
ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಹಿ ಮಾನುಷೇ ಲೋಕೇ, ಸಿದ್ಧಿರ್ಭವತಿ ಕರ್ಮಜಾ ॥ 4-12 ॥

ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯಂ ಮಯಾ ಸೃಷ್ಟಂ, ಗುಣಕರ್ಮವಿಭಾಗಶಃ ।  
ತಸ್ಯ ಕರ್ತಾರಮಪಿ ಮಾಂ, ವಿದ್ಧ್ಯಾಕರ್ತಾರಮವ್ಯಯಮ್ ॥ 4-13 ॥

ನ ಮಾಂ ಕರ್ಮಾಣಿ ಲಿಮ್ಪಂತಿ, ನ ಮೇ ಕರ್ಮಫಲೇ ಸ್ಪೃಹಾ ।  
ಇತಿ ಮಾಂ ಯೋಽಭಿಜಾನಾತಿ, ಕರ್ಮಭಿರ್ನ ಸ ಬಧ್ಯತೇ ॥ 4-14 ॥

ಏವಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಕೃತಂ ಕರ್ಮ, ಪೂರ್ವೈರಪಿ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿಃ ।  
ಕುರು ಕರ್ಮೈವ ತಸ್ಮಾತ್ತ್ವಂ, ಪೂರ್ವೈಃ ಪೂರ್ವತರಂ ಕೃತಮ್ ॥ 4-15 ॥

ಕಿಂ ಕರ್ಮ ಕಿಮಕರ್ಮೇತಿ, ಕವಯೋಽಪ್ಯತ್ರ ಮೋಹಿತಾಃ ।  
ತತ್ತೇ ಕರ್ಮ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ, ಯಜಾಜ್ಞಾತ್ವಾ ಮೋಕ್ಷ್ಯಸೇಽಶುಭಾತ್ ॥ 4-16 ॥

ಕರ್ಮಣೋ ಹ್ಯಪಿ ಬೋದ್ಧವ್ಯಂ, ಬೋದ್ಧವ್ಯಂ ಚ ವಿಕರ್ಮಣಃ ।  
ಅಕರ್ಮಣಶ್ಚ ಬೋದ್ಧವ್ಯಂ, ಗಹನಾ ಕರ್ಮಣೋ ಗತಿಃ ॥ 4-17 ॥

ಕರ್ಮಣ್ಯಕರ್ಮ ಯಃ ಪಶ್ಯೇದ್, ಅಕರ್ಮಣಿ ಚ ಕರ್ಮ ಯಃ ।  
ಸ ಬುದ್ಧಿಮಾನ್ ಮನುಷ್ಯೇಷು, ಸ ಯುಕ್ತಃ ಕೃತ್ಸುಕರ್ಮಕೃತ್ ॥ 4-18 ॥

ಯಸ್ಯ ಸರ್ವೇ ಸಮಾರಮ್ಭಾಃ, ಕಾಮಸಂಜ್ಞಲ್ಪವರ್ಜಿತಾಃ ।  
ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿದಗ್ಧಕರ್ಮಾಣಂ, ತಮಾಹುಃ ಪಣ್ಡಿತಂ ಬುಧಾಃ ॥ 4-19 ॥

ತೃಕ್ತ್ವಾ ಕರ್ಮಫಲಾಸಂಜ್ಞಂ, ನಿತ್ಯತೃಪ್ತೋ ನಿರಾಶ್ರಯಃ ।  
ಕರ್ಮಣ್ಯಭಿಪ್ರವೃತ್ತೋಽಪಿ, ನೈವ ಕಿಂಚಿತ್ ಕರೋತಿ ಸಃ ॥ 4-20 ॥

ನಿರಾಶೀರ್ಯತಚಿತ್ತಾತ್ಮಾ, ತೃಕ್ತಸರ್ವಪರಿಗ್ರಹಃ ।  
ಶಾರೀರಂ ಕೇವಲಂ ಕರ್ಮ, ಕುರ್ವನ್ನಾಪ್ನೋತಿ ಕಿಲ್ಬಿಷಮ್ ॥ 4-21 ॥

ಯದೃಚ್ಛಾಲ್ಪಲಾಭಸಂತುಷ್ಟಃ, ದ್ವಂದ್ವಾತ್ವತೋ ವಿಮತ್ಸರಃ ।  
ಸಮಃ ಸಿದ್ಧಾವಸಿದ್ಧೌ ಚ, ಕೃತ್ವಾಽಪಿ ನ ನಿಬದ್ಯತೇ ॥ 4-22 ॥

ಗತಸಂಜ್ಞಸ್ಯ ಮುಕ್ತಸ್ಯ, ಜ್ಞಾನಾವಸ್ಥಿತಚೇತಸಃ ।  
ಯಜ್ಞಾಯಾಚರತಃ ಕರ್ಮ, ಸಮಗ್ರಂ ಪ್ರವಿಲೀಯತೇ ॥ 4-23 ॥

ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಹವಿಃ, ಬ್ರಹ್ಮಗ್ನೌ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಹುತಮ್ ।  
ಬ್ರಹ್ಮೈವ ತೇನ ಗಂತವ್ಯಂ, ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮಸಮಾಧಿನಾ ॥ 4-24 ॥

ದೈವಮೇವಾಪರೇ ಯಜ್ಞಂ, ಯೋಗಿನಃ ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ ।  
ಬ್ರಹ್ಮಗ್ನಾವಪರೇ ಯಜ್ಞಂ, ಯಜ್ಞೇನೈವೋಪಜುಹ್ವತಿ ॥ 4-25 ॥

ಶ್ರೋತ್ರಾದೀನೀಂದ್ರಿಯಾಣ್ಯನೈ, ಸಂಯಮಾಗ್ನಿಷು ಜುಹ್ವತಿ ।  
ಶಬ್ದಾದೀನ್ ವಿಷಯಾನನ್ಯ, ಇಂದ್ರಿಯಾಗ್ನಿಷು ಜುಹ್ವತಿ ॥ 4-26 ॥

ಸರ್ವಾಣೀಂದ್ರಿಯಕರ್ಮಾಣಿ, ಪ್ರಾಣಕರ್ಮಾಣಿ ಚಾಪರೇ ।  
ಆತ್ಮಸಂಯಮಯೋಗಾಗ್ನೌ, ಜುಹ್ವತಿ ಜ್ಞಾನದೀಪಿತೇ ॥ 4-27 ॥

ದ್ರವ್ಯಯಜ್ಞಾಸ್ತಪೋಯಜ್ಞಾಃ, ಯೋಗಯಜ್ಞಾಸ್ತಥಾಽಪರೇ ।  
ಸಾಂಧ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಯಜ್ಞಾಶ್ಚ, ಯತಯಃ ಸಂಶಿತವ್ರತಾಃ ॥ 4-28 ॥

ಅಪಾನೇ ಜುಹ್ವತಿ ಪ್ರಾಣಂ, ಪ್ರಾಣೇಽಪಾನಂ ತಥಾಽಪರೇ ।  
ಪ್ರಾಣಾಪಾನಗತೀ ರುದ್ಧಾಃ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಪರಾಯಣಾಃ ॥ 4-29 ॥

ಅಪರೇ ನಿಯತಾಹಾರಾಃ, ಪ್ರಾಣಾನ್ ಪ್ರಾಣೇಷು ಜುಹ್ವತಿ |  
ಸರ್ವೇಽಪ್ಯೇತೇ ಯಜ್ಞವಿದಃ, ಯಜ್ಞಕ್ಷಪಿತಕಲ್ಮಷಾಃ || 4-30 ||

ಯಜ್ಞಶಿಷ್ಣಾಮೃತಭುಜಃ, ಯಾನ್ತಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಸನಾತನಮ್ |  
ನಾಯಂ ಲೋಕೋಽಸ್ಮಯಜ್ಞಸ್ಯ, ಕುತೋಽನ್ಯಃ ಕುರುಸತ್ತಮ || 4-31 ||

ಏವಂ ಬಹುವಿಧಾ ಯಜ್ಞಾಃ, ವಿತತಾ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಮುಖೇ |  
ಕರ್ಮಜಾನ್ ವಿದ್ಧಿ ತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್, ಏವಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ವಿಮೋಕ್ಷ್ಯಸೇ || 4-32 ||

ಶ್ರೇಯಾನ್ ದ್ರವ್ಯಮಯಾದ್ಯತ್, ಜ್ಞಾಜ್ಞಾನಯಜ್ಞಃ ಪರಂತಪ |  
ಸರ್ವಂ ಕರ್ಮಾಖಿಲಂ ಪಾರ್ಥ, ಜ್ಞಾನೇ ಪರಿಸಮಾಪ್ಯತೇ || 4-33 ||

ತದ್ವಿದ್ಧಿ ಪ್ರಣಿಪಾತೇನ, ಪರಿಪ್ರಶ್ನೇನ ಸೇವಯಾ |  
ಉಪದೇಕ್ಷ್ಯನ್ತಿ ತೇ ಜ್ಞಾನಂ, ಜ್ಞಾನಿನಸ್ತತ್ತ್ವದರ್ಶಿನಃ || 4-34 ||

ಯಜ್ಞಾಜ್ಞಾತ್ವಾ ನ ಪುನರ್ಮೋಹಮ್, ಏವಂ ಯಾಸ್ಯಸಿ ಪಾಣ್ಡವ |  
ಯೇನ ಭೂತಾನ್ಯಶೇಷೇಣ, ದ್ರಕ್ಷ್ಯಸ್ಯಾತ್ಮನ್ಯಥೋ ಮಯಿ || 4-35 ||

ಅಪಿ ಚೇದಸಿ ಪಾಪೇಭ್ಯಃ, ಸರ್ವೇಭ್ಯಃ ಪಾಪಕೃತ್ತಮಃ |  
ಸರ್ವಂ ಜ್ಞಾನಪ್ಲವೇನೈವ, ವೃಜಿನಂ ಸನ್ತರಿಷ್ಯಸಿ || 4-36 ||

ಯಥೈಧಾಂಸಿ ಸಮಿದ್ಧೋಽಗ್ನಿಃ, ಭಸ್ಮಸಾತ್ ಕುರುತೇಽರ್ಜುನ |  
ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿಃ ಸರ್ವಕರ್ಮಾಣಿ, ಭಸ್ಮಸಾತ್ ಕುರುತೇ ತಥಾ || 4-37 ||

ನ ಹಿ ಜ್ಞಾನೇನ ಸದೃಶಂ, ಪವಿತ್ರಮಿಹ ವಿದ್ಯತೇ |  
ತತ್ ಸ್ವಯಂ ಯೋಗಸಂಸಿದ್ಧಃ, ಕಾಲೇನಾತ್ಮನಿ ವಿನಂದತಿ || 4-38 ||

ಶ್ರದ್ಧಾವಾಲ್ಲಭತೇ ಜ್ಞಾನಂ, ತತ್ಪರಃ ಸಂಯತೇಂದ್ರಿಯಃ |  
ಜ್ಞಾನಂ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಪರಾಂ ಶಾಂತಿಮ್, ಅಚಿರೇಣಾಧಿಗಚ್ಛತಿ || 4-39 ||

ಅಜ್ಞಶ್ಚಾಶ್ರದ್ಧಧಾನಶ್ಚ, ಸಂಶಯಾತ್ಮಾ ವಿನಶ್ಯತಿ |  
ನಾಯಂ ಲೋಕೋಽಸ್ತಿ ನ ಪರಃ, ನ ಸುಖಂ ಸಂಶಯಾತ್ಮನಃ || 4-40 ||



ಯೋಗಸನ್ಮತ್ಯಸ್ತಕರ್ಮಾಣಂ, ಜ್ಞಾನಸಂಶಯಮ್ |  
ಆತ್ಮವನ್ತಂ ನ ಕರ್ಮಾಣಿ, ನಿಬಧ್ನಂತಿ ಧನಂಜಯ || 4-41 ||

ತಸ್ಮಾದಜ್ಞಾನಸಮೂಹತಂ, ಹೃತ್ಸ್ಥಂ ಜ್ಞಾನಾಸಿನಾತ್ಮನಃ |  
ಭಿತ್ತೃವ್ಯನಂ ಸಂಶಯಂ ಯೋಗಮ್, ಆತಿಷ್ಠೋತ್ತಿಷ್ಠ ಭಾರತ || 4-42 ||

|| ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ಜ್ಞಾನಕರ್ಮಸನ್ಮಾಸಯೋಗೋ  
ನಾಮ ಚತುರ್ಥೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

## Chapter 5

॥ ಪಂಚಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಸನ್ನಾಸಂ ಕರ್ಮಣಾಂ ಕೃಷ್ಣ, ಪುನರ್ಯೋಗಂ ಚ ಶಂಸಸಿ ।  
ಯಚ್ಛ್ರೇಯ ಏತಯೋರೇಕಂ, ತನ್ನೇ ಬ್ರೂಹಿ ಸುನಿಶ್ಚಿತಮ್ ॥ 5-1 ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಸನ್ನಾಸಃ ಕರ್ಮಯೋಗಶ್ಚ, ನಿಶ್ರೇಯಸಕರಾವುಭೌ ।  
ತಯೋಸ್ತು ಕರ್ಮಸನ್ನಾಸಾತ್, ಕರ್ಮಯೋಗೋ ವಿಶಿಷ್ಯತೇ ॥ 5-2 ॥

ಜ್ಞೇಯಃ ಸ ನಿತ್ಯಸನ್ನಾಸೀ, ಯೋ ನ ದ್ವೇಷ್ಠಿ ನ ಕಾಂಕ್ಷತ್ಸಿತಿ ।  
ನಿರ್ದ್ವಂದ್ವೋ ಹಿ ಮಹಾಬಾಹೋ, ಸುಖಂ ಬನ್ಧಾತ್ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥ 5-3 ॥

ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗೌ ಪೃಥಗ್ಬಲಾಃ, ಪ್ರವದಂತಿ ನ ಪಣ್ಡಿತಾಃ ।  
ಏಕಮಪ್ಯಾಸ್ಥಿತಃ ಸಮ್ಯಗ್, ಉಭಯೋರ್ವಿನ್ದತೇ ಫಲಮ್ ॥ 5-4 ॥

ಯತ್ಸಾಂಖ್ಯೈಃ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಸ್ಥಾನಂ, ತದ್ಯೋಗೈರಪಿ ಗಮ್ಯತೇ ।  
ಏಕಂ ಸಾಂಖ್ಯಂ ಚ ಯೋಗಂ ಚ, ಯಃ ಪಶ್ಯತಿ ಸ ಪಶ್ಯತಿ ॥ 5-5 ॥

ಸನ್ನಾಸಸ್ತು ಮಹಾಬಾಹೋ, ದುಃಖಮಾಪ್ತಮಯೋಗತಃ ।  
ಯೋಗಯುಕ್ತೋ ಮುನಿಬ್ರಹ್ಮ, ನಚಿರೇಣಾಧಿಗಚ್ಛತಿ ॥ 5-6 ॥

ಯೋಗಯುಕ್ತೋ ವಿಶುದ್ಧಾತ್ಮಾ, ವಿಜಿತಾತ್ಮಾ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ ।  
ಸರ್ವಭೂತಾತ್ಮಭೂತಾತ್ಮಾ, ಕುರ್ವನ್ನಪಿ ನ ಲಿಪ್ಯತೇ ॥ 5-7 ॥

ನೈವ ಕಿಂಚಿತ್ಕರೋಮೀತಿ, ಯುಕ್ತೋ ಮನೈತ ತತ್ತ್ವವಿತ್ |  
ಪಶ್ಯಂತಿಣವನ್ಪುಶಂಜಘ್ರನ್, ಅಶ್ನನ್ಗಚ್ಛನ್ಪವನತ್ವಸನ್ || 5-8 ||

ಪ್ರಲಪನ್ವಿಸೃಜನ್ಗೃಹಣನ್, ಉನಿಷನ್ನಿಮಿಷನ್ನಪಿ |  
ಇಂದ್ರಿಯಾಣೀಂದ್ರಿಯಾರ್ಥೇಷು, ವರ್ತಂತ ಇತಿ ಧಾರಯನ್ || 5-9 ||

ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಾಧಾಯ ಕರ್ಮಾಣಿ, ಸಜ್ಗಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಕರೋತಿ ಯಃ |  
ಲಿಪ್ಯತೇ ನ ಸ ಪಾಪೇನ, ಪದ್ಮಪತ್ರಮಿವಾಮ್ಭಸಾ || 5-10 ||

ಕಾಯೇನ ಮನಸಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ, ಕೇವಲೈರಿಂದ್ರಿಯೈರಪಿ |  
ಯೋಗಿನಃ ಕರ್ಮ ಕುರ್ವಂತಿ, ಸಜ್ಗಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾತ್ಮಶುದ್ಧಯೇ || 5-11 ||

ಯುಕ್ತಃಕರ್ಮಫಲಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ, ಶಾಂತಿಮಾಪ್ನೋತಿ ನೈಷಿಂಕೇಮ್ |  
ಅಯುಕ್ತಃ ಕಾಮಕಾರೇಣ, ಫಲೇ ಸಕ್ತೋ ನಿಬದ್ಧತೇ || 5-12 ||

ಸರ್ವಕರ್ಮಾಣಿ ಮನಸಾ, ಸನ್ನ್ಯಸ್ಯಾಸ್ತೇ ಸುಖಂ ವಶೀ |  
ನವದ್ವಾರೇ ಪುರೇ ದೇಹೀ, ನೈವ ಕುರ್ವನ್ನ ಕಾರಯನ್ || 5-13 ||

ನ ಕರ್ತೃತ್ವಂ ನ ಕರ್ಮಾಣಿ, ಲೋಕಸ್ಯ ಸೃಜತಿ ಪ್ರಭುಃ |  
ನ ಕರ್ಮಫಲಸಂಯೋಗಂ, ಸ್ವಭಾವಸ್ತು ಪ್ರವರ್ತತೇ || 5-14 ||

ನಾದತ್ತೇ ಕಸ್ಯಚಿತ್ ಪಾಪಂ, ನ ಚೈವ ಸುಕೃತಂ ವಿಭುಃ |  
ಅಜ್ಞಾನೇನಾವೃತಂ ಜ್ಞಾನಂ, ತೇನ ಮುಹ್ಯಂತಿ ಜನ್ತವಃ || 5-15 ||

ಜ್ಞಾನೇನ ತು ತದಜ್ಞಾನಂ, ಯೇಷಾಂ ನಾಶಿತಮಾತ್ಮನಃ |  
ತೇಷಾಮಾದಿತ್ಯವಜಾಜ್ಞಾನಂ, ಪ್ರಕಾಶಯತಿ ತತ್ಪರಮ್ || 5-16 ||

ತದ್ಬುದ್ಧಯಸ್ತದಾತ್ಮಾನಃ, ತನ್ನಿಷಾಂಸ್ತತ್ಪರಾಯಣಾಃ |  
ಗಚ್ಛಂತ್ಯಪುನರಾವೃತ್ತಿಂ, ಜ್ಞಾನನಿರ್ಧೂತಕಲ್ಮಷಾಃ || 5-17 ||

ವಿದ್ಯಾವಿನಯಸಮ್ಪನ್ನೇ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ಗವಿ ಹಸ್ತಿನಿ |  
ಶುನಿ ಚೈವ ಶ್ವಪಾಕೇ ಚ, ಪಣ್ಡಿತಾಃ ಸಮದರ್ಶಿನಃ || 5-18 ||

ಇಹೈವ ತೈರ್ಜಿತಃ ಸರ್ಗಃ, ಯೇಷಾಂ ಸಾಮ್ಯೇ ಸ್ಥಿತಂ ಮನಃ |  
ನಿರ್ದೋಷಂ ಹಿ ಸಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ, ತಸ್ಮಾದ್-ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ತೇ ಸ್ಥಿತಾಃ || 5-19 ||

ನ ಪ್ರಹೃಷ್ಯೇತ್ ಪ್ರಿಯಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ, ನೋದ್ವಿಜೇತ್ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಚಾಪ್ರಿಯಮ್ |  
ಸ್ಥಿರಬುದ್ಧಿರಸಮೂಢಃ, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್-ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಸ್ಥಿತಃ || 5-20 ||

ಬಾಹ್ಯಸ್ಪರ್ಶೇಷ್ವಸಕ್ತಾತ್ಮಾ, ವಿನದ್ವಿತ್ಯಾತ್ಮನಿ ಯತ್ ಸುಖಮ್ |  
ಸ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗಯುಕ್ತಾತ್ಮಾ, ಸುಖಮಕ್ಷಯಮಶ್ನುತೇ || 5-21 ||

ಯೇ ಹಿ ಸಂಸ್ಪರ್ಶಜಾ ಭೋಗಾಃ, ದುಃಖಯೋನಯ ಏವ ತೇ |  
ಆದ್ಯಂತವಂತಃ ಕೌಂತೇಯ, ನ ತೇಷು ರಮತೇ ಬುಧಃ || 5-22 ||

ಶಕ್ನೋತೀಹೈವ ಯಃ ಸೋಢಂ, ಪ್ರಾಕ್ ಶರೀರವಿಮೋಕ್ಷಣಾತ್ |  
ಕಾಮಕ್ರೋಧೋದ್ಭವಂ ವೇಗಂ, ಸ ಯುಕ್ತಃ ಸ ಸುಖೀ ನರಃ || 5-23 ||

ಯೋಽನ್ತಃಸುಖೋಽನ್ತರಾರಾಮಃ, ತಥಾಽನ್ತರ್ಜ್ಯೋತಿರೇವ ಯಃ |  
ಸ ಯೋಗೀ ಬ್ರಹ್ಮನಿರ್ವಾಣಂ, ಬ್ರಹ್ಮಭೂತೋಽಧಿಗಚ್ಛತಿ || 5-24 ||

ಲಭಂತೇ ಬ್ರಹ್ಮನಿರ್ವಾಣಮ್, ಋಷಯಃ ಕ್ಷೇಣಕಲ್ಮಷಾಃ |  
ಛಿನ್ನದ್ವೈಧಾ ಯತಾತ್ಮನಃ, ಸರ್ವಭೂತಹಿತೇ ರತಾಃ || 5-25 ||

ಕಾಮಕ್ರೋಧವಿಯುಕ್ತಾನಾಂ, ಯತೀನಾಂ ಯತಚೇತಸಾಮ್ |  
ಅಭಿತೋ ಬ್ರಹ್ಮನಿರ್ವಾಣಂ, ವರ್ತತೇ ವಿದಿತಾತ್ಮನಾಮ್ || 5-26 ||

ಸ್ಪರ್ಶಾನ್ ಕೃತ್ವಾ ಬಹಿರ್ಬಾಹ್ಯಾಂ, ಚಕ್ಷುಶ್ಚೈವಾನ್ತರೇ ಭ್ರೂವೋಃ |  
ಪ್ರಾಣಾಪಾನೌ ಸಮೌ ಕೃತ್ವಾ, ನಾಸಾಭ್ಯಂತರಚಾರಿಣೌ || 5-27 ||

ಯತೇಂದ್ರಿಯಮನೋಬುದ್ಧಿಃ, ಮುನಿರ್ಮೋಕ್ಷಪರಾಯಣಃ |  
ವಿಗತೇಚ್ಛಾಭಯಕ್ರೋಧಃ, ಯಃ ಸದಾ ಮುಕ್ತ ಏವ ಸಃ || 5-28 ||

ಭೋಕ್ತಾರಂ ಯಜ್ಞತಪಸಾಂ, ಸರ್ವಲೋಕಮಹೇಶ್ವರಮ್ |  
ಸುಹೃದಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ, ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಮಾಂ ಶಾಂತಿಮೃಚ್ಛತಿ || 5-29 ||

॥ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ಕರ್ಮಸನ್ನ್ಯಾಸಯೋಗೋ ನಾಮ  
ಪಂಚಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ॥

## Chapter 6

॥ಷಷ್ಠೋಽಧ್ಯಾಯಃ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಅನಾಶ್ರಿತಃ ಕರ್ಮಫಲಂ, ಕಾರ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರೋತಿ ಯಃ |  
ಸ ಸನ್ನಾಸೀ ಚ ಯೋಗೀ ಚ, ನ ನಿರಗ್ನಿರ್ನ ಚಾಕ್ರಿಯಃ || 6-1 ||

ಯಂ ಸನ್ನಾಸಮಿತಿ ಪ್ರಾಹುಃ, ಯೋಗಂ ತಂ ವಿದ್ಧಿ ಪಾಂಡವ |  
ನ ಹ್ಯಸನ್ನಾಸ್ತಸಜ್ಕಲ್ಪಃ, ಯೋಗೀ ಭವತಿ ಕಶ್ಚನ || 6-2 ||

ಆರುರುಕ್ಷೋರ್ಮುನೇರ್ಯೋಗಂ, ಕರ್ಮ ಕಾರಣಮುಚ್ಯತೇ |  
ಯೋಗಾರೂಢಸ್ಯ ತಸ್ಯೈವ, ಶಮಃ ಕಾರಣಮುಚ್ಯತೇ || 6-3 ||

ಯದಾ ಹಿ ನೇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥೇಷು, ನ ಕರ್ಮಸ್ವನುಷಜ್ಜತೇ |  
ಸರ್ವಸಜ್ಕಲ್ಪಸನ್ನಾಸೀ, ಯೋಗಾರೂಢಸ್ತದೋಚ್ಯತೇ || 6-4 ||

ಉದ್ಧರೇದಾತ್ತನಾತ್ತಾನಂ, ನಾತ್ತಾನಮವಸಾದಯೇತ್ |  
ಆತ್ಮೈವ ಹ್ಯಾತ್ಮನೋ ಬಬ್ಧುಃ, ಆತ್ಮೈವ ರಿಪುರಾತ್ತನಃ || 6-5 ||

ಬಬ್ಧುರಾತ್ತಾತ್ತನಸ್ತಸ್ಯ, ಯೇನಾತ್ಮೈವಾತ್ತನಾ ಜಿತಃ |  
ಅನಾತ್ಮನಸ್ತು ಶತ್ರುತ್ವೇ, ವರ್ತೇತಾತ್ಮೈವ ಶತ್ರುವತ್ || 6-6 ||

ಜಿತಾತ್ಮನಃ ಪ್ರಶಾಂತಸ್ಯ, ಪರಮಾತ್ಮ ಸಮಾಹಿತಃ |  
ಶೀತೋಷ್ಣಸುಖದುಃಖೇಷು, ತಥಾ ಮಾನಾಪಮಾನಯೋಃ || 6-7 ||

ಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನತೃಪ್ತಾತ್ಮಾ, ಕೂಟಸ್ಥೋ ವಿಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ |

ಯುಕ್ತ ಇತ್ಯುಚ್ಯತೇ ಯೋಗೀ, ಸಮಲೋಷ್ವಾಶ್ಮಶ್ವಕಾಂಕ್ಷನಃ || 6-8 ||

ಸುಹೃನ್ನಿತ್ರಾರ್ಯುದಾಸೀನಮಧ್ಯಸ್ಥದೇವೇಷ್ಯಬನ್ಧುಷು |  
ಸಾಧುಷ್ವಪಿ ಚ ಪಾಪೇಷು, ಸಮಬುದ್ಧಿವಿಶಿಷ್ಯತೇ || 6-9 ||

ಯೋಗೀ ಯುಜ್ಜೀತ ಸತತಮ್, ಆತ್ಮಾನಂ ರಹಸಿ ಸ್ಥಿತಃ |  
ಏಕಾಕೀ ಯತಚಿತ್ತಾತ್ಮಾ, ನಿರಾಶೀರಪರಿಗ್ರಹಃ || 6-10 ||

ಶುಚೌ ದೇಶೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂಪ್ಯ, ಸ್ಥಿರಮಾಸನಮಾತ್ಮನಃ |  
ನಾತ್ಯುಚ್ಛ್ರಿತಂ ನಾತಿನೀಚಂ, ಚೈಲಾಜಿನಕುಶೋತ್ತರಮ್ || 6-11 ||

ತತ್ರೈಕಾಗ್ರಂ ಮನಃ ಕೃತ್ವಾ, ಯತಚಿತ್ತೇಂದ್ರಿಯಕ್ರಿಯಃ |  
ಉಪವಿಶ್ಯಾಸನೇ ಯುಜ್ಜಾಜ್ಞದ್, ಯೋಗಮಾತ್ಮವಿಶುದ್ಧಯೇ || 6-12 ||

ಸಮಂ ಕಾಯಶಿರೋಗ್ರೀವಂ, ಧಾರಯನ್ನಚಲಂ ಸ್ಥಿರಃ |  
ಸಮ್ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ನಾಸಿಕಾಗ್ರಂ ಸ್ವಂ, ದಿಶಶ್ಚಾನವಲೋಕಯನ್ || 6-13 ||

ಪ್ರಶಾಂತಾತ್ಮ ವಿಗತಭೀಃ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿವ್ರತೇ ಸ್ಥಿತಃ |  
ಮನಃ ಸಂಯಮ್ಯ ಮಚ್ಚಿತ್ತಃ, ಯುಕ್ತ ಆಸೀತ ಮರ್ತ್ವರಃ || 6-14 ||

ಯುಜ್ಜನ್ನೇವಂ ಸದಾಆತ್ಮಾನಂ, ಯೋಗೀ ನಿಯತಮಾನಸಃ |  
ಶಾಂತಿಂ ನಿರ್ವಾಣಪರಮಾಂ, ಮತ್ಸಂಸ್ಥಾಮಧಿಗಚ್ಛತಿ || 6-15 ||

ನಾತ್ಯಶ್ನತಸ್ತು ಯೋಗೋಽಸ್ತಿ, ನ ಚೈಕಾಂತಮನಶ್ನತಃ |  
ನ ಚಾತಿಸ್ವಪ್ನಶೀಲಸ್ಯ, ಜಾಗ್ರತೋ ನೈವ ಚಾರ್ಜುನ || 6-16 ||

ಯುಕ್ತಾಹಾರವಿಹಾರಸ್ಯ, ಯುಕ್ತಚೇಷ್ಟಸ್ಯ ಕರ್ಮಸು |  
ಯುಕ್ತಸ್ವಪ್ನಾವಬೋಧಸ್ಯ, ಯೋಗೋ ಭವತಿ ದುಃಖಹಾ || 6-17 ||

ಯದಾ ವಿನಿಯತಂ ಚಿತ್ತಮ್, ಆತ್ಮನೈವಾವತಿಷ್ಠತೇ |  
ನಿಸ್ಪೃಹಃ ಸರ್ವಕಾಮೇಭ್ಯಃ, ಯುಕ್ತ ಇತ್ಯುಚ್ಯತೇ ತದಾ || 6-18 ||

ಯಥಾ ದೀಪೋ ನಿವಾತಸ್ಥಿಃ, ನೇಜ್ಞತೇ ಸೋಪಮಾ ಸ್ಮೃತಾ ।  
ಯೋಗಿನೋ ಯತಚಿತ್ತಸ್ಯ, ಯುಷ್ಜತೋ ಯೋಗಮಾತ್ಮನಃ ॥ 6-19 ॥

ಯತ್ರೋಪರಮತೇ ಚಿತ್ತಂ, ನಿರುದ್ಧಂ ಯೋಗಸೇವಯಾ ।  
ಯತ್ರ ಚೈವಾತ್ಮನಾತ್ಮನಂ, ಪಶ್ಯನ್ನಾತ್ಮನಿ ತುಷ್ಯತಿ ॥ 6-20 ॥

ಸುಖಮಾತ್ಮ್ಯಂತಿಕಂ ಯತ್ತದ್, ಬುದ್ಧಿಗ್ರಾಹ್ಯಮತೀಂದ್ರಿಯಮ್ ।  
ವೇತ್ತಿ ಯತ್ರ ನ ಚೈವಾಯಂ, ಸ್ಥಿತಶ್ಚಲತಿ ತತ್ತ್ವತಃ ॥ 6-21 ॥

ಯಂ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಚಾಪರಂ ಲಾಭಂ, ಮನ್ಯತೇ ನಾಧಿಕಂ ತತಃ ।  
ಯಸ್ಮಿನ್ ಸ್ಥಿತೋ ನ ದುಃಖೇನ, ಗುರುಣಾಪಿ ವಿಚಾಲ್ಯತೇ ॥ 6-22 ॥

ತಂ ವಿದ್ಯಾದ್-ದುಃಖಸಂಯೋಗವಿಯೋಗಂ ಯೋಗಸಂಜ್ಞಿತಮ್ ।  
ಸ ನಿಶ್ಚಯೇನ ಯೋಕ್ತವ್ಯಃ, ಯೋಗೋಽನಿರ್ವಿಣ್ಣಚೇತಸಾ ॥ 6-23 ॥

ಸಜ್ಜಲ್ಪಪ್ರಭವಾನ್ ಕಾಮಾನ್, ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಸರ್ವಾನಶೇಷತಃ ।  
ಮನಸೈವೇಂದ್ರಿಯಗ್ರಾಮಂ, ವಿನಿಯಮ್ಯ ಸಮನ್ತತಃ ॥ 6-24 ॥

ಶನ್ಯಃ ಶನ್ಯರುಪರಮೇದ್, ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಧೃತಿಗೃಹೀತಯಾ ।  
ಆತ್ಮಸಂಸ್ಥಂ ಮನಃ ಕೃತ್ವಾ, ನ ಕಿಂಚಿದಪಿ ಚಿಂತಯೇತ್ ॥ 6-25 ॥

ಯತೋ ಯತೋ ನಿಶ್ಚರತಿ, ಮನಶ್ಚಿಷ್ಣುಲಮಸ್ಥಿರಮ್ ।  
ತತಸ್ತತೋ ನಿಯಮ್ಯೇತದ್, ಆತ್ಮನೈವ ವಶಂ ನಯೇತ್ ॥ 6-26 ॥

ಪ್ರಶಾಂತಮನಸಂ ಹ್ಯೇನಂ, ಯೋಗಿನಂ ಸುಖಮುತ್ತಮಮ್ ।  
ಉಪೈತಿ ಶಾಂತರಜಸಂ, ಬ್ರಹ್ಮಭೂತಮಕಲ್ಮಷಮ್ ॥ 6-27 ॥

ಯುಷ್ಜನ್ನೇವಂ ಸದಾತ್ಮನಂ, ಯೋಗೀ ವಿಗತಕಲ್ಮಷಃ ।  
ಸುಖೇನ ಬ್ರಹ್ಮಸಂಸ್ಪರ್ಶಮ್, ಅತ್ಯಂತಂ ಸುಖಮಶ್ನುತೇ ॥ 6-28 ॥

ಸರ್ವಭೂತಸ್ಥಮಾತ್ಮನಂ, ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಚಾತ್ಮನಿ ।  
ಈಕ್ಷತೇ ಯೋಗಯುಕ್ತಾತ್ಮಾ, ಸರ್ವತ್ರ ಸಮದರ್ಶನಃ ॥ 6-29 ॥



ಯೋ ಮಾಂ ಪಶ್ಯತಿ ಸರ್ವತ್ರ, ಸರ್ವಂ ಚ ಮಯಿ ಪಶ್ಯತಿ ।  
ತಸ್ಯಾಹಂ ನ ಪ್ರಣಶ್ಯಾಮಿ, ಸ ಚ ಮೇ ನ ಪ್ರಣಶ್ಯತಿ ॥ 6-30 ॥

ಸರ್ವಭೂತಸ್ಥಿತಂ ಯೋ ಮಾಂ, ಭಜತ್ಯೇಕತ್ವಮಾಸ್ಥಿತಃ ।  
ಸರ್ವಥಾ ವರ್ತಮಾನೋಽಪಿ, ಸ ಯೋಗೀ ಮಯಿ ವರ್ತತೇ ॥ 6-31 ॥

ಆತ್ಮಾಪಮ್ಯೇನ ಸರ್ವತ್ರ, ಸಮಂ ಪಶ್ಯತಿ ಯೋಽರ್ಜುನ ।  
ಸುಖಂ ವಾ ಯದಿ ವಾ ದುಃಖಂ, ಸ ಯೋಗೀ ಪರಮೋ ಮತಃ ॥ 6-32 ॥

### ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಯೋಽಯಂ ಯೋಗಸ್ತ್ವಯಾ ಪ್ರೋಕ್ತಃ, ಸಾಮ್ಯೇನ ಮಧುಸೂದನ ।  
ಏತಸ್ಯಾಹಂ ನ ಪಶ್ಯಾಮಿ, ಚಿಹ್ನಾಚಲತ್ವಾತ್ ಸ್ಥಿತಿಂ ಸ್ಥಿರಾಮ್ ॥ 6-33 ॥

ಚಿಹ್ನಾಚಲಂ ಹಿ ಮನಃ ಕೃಷ್ಣ, ಪ್ರಮಾಥಿ ಬಲವದ್-ದೃಢಮ್ ।  
ತಸ್ಯಾಹಂ ನಿಗ್ರಹಂ ಮನ್ಯೇ, ವಾಯೋರಿವ ಸುದುಷ್ಕರಮ್ ॥ 6-34 ॥

### ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಅಸಂಶಯಂ ಮಹಾಬಾಹೋ, ಮನೋ ದುರ್ನಿಗ್ರಹಂ ಚಲಮ್ ।  
ಅಭ್ಯಾಸೇನ ತು ಕೌಂತೇಯ, ವೈರಾಗ್ಯೇಣ ಚ ಗೃಹ್ಯತೇ ॥ 6-35 ॥

ಅಸಂಯತಾತ್ತಮಾ ಯೋಗಃ, ದುಷ್ಪ್ರಾಪ ಇತಿ ಮೇ ಮತಿಃ ।  
ವಶ್ಯಾತ್ತಮಾ ತು ಯತತಾ, ಶಕ್ಯೋಽವಾಪ್ತುಮುಪಾಯತಃ ॥ 6-36 ॥

### ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಅಯತಿಃ ಶ್ರದ್ಧಯೋಪೇತಃ, ಯೋಗಾಚ್ಚಲಿತಮಾನಸಃ ।  
ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಯೋಗಸಂಸಿದ್ಧಿಂ, ಕಾಂ ಗತಿಂ ಕೃಷ್ಣ ಗಚ್ಛತಿ ॥ 6-37 ॥

ಕಚ್ಚಿನ್ನೋಭಯವಿಭ್ರಷ್ಟಃ, ಛಿನ್ನಾಭ್ರಮಿವ ನಶ್ಯತಿ ।  
ಅಪ್ರತಿಷ್ಠೋ ಮಹಾಬಾಹೋ, ವಿಮೂಢೋ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪಥಿ ॥ 6-38 ॥

ಏತನ್ಮೇ ಸಂಶಯಂ ಕೃಷ್ಣ, ಛೇತ್ತುಮರ್ಹಸ್ಯಶೇಷತಃ ।  
ತ್ವದನ್ಯಃ ಸಂಶಯಸ್ಯಾಸ್ಯ, ಛೇತ್ತಾ ನ ಹ್ಯಪಪದ್ಯತೇ ॥ 6-39 ॥

## ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಪಾರ್ಥ ನೈವೇಹ ನಾಮುತ್ರ, ವಿನಾಶಸ್ತಸ್ಯ ವಿದ್ಯತೇ |  
ನ ಹಿ ಕಲ್ಯಾಣಕೃತ್ ಕಶ್ಚಿದ್, ದುರ್ಗತಿಂ ತಾತ ಗಚ್ಛತಿ || 6-40 ||

ಪ್ರಾಪ್ಯ ಪುಣ್ಯಕೃತಾಂ ಲೋಕಾನ್, ಉಷಿತಾಃ ಶಾಶ್ವತೀಃ ಸಮಾಃ |  
ಶುಚೀನಾಂ ಶ್ರೀಮತಾಂ ಗೇಹೇ, ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟೋಽಭಿಜಾಯತೇ || 6-41 ||

ಅಥವಾ ಯೋಗಿನಾಮೇವ, ಕುಲೇ ಭವತಿ ಧೀಮತಾಮ್ |  
ಏತದ್ಧಿ ದುರ್ಲಭತರಂ, ಲೋಕೇ ಜನ್ಮ ಯದೀದೃಶಮ್ || 6-42 ||

ತತ್ರ ತಂ ಬುದ್ಧಿಸಂಯೋಗಂ, ಲಭತೇ ಪೌರ್ವದೇಹಿಕಮ್ |  
ಯತತೇ ಚ ತತೋ ಭೂಯಃ, ಸಂಸಿದ್ಧಾ ಕುರುನಂದನ || 6-43 ||

ಪೂರ್ವಾಭ್ಯಾಸೇನ ತೇನೈವ, ಹ್ರಿಯತೇ ಹ್ಯವಶೋಽಪಿ ಸಃ |  
ಜಿಜ್ಞಾಸುರಪಿ ಯೋಗಸ್ಯ, ಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮಾತಿವರ್ತತೇ || 6-44 ||

ಪ್ರಯತ್ನಾದ್ಯತಮಾನಸ್ತು, ಯೋಗೀ ಸಂಶುದ್ಧಕಿಲ್ಬಿಷಃ |  
ಅನೇಕಜನ್ಮಸಂಸಿದ್ಧಃ, ತತೋ ಯಾತಿ ಪರಾಂ ಗತಿಮ್ || 6-45 ||

ತಪಸ್ವಿಭ್ಯೋಽಧಿಕೋ ಯೋಗೀ, ಜ್ಞಾನಿಭ್ಯೋಽಪಿ ಮತೋಽಧಿಕಃ |  
ಕರ್ಮಿಭ್ಯಶ್ಚಾಧಿಕೋ ಯೋಗೀ, ತಸ್ಮಾದ್ಯೋಗೀ ಭವಾರ್ಜುನ || 6-46 ||

ಯೋಗಿನಾಮಪಿ ಸರ್ವೇಷಾಂ, ಮದ್ಗತೇನಾಂತರಾತ್ಮನಾ |  
ಶ್ರದ್ಧಾವಾನ್ ಭಜತೇ ಯೋ ಮಾಂ, ಸ ಮೇ ಯುಕ್ತತಮೋ ಮತಃ || 6-47 ||

|| ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ಆತ್ಮಸಂಯಮಯೋಗೋ ನಾಮ  
ಷಷ್ಠೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

## Chapter 7

॥ ಸಪ್ತಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಮಯ್ಯಾಸಕ್ತಮನಾಃ ಪಾರ್ಥ, ಯೋಗಂ ಯುಷ್ಜನ್ಮದಾಶ್ರಯಃ |  
ಅಸಂಶಯಂ ಸಮಗ್ರಂ ಮಾಂ, ಯಥಾ ಜ್ಞಾಸ್ಯಸಿ ತಚ್ಛ್ರೇಣು || 7-1 ||

ಜ್ಞಾನಂ ತೇಹಂ ಸವಿಜ್ಞಾನಮ್, ಇದಂ ವಕ್ಷ್ಯಾಮ್ಯಶೇಷತಃ |  
ಯಜ್ಞಾಜ್ಞಾತಾಃ ನೇಹ ಭೂಯೋಽನ್ಯತ್, ಜ್ಞಾತವ್ಯಮವಶಿಷ್ಯತೇ || 7-2 ||

ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಸಹಸ್ರೇಷು, ಕಶ್ಚಿದ್ಯತತಿ ಸಿದ್ಧಯೇ |  
ಯತತಾಮಪಿ ಸಿದ್ಧಾನಾಂ, ಕಶ್ಚಿನ್ಮಾಂ ವೇತ್ತಿ ತತ್ತ್ವತಃ || 7-3 ||

ಭೂಮಿರಾಪೋಽನಲೋ ವಾಯುಃ, ಖಂ ಮನೋ ಬುದ್ಧಿರೇವ ಚ |  
ಅಹಂಕಾರ ಇತೀಯಂ ಮೇ, ಭಿನ್ನಾ ಪ್ರಕೃತಿರಷ್ಟಧಾ || 7-4 ||

ಅಪರೇಯಮಿತಸ್ತ್ವನ್ಯಾಂ, ಪ್ರಕೃತಿಂ ವಿದ್ಧಿ ಮೇ ಪರಾಮ್ |  
ಜೀವಭೂತಾಂ ಮಹಾಬಾಹೋ, ಯಯೇದಂ ಧಾರ್ಯತೇ ಜಗತ್ || 7-5 ||

ಏತದ್ಯೋನೀನಿ ಭೂತಾನಿ, ಸರ್ವಾಣೀತ್ಯುಪಧಾರಯ |  
ಅಹಂ ಕೃತ್ಸ್ನಸ್ಯ ಜಗತಃ, ಪ್ರಭವಃ ಪ್ರಲಯಸ್ತಥಾ || 7-6 ||

ಮತ್ತಃ ಪರತರಂ ನಾನ್ಯತ್, ಕಿಂಚಿದಸ್ತಿ ಧನಂಜಯ |  
ಮಯಿ ಸರ್ವಮಿದಂ ಪ್ರೋತಂ, ಸೂತ್ರೇ ಮಣಿಗಣಾ ಇವ || 7-7 ||

ರಸೋಽಹಮಪ್ಸು ಕೌಂತೇಯ, ಪ್ರಭಾಽಸ್ಮಿ ಶಶಿಸೂರ್ಯೋಃ |

ಪ್ರಣವಃ ಸರ್ವವೇದೇಷು, ಶಬ್ದಃ ಖೇ ಪೌರುಷಂ ನೃಷು || 7-8 ||

ಪುಣ್ಯೋ ಗಂಧಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಚ, ತೇಜಶ್ಚಾಸ್ಮಿ ವಿಭಾವಸೌ |  
ಜೀವನಂ ಸರ್ವಭೂತೇಷು, ತಪಶ್ಚಾಸ್ಮಿ ತಪಸ್ವಿಷು || 7-9 ||

ಬೀಜಂ ಮಾಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ, ವಿದ್ಧಿ ಪಾರ್ಥ ಸನಾತನಮ್ |  
ಬುದ್ಧಿಬುಧ್ಧಿಮತಾಮಸ್ಮಿ, ತೇಜಸ್ತೇಜಸ್ವಿನಾಮಹಮ್ || 7-10 ||

ಬಲಂ ಬಲವತಾಂ ಚಾಹಂ, ಕಾಮರಾಗವಿವರ್ಜಿತಮ್ |  
ಧರ್ಮಾವಿರುದ್ಧೋ ಭೂತೇಷು, ಕಾಮೋಽಸ್ಮಿ ಭರತರ್ಷಭ || 7-11 ||

ಯೇ ಚೈವ ಸಾತ್ತ್ವಿಕಾ ಭಾವಾಃ, ರಾಜಸಾಸ್ತಾಮಸಾಶ್ಚ ಯೇ |  
ಮತ್ತ ಏವೇತಿ ತಾನ್ ವಿದ್ಧಿ, ನ ತ್ವಹಂ ತೇಷು ತೇ ಮಯಿ || 7-12 ||

ತ್ರಿಭಿರ್ಗುಣಮಯೈರ್ಭಾವೈಃ, ಏಭಿಃ ಸರ್ವಮಿದಂ ಜಗತ್ |  
ಮೋಹಿತಂ ನಾಭಿಜಾನಾತಿ, ಮಾಮೇಭ್ಯಃ ಪರಮವ್ಯಯಮ್ || 7-13 ||

ದೈವೀ ಹ್ಯೇಷಾ ಗುಣಮಯೀ, ಮಮ ಮಾಯಾ ದುರತ್ಯಯಾ |  
ಮಾಮೇವ ಯೇ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ, ಮಾಯಾಮೇತಾಂ ತರಂತಿ ತೇ || 7-14 ||

ನ ಮಾಂ ದುಷ್ಕೃತಿನೋ ಮೂಢಾಃ, ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ನರಾಧಮಾಃ |  
ಮಾಯಯಾಽಪಹೃತಜ್ಞಾನಾಃ, ಆಸುರಂ ಭಾವಮಾಶ್ರಿತಾಃ || 7-15 ||

ಚತುರ್ವಿಧಾ ಭಜಂತೇ ಮಾಂ, ಜನಾಃ ಸುಕೃತಿನೋಽರ್ಜುನ |  
ಆರ್ತೋ ಜಿಜ್ಞಾಸುರರ್ಥಾರ್ಥೀ, ಜ್ಞಾನೀ ಚ ಭರತರ್ಷಭ || 7-16 ||

ತೇಷಾಂ ಜ್ಞಾನೀ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತಃ, ಏಕಭಕ್ತಿರ್ವಿಶಿಷ್ಟತೇ |  
ಪ್ರಿಯೋ ಹಿ ಜ್ಞಾನಿನೋಽತ್ಯರ್ಥಮ್, ಅಹಂ ಸ ಚ ಮಮ ಪ್ರಿಯಃ || 7-17 ||

ಉದಾರಾಃ ಸರ್ವ ಏವೈತೇ, ಜ್ಞಾನೀ ತ್ವಾತ್ಮೈವ ಮೇ ಮತಮ್ |  
ಆಸ್ಥಿತಃ ಸ ಹಿ ಯುಕ್ತಾತ್ಮಾ, ಮಾಮೇವಾನುತ್ತಮಾಂ ಗತಿಮ್ || 7-18 ||

ಬಹೂನಾಂ ಜನ್ಮನಾಮನ್ತೇ, ಜ್ಞಾನವಾನ್ ಮಾಂ ಪ್ರಪದ್ಯತೇ ।  
ವಾಸುದೇವಃ ಸರ್ವಮಿತಿ, ಸ ಮಹಾತ್ಮಾ ಸುದುರ್ಲಭಃ ॥ 7-19 ॥

ಕಾಮೈಸ್ತೈಸ್ತೈರ್ಹೃತಜ್ಞಾನಾಃ, ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇಽನ್ಯದೇವತಾಃ ।  
ತಂ ತಂ ನಿಯಮಮಾಸ್ಥಾಯ, ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ನಿಯತಾಃ ಸ್ವಯಾ ॥ 7-20 ॥

ಯೋ ಯೋ ಯಾಂ ಯಾಂ ತನುಂ ಭಕ್ತಃ, ಶ್ರದ್ಧಯಾಽರ್ಚಿತುಮಿಚ್ಛತಿ ।  
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯಾಚಲಾಂ ಶ್ರದ್ಧಾಂ, ತಾಮೇವ ವಿದಧಾಮ್ಯಹಮ್ ॥ 7-21 ॥

ಸ ತಯಾ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಯುಕ್ತಃ, ತಸ್ಯಾರಾಧನಮೀಹತೇ ।  
ಲಭತೇ ಚ ತತಃ ಕಾಮಾನ್, ಮಯೈವ ವಿಹಿತಾನ್ ಹಿ ತಾನ್ ॥ 7-22 ॥

ಅನ್ತವತ್ತು ಫಲಂ ತೇಷಾಂ, ತದ್ಭವತ್ಯಲ್ಪಮೇಧಸಾಮ್ ।  
ದೇವಾನ್ ದೇವಯಜೋ ಯಾನ್ತಿ, ಮದ್ಭಕ್ತಾ ಯಾನ್ತಿ ಮಾಮಪಿ ॥ 7-23 ॥

ಅವ್ಯಕ್ತಂ ವ್ಯಕ್ತಿಮಾಪನ್ನಂ, ಮನ್ಯಂತೇ ಮಾಮಬುದ್ಧಯಃ ।  
ಪರಂ ಭಾವಮಜಾನಂತಃ, ಮಮಾವ್ಯಯಮನುತ್ತಮಮ್ ॥ 7-24 ॥

ನಾಹಂ ಪ್ರಕಾಶಃ ಸರ್ವಸ್ಯ, ಯೋಗಮಾಯಾಸಮಾವೃತಃ ।  
ಮೂಢೋಽಯಂ ನಾಭಿಜಾನಾತಿ, ಲೋಕೋ ಮಾಮಜಮವ್ಯಯಮ್ ॥ 7-25 ॥

ವೇದಾಹಂ ಸಮತೀತಾನಿ, ವರ್ತಮಾನಾನಿ ಚಾರ್ಜುನ ।  
ಭವಿಷ್ಯಾಣಿ ಚ ಭೂತಾನಿ, ಮಾಂ ತು ವೇದ ನ ಕಶ್ಚನ ॥ 7-26 ॥

ಇಚ್ಛಾಂ ದ್ವೇಷಸಮುತ್ಥೇನ, ದ್ವಂದ್ವಮೋಹೇನ ಭಾರತ ।  
ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಸಮೋಹಂ, ಸರ್ಗೇ ಯಾನ್ತಿ ಪರಂತಪ ॥ 7-27 ॥

ಯೇಷಾಂ ತ್ವನ್ತಗತಂ ಪಾಪಂ, ಜನಾನಾಂ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಣಾಮ್ ।  
ತೇ ದ್ವಂದ್ವಮೋಹನಿರ್ಮುಕ್ತಾಃ, ಭಜಂತೇ ಮಾಂ ದೃಢವ್ರತಾಃ ॥ 7-28 ॥

ಜರಾಮರಣಮೋಕ್ಷಾಯ, ಮಾಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಯತನ್ತಿ ಯೇ ।  
ತೇ ಬ್ರಹ್ಮ ತದ್ವಿದುಃ ಕೃತ್ಸ್ನಮ್, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಂ ಕರ್ಮ ಚಾಖಿಲಮ್ ॥ 7-29 ॥

ಸಾಧಿಭೂತಾಧಿದೈವಂ ಮಾಂ, ಸಾಧಿಯಜ್ಞಂ ಚ ಯೇ ವಿದುಃ |  
ಪ್ರಯಾಣಕಾಲೇಽಪಿ ಚ ಮಾಂ, ತೇ ವಿದುರ್ಯುಕ್ತಚೇತಸಃ || 7-30 ||

|| ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನಯೋಗೋ ನಾಮ  
ಸಪ್ತಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

## Chapter 8

॥ ಅಷ್ಟಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಕಿಂ ತದ್-ಬ್ರಹ್ಮ ಕಿಮಧ್ಯಾತ್ಮಂ, ಕಿಂ ಕರ್ಮ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ।  
ಅಧಿಭೂತಂ ಚ ಕಿಂ ಪ್ರೋಕ್ತಮ್, ಅಧಿದೈವಂ ಕಿಮುಚ್ಯತೇ ॥ 8-1 ॥

ಅಧಿಯಜ್ಞಃ ಕಥಂ ಕೋಽತ್ರ, ದೇಹೇಽಸ್ಮಿನ್ ಮಧುಸೂದನ ।  
ಪ್ರಯಾಣಕಾಲೇ ಚ ಕಥಂ, ಜ್ಞೇಯೋಽಸಿ ನಿಯತಾತ್ಮಭಿಃ ॥ 8-2 ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಅಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಂ, ಸ್ವಭಾವೋಽಧ್ಯಾತ್ಮಮುಚ್ಯತೇ ।  
ಭೂತಭಾವೋದ್ಭವಕರಃ, ವಿಸರ್ಗಃ ಕರ್ಮಸಂಜ್ಞಿತಃ ॥ 8-3 ॥

ಅಧಿಭೂತಂ ಕ್ಷರೋ ಭಾವಃ, ಪುರುಷಶ್ಚಾಧಿದೈವತಮ್ ।  
ಅಧಿಯಜ್ಞೋಽಹಮೇವಾತ್ರ, ದೇಹೇ ದೇಹಭೃತಾಂ ವರ ॥ 8-4 ॥

ಅನ್ತಕಾಲೇ ಚ ಮಾಮೇವ, ಸ್ಮರನ್ ಮುಕ್ತಾಃ ಕಲೇವರಮ್ ।  
ಯಃ ಪ್ರಯಾತಿ ಸ ಮದ್ಭಾವಂ, ಯಾತಿ ನಾಸ್ತ್ಯತ್ರ ಸಂಶಯಃ ॥ 8-5 ॥

ಯಂ ಯಂ ವಾಽಪಿ ಸ್ಮರನ್ ಭಾವಂ, ತ್ಯಜತ್ಯನ್ತೇ ಕಲೇವರಮ್ ।  
ತಂ ತಮೇವೈತಿ ಕೌನ್ತೇಯ, ಸದಾ ತದ್ಭಾವಭಾವಿತಃ ॥ 8-6 ॥

ತಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವೇಷು ಕಾಲೇಷು, ಮಾಮನುಸ್ಮರ ಯುಧ್ಯ ಚ ।  
ಮರ್ಯುರ್ಪಿತಮನೋಬುದ್ಧಿಃ, ಮಾಮೇವೈಷ್ಯಸ್ಯಸಂಶಯಃ ॥ 8-7 ॥

ಅಭ್ಯಾಸಯೋಗಯುಕ್ತೇನ, ಚೇತಸಾ ನಾನ್ಯಗಾಮಿನಾ ।  
ಪರಮಂ ಪುರುಷಂ ದಿವ್ಯಂ, ಯಾತಿ ಪಾರ್ಥಾನುಚಿಂತಯನ್ ॥ 8-8 ॥

ಕವಿಂ ಪುರಾಣಮ್ ಅನುಶಾಸಿತಾರಮ್  
ಅನೋರಣೀಯಾಂಸಮ್ ಅನುಸ್ಮರೇದ್ಯಃ ।  
ಸರ್ವಸ್ಯ ಧಾತಾರಮ್ ಅಚಿಂತ್ಯರೂಪಮ್  
ಆದಿತ್ಯವರ್ಣಂ ತಮಸಃ ಪರಸ್ತಾತ್ ॥ 8-9 ॥

ಪ್ರಯಾಣಕಾಲೇ ಮನಸಾಽಚಲೇನ  
ಭಕ್ತ್ಯಾ ಯುಕ್ತೋ ಯೋಗಬಲೇನ ಚೈವ ।  
ಭ್ರವೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರಾಣಮಾವೇಶ್ಯ ಸಮ್ಯಕ್  
ಸ ತಂ ಪರಂ ಪುರುಷಮುಪೈತಿ ದಿವ್ಯಮ್ ॥ 8-10 ॥

ಯದಕ್ಷರಂ ವೇದವಿದೋ ವದಂತಿ  
ವಿಶಂತಿ ಯದ್ಯತಯೋ ವೀತರಾಗಾಃ ।  
ಯದಿಚ್ಛಂತೋ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಂ ಚರಂತಿ  
ತತ್ ತೇ ಪದಂ ಸಜ್ಜಹೇಣ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯೇ ॥ 8-11 ॥

ಸರ್ವದ್ವಾರಾಣಿ ಸಂಯಮ್ಯ, ಮನೋ ಹೃದಿ ನಿರುಧ್ಯ ಚ ।  
ಮೂರ್ಧ್ನಾಧ್ಯಾಯಾತ್ಮನಃ ಪ್ರಾಣಮ್, ಆಸ್ಥಿತೋ ಯೋಗಧಾರಣಾಮ್ ॥ 8-12 ॥

ಓಮಿತ್ಯೇಕಾಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮ, ವ್ಯಾಹರನ್ ಮಾಮನುಸ್ಮರನ್ ।  
ಯಃ ಪ್ರಯಾತಿ ತ್ಯಜನ್ ದೇಹಂ, ಸ ಯಾತಿ ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್ ॥ 8-13 ॥

ಅನನ್ಯಚೇತಾಃ ಸತತಂ, ಯೋ ಮಾಂ ಸ್ಮರತಿ ನಿತ್ಯಶಃ ।  
ತಸ್ಯಾಹಂ ಸುಲಭಃ ಪಾರ್ಥ, ನಿತ್ಯಯುಕ್ತಸ್ಯ ಯೋಗಿನಃ ॥ 8-14 ॥

ಮಾಮುಪೇತ್ಯ ಪುನರ್ಜನ್ಮ, ದುಃಖಾಲಯಮಶ್ವಾತಮ್ ।  
ನಾಪ್ನುವಂತಿ ಮಹಾತ್ಮನಃ, ಸಂಸಿದ್ಧಿಂ ಪರಮಾಂ ಗತಾಃ ॥ 8-15 ॥

ಆಬ್ರಹ್ಮಭುವನಾಲ್ಲೋಕಾಃ, ಪುನರಾವರ್ತಿನೋಽರ್ಜುನ ।  
ಮಾಮುಪೇತ್ಯ ತು ಕೌಂತೇಯ, ಪುನರ್ಜನ್ಮ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥ 8-16 ॥



ಸಹಸ್ರಯುಗಪರ್ಯಂತಮ್, ಅಹರ್ಯದ್-ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಿದುಃ |  
ರಾತ್ರಿಂ ಯುಗಸಹಸ್ರಾಂತಾಂ, ತೇಽಹೋರಾತ್ರವಿದೋ ಜನಾಃ || 8-17 ||

ಅವ್ಯಕ್ತಾದ್-ವ್ಯಕ್ತಯಃ ಸರ್ವಾಃ, ಪ್ರಭವನ್ತ್ಯಹರಾಗಮೇ |  
ರಾತ್ರಾಗಮೇ ಪ್ರಲೀಯಂತೇ, ತತ್ರೈವಾವ್ಯಕ್ತಸಂಜ್ಞಕೇ || 8-18 ||

ಭೂತಗ್ರಾಮಃ ಸ ಏವಾಯಂ, ಭೂತ್ವಾ ಭೂತ್ವಾ ಪ್ರಲೀಯತೇ |  
ರಾತ್ರಾಗಮೇಽವಶಃ ಪಾರ್ಥ, ಪ್ರಭವತ್ಯಹರಾಗಮೇ || 8-19 ||

ಪರಸ್ತಸ್ಮಾತ್ತು ಭಾವೋಽನ್ಯಃ, ಅವ್ಯಕ್ತೋಽವ್ಯಕ್ತಾತ್ಸನಾತನಃ |  
ಯಃ ಸ ಸರ್ವೇಷು ಭೂತೇಷು, ನಶ್ಯತ್ಸು ನ ವಿನಶ್ಯತಿ || 8-20 ||

ಅವ್ಯಕ್ತೋಽಕ್ಷರ ಇತ್ಯುಕ್ತಃ, ತಮಾಹುಃ ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್ |  
ಯಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ನ ನಿವರ್ತಂತೇ, ತದ್ಧಾಮ ಪರಮಂ ಮಮ || 8-21 ||

ಪುರುಷಃ ಸ ಪರಃ ಪಾರ್ಥ, ಭಕ್ತ್ಯಾ ಲಭ್ಯಸ್ತ್ವನನ್ಯಯಾ |  
ಯಸ್ಯಾನ್ತಃಸ್ಥಾನಿ ಭೂತಾನಿ, ಯೇನ ಸರ್ವಮಿದಂ ತತಮ್ || 8-22 ||

ಯತ್ರ ಕಾಲೇ ತ್ವನಾವೃತ್ತಿಮ್, ಆವೃತ್ತಿಂ ಚೈವ ಯೋಗಿನಃ |  
ಪ್ರಯಾತಾ ಯಾನ್ತಿ ತಂ ಕಾಲಂ, ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಭರತರ್ಷಭ || 8-23 ||

ಅಗ್ನಿರ್ಜ್ಯೋತಿರಹಃ ಶುಕ್ಲಃ, ಷಣ್ಮಾಸಾ ಉತ್ತರಾಯಣಮ್ |  
ತತ್ರ ಪ್ರಯಾತಾ ಗಚ್ಛಂತಿ, ಬ್ರಹ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮವಿದೋ ಜನಾಃ || 8-24 ||

ಧೂಮೋ ರಾತ್ರಿಸ್ತಥಾ ಕೃಷ್ಣಃ, ಷಣ್ಮಾಸಾ ದಕ್ಷಿಣಾಯನಮ್ |  
ತತ್ರ ಚಾನ್ದ್ರಮಸಂ ಜ್ಯೋತಿಃ, ಯೋಗೀ ಪ್ರಾಪ್ಯ ನಿವರ್ತತೇ || 8-25 ||

ಶುಕ್ಲಕೃಷ್ಣೇ ಗತೀ ಹ್ಯೇತೇ, ಜಗತಃ ಶಾಶ್ವತೇ ಮತೇ |  
ಏಕಯಾ ಯಾತ್ಯನಾವೃತ್ತಿಮ್, ಅನ್ಯಯಾವರ್ತತೇ ಪುನಃ || 8-26 ||

ನೈತೇ ಸ್ಮೃತೀ ಪಾರ್ಥ ಜಾನನ್, ಯೋಗೀ ಮುಹ್ಯತಿ ಕಶ್ಚನ |  
ತಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವೇಷು ಕಾಲೇಷು, ಯೋಗಯುಕ್ತೋ ಭವಾರ್ಜುನ || 8-27 ||

ವೇದೇಷು ಯಜ್ಞೇಷು ತಪಃಸು ಚೈವ  
ದಾನೇಷು ಯತ್ ಪುಣ್ಯಫಲಂ ಪ್ರದಿಷ್ಟಮ್ |  
ಅತೈತಿ ತತ್ಸರ್ವಮಿದಂ ವಿದಿತಾಂ  
ಯೋಗೀ ಪರಂ ಸ್ಥಾನಮುಪೈತಿ ಚಾದ್ಯಮ್ || 8-28 ||

|| ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ಅಕ್ಷರಬ್ರಹ್ಮಯೋಗೋ ನಾಮ  
ಅಷ್ಟಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

## Chapter 9

॥ನವಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಇದಂ ತು ತೇ ಗುಹ್ಯತಮಂ, ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮ್ಯನಸೂಯವೇ ।  
ಜ್ಞಾನಂ ವಿಜ್ಞಾನಸಹಿತಂ, ಯಜ್ಞಾನ್ಯತ್ವಾ ಮೋಕ್ಷ್ಯಸೇಽಶುಭಾತ್ ॥ 9-1 ॥

ರಾಜವಿದ್ಯಾ ರಾಜಗುಹ್ಯಂ, ಪವಿತ್ರಮಿದಮುತ್ತಮಮ್ ।  
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾವಗಮಂ ಧರ್ಮ್ಯಂ, ಸುಸುಖಂ ಕರ್ತುಮವ್ಯಯಮ್ ॥ 9-2 ॥

ಅಶ್ರದ್ಧಧಾನಾಃ ಪುರುಷಾಃ, ಧರ್ಮಸ್ಯಾಸ್ಯ ಪರಂತಪ ।  
ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಮಾಂ ನಿವರ್ತಂತೇ, ಮೃತ್ಯುಸಂಸಾರವರ್ತಮನಿ ॥ 9-3 ॥

ಮಯಾ ತತಮಿದಂ ಸರ್ವಂ, ಜಗದವ್ಯಕ್ತಮೂರ್ತಿನಾ ।  
ಮತ್ಸಾನ್ನಿ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ, ನ ಚಾಹಂ ತೇಷ್ವವಸ್ಥಿತಃ ॥ 9-4 ॥

ನ ಚ ಮತ್ಸಾನ್ನಿ ಭೂತಾನಿ, ಪಶ್ಯ ಮೇ ಯೋಗಮೈಶ್ವರಮ್ ।  
ಭೂತಭೃನ್ನ ಚ ಭೂತಸ್ಥಿಃ, ಮಮಾತ್ಮಾ ಭೂತಭಾವನಃ ॥ 9-5 ॥

ಯಥಾಕಾಶಸ್ಥಿತೋ ನಿತ್ಯಂ, ವಾಯುಃ ಸರ್ವತ್ರಗೋ ಮಹಾನ್ ।  
ತಥಾ ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ, ಮತ್ಸಾನ್ನೀತ್ಯುಪಧಾರಯ ॥ 9-6 ॥

ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಕೌಂತೇಯ, ಪ್ರಕೃತಿಂ ಯಾಂತಿ ಮಾಮಿಕಾಮ್ ।  
ಕಲ್ಪಕ್ಷಯೇ ಪುನಸ್ತಾನಿ, ಕಲ್ಪಾದೌ ವಿಸೃಜಾಮ್ಯಹಮ್ ॥ 9-7 ॥

ಪ್ರಕೃತಿಂ ಸ್ವಾಮವಷ್ಟಭ್ಯ, ವಿಸೃಜಾಮಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ।

ಭೂತಗ್ರಾಮಮಿಮಂ ಕೃತ್ಸ್ನಮ್, ಅವಶಂ ಪ್ರಕೃತೇರ್ವಶಾತ್ || 9-8 ||

ನ ಚ ಮಾಂ ತಾನಿ ಕರ್ಮಾಣಿ, ನಿಬಧ್ನಂತಿ ಧನಂಜಯ |  
ಉದಾಸೀನವದಾಸೀನಮ್, ಅಸಕ್ತಂ ತೇಷು ಕರ್ಮಸು || 9-9 ||

ಮಯಾಽಧ್ಯಕ್ಷೇಣ ಪ್ರಕೃತಿಃ, ಸೂಯತೇ ಸಚರಾಚರಮ್ |  
ಹೇತುನಾಽನೇನ ಕೌಂತೇಯ, ಜಗದ್ವಿಪರಿವರ್ತತೇ || 9-10 ||

ಅವಜಾನಂತಿ ಮಾಂ ಮೂಢಾಃ, ಮಾನುಷೀಂ ತನುಮಾಶ್ರಿತಮ್ |  
ಪರಂ ಭಾವಮಜಾನಂತಾಃ, ಮಮ ಭೂತಮಹೇಶ್ವರಮ್ || 9-11 ||

ಮೋಘಾಶಾ ಮೋಘಕರ್ಮಾಣಃ, ಮೋಘಜ್ಞಾನಾ ವಿಚೇತಸಃ |  
ರಾಕ್ಷಸೀಮಾಸುರೀಂ ಚೈವ, ಪ್ರಕೃತಿಂ ಮೋಹಿನೀಂ ಶ್ರಿತಾಃ || 9-12 ||

ಮಹಾತ್ಮಾನಸ್ತು ಮಾಂ ಪಾರ್ಥ, ದೈವೀಂ ಪ್ರಕೃತಿಮಾಶ್ರಿತಾಃ |  
ಭಜನ್ತ್ಯನನ್ಯಮನಸಃ, ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಭೂತಾದಿಮವ್ಯಯಮ್ || 9-13 ||

ಸತತಂ ಕೀರ್ತಯನ್ಮೋ ಮಾಂ, ಯತನ್ತಶ್ಚ ದೃಢವ್ರತಾಃ |  
ನಮಸ್ಯನ್ತಶ್ಚ ಮಾಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ, ನಿತ್ಯಯುಕ್ತಾ ಉಪಾಸತೇ || 9-14 ||

ಜ್ಞಾನಯಜ್ಞೇನ ಚಾಪ್ಯನೈ, ಯಜನ್ಮೋ ಮಾಮುಪಾಸತೇ |  
ಏಕತ್ವೇನ ಪೃಥಕ್ತ್ವೇನ, ಬಹುಧಾ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಮ್ || 9-15 ||

ಅಹಂ ಕ್ರತುರಹಂ ಯಜ್ಞಃ, ಸ್ವಧಾಽಹಮಹಮೌಷಧಮ್ |  
ಮನ್ಮೋಽಹಮಹಮೇವಾಜ್ಯಮ್, ಅಹಮಗ್ನಿರಹಂ ಹುತಮ್ || 9-16 ||

ಪಿತಾಽಹಮಸ್ಯ ಜಗತಾಃ, ಮಾತಾ ಧಾತಾ ಪಿತಾಮಹಃ |  
ವೇದ್ಯಂ ಪವಿತ್ರಮೋಜಾಕರಃ, ಋಕ್ಸಾಮ ಯಜುರೇವ ಚ || 9-17 ||

ಗತಿರ್ಭರ್ತಾ ಪ್ರಭುಃ ಸಾಕ್ಷೀ, ನಿವಾಸಃ ಶರಣಂ ಸುಹೃತ್ |  
ಪ್ರಭವಃ ಪ್ರಲಯಃ ಸ್ಥಾನಂ, ನಿಧಾನಂ ಬೀಜಮವ್ಯಯಮ್ || 9-18 ||

ತಪಾಮ್ಯಹಮಹಂ ವರ್ಷಂ, ನಿಗ್ಮಣ್ಣಾಮ್ಯತ್ಸೃಜಾಮಿ ಚ |  
ಅಮೃತಂ ಚೈವ ಮೃತ್ಯುಶ್ಚ, ಸದಸಚ್ಚಾಹಮರ್ಜುನ || 9-19 ||

ತ್ರೈವಿದ್ಯಾ ಮಾಂ ಸೋಮಪಾಃ ಪೂತಪಾಪಾಃ  
ಯಜ್ಞೈರಿಷ್ಠಾಂ ಸ್ವರ್ಗತಿಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯಂತೇ |  
ತೇ ಪುಣ್ಯಮಾಸಾದ್ಯ ಸುರೇಂದ್ರಲೋಕಮ್  
ಅಶ್ನಂತಿ ದಿವ್ಯಾನ್ ದಿವಿ ದೇವಭೋಗಾನ್ || 9-20 ||

ತೇ ತಂ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಂ ವಿಶಾಲಮ್  
ಕ್ಷೀಣೇ ಪುಣ್ಯೇ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕಂ ವಿಶಂತಿ |  
ಏವಂ ತ್ರಯೀಧರ್ಮಮನುಪ್ರಪನ್ನಾಃ  
ಗತಾಗತಂ ಕಾಮಕಾಮಾ ಲಭಂತೇ || 9-21 ||

ಅನನ್ಯಾಶ್ಚಿಂತಯಂತೋ ಮಾಂ, ಯೇ ಜನಾಃ ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ |  
ತೇಷಾಂ ನಿತ್ಯಾಭಿಯುಕ್ತಾನಾಂ, ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂ ವಹಾಮ್ಯಹಮ್ || 9-22 ||

ಯೇಽಪ್ಯನ್ಯದೇವತಾಭಕ್ತಾಃ, ಯಜಂತೇ ಶ್ರದ್ಧಯಾನ್ವಿತಾಃ |  
ತೇಽಪಿ ಮಾಮೇವ ಕೌಂತೇಯ, ಯಜನ್ತ್ಯವಿಧಿಪೂರ್ವಕಮ್ || 9-23 ||

ಅಹಂ ಹಿ ಸರ್ವಯಜ್ಞಾನಾಂ, ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಪ್ರಭುರೇವ ಚ |  
ನ ತು ಮಾಮಭಿಜಾನಂತಿ, ತತ್ತ್ವೇನಾತಶ್ಚ್ಯವಂತಿ ತೇ || 9-24 ||

ಯಾಂತಿ ದೇವವ್ರತಾ ದೇವಾನ್, ಪಿತೃನ್ ಯಾಂತಿ ಪಿತೃವ್ರತಾಃ |  
ಭೂತಾನಿ ಯಾಂತಿ ಭೂತೇಜ್ಯಾಃ, ಯಾಂತಿ ಮದ್ಯಾಜಿನೋಽಪಿ ಮಾಮ್ || 9-25 ||

ಪತ್ರಂ ಪುಷ್ಪಂ ಫಲಂ ತೋಯಂ, ಯೋ ಮೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ |  
ತದಹಂ ಭಕ್ತ್ಯುಪಹೃತಮ್, ಅಶ್ನಾಮಿ ಪ್ರಯತಾತ್ತಮಃ || 9-26 ||

ಯತ್ ಕರೋಷಿ ಯದಶ್ನಾಸಿ, ಯಜ್ಞಹೋಷಿ ದದಾಸಿ ಯತ್ |  
ಯತ್ ತಪಸ್ಯಸಿ ಕೌಂತೇಯ, ತತ್ ಕುರುಷ್ವ ಮದರ್ಪಣಮ್ || 9-27 ||

ಶುಭಾಶುಭಫಲೈರೇವಂ, ಮೋಕ್ಷ್ಯಸೇ ಕರ್ಮಬಂಧನೈಃ |

ಸನ್ನ್ಯಾಸಯೋಗಯುಕ್ತಾತ್ಮಾ, ವಿಮುಕ್ತೋ ಮಾಮುಪೈಷ್ಯಸಿ || 9-28 ||

ಸಮೋಽಹಂ ಸರ್ವಭೂತೇಷು, ನ ಮೇ ದ್ವೇಷೋಽಸ್ತಿ ನ ಪ್ರಿಯಃ |  
ಯೇ ಭಜಂತಿ ತು ಮಾಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ, ಮಯಿ ತೇ ತೇಷು ಚಾಪ್ಯಹಮ್ || 9-29 ||

ಅಪಿ ಚೇತ್ ಸುದುರಾಚಾರಃ, ಭಜತೇ ಮಾಮನನ್ಯಭಾಕ್ |  
ಸಾಧುರೇವ ಸ ಮನ್ತವ್ಯಃ, ಸಮ್ಯಗ್ವ್ಯವಸಿತೋ ಹಿ ಸಃ || 9-30 ||

ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಭವತಿ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ, ಶಶ್ವಚ್ಛಾನ್ತಿಂ ನಿಗಚ್ಛತಿ |  
ಕೌನ್ತೇಯ ಪ್ರತಿಜಾನೀಹಿ, ನ ಮೇ ಭಕ್ತಃ ಪ್ರಣಶ್ಯತಿ || 9-31 ||

ಮಾಂ ಹಿ ಪಾರ್ಥ ವ್ಯಪಾಶ್ರಿತ್ಯ, ಯೇಽಪಿ ಸ್ಯುಃ ಪಾಪಯೋನಯಃ |  
ಸ್ತ್ರಿಯೋ ವೈಶ್ಯಾಸ್ತಥಾ ಶೂದ್ರಾಃ, ತೇಽಪಿ ಯಾನ್ತಿ ಪರಾಂ ಗತಿಮ್ || 9-32 ||

ಕಿಂ ಪುನರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಪುಣ್ಯಾಃ, ಭಕ್ತಾ ರಾಜರ್ಷಯಸ್ತಥಾ |  
ಅನಿತ್ಯಮಸುಖಂ ಲೋಕಮ್, ಇಮಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಭಜಸ್ವ ಮಾಮ್ || 9-33 ||

ಮನ್ಮನಾ ಭವ ಮದ್ಭಕ್ತಃ, ಮದ್ಯಾಜೇ ಮಾಂ ನಮಸ್ಕುರು |  
ಮಾಮೇವೈಷ್ಯಸಿ ಯುಕ್ತ್ವೈವಮ್, ಆತ್ಮಾನಂ ಮತ್ಪರಾಯಣಃ || 9-34 ||

|| ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ರಾಜವಿದ್ಯಾರಾಜಗುಹ್ಯಯೋಗೋ  
ನಾಮ ನವಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

## Chapter 10

॥ದಶಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಭೂಯ ಏವ ಮಹಾಬಾಹೋ, ಶೃಣು ಮೇ ಪರಮಂ ವಚಃ |  
ಯತ್ತೇಹಂ ಪ್ರೀಯಮಾಣಾಯ, ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಹಿತಕಾಮ್ಯಯಾ || 10-1 ||

ನ ಮೇ ವಿದುಃ ಸುರಗಣಾಃ, ಪ್ರಭವಂ ನ ಮಹರ್ಷಯಃ |  
ಅಹಮಾದಿಹಿ ದೇವಾನಾಂ, ಮಹರ್ಷೀಣಾಂ ಚ ಸರ್ವಶಃ || 10-2 ||

ಯೋ ಮಾಮಜಮನಾದಿಂ ಚ, ವೇತ್ತಿ ಲೋಕಮಹೇಶ್ವರಮ್ |  
ಅಸಮೂಢಃ ಸ ಮರ್ತ್ಯೇಷು, ಸರ್ವಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ || 10-3 ||

ಬುದ್ಧಿಜ್ಞಾನಮಸಮೋಹಃ, ಕ್ಷಮಾ ಸತ್ಯಂ ದಮಃ ಶಮಃ |  
ಸುಖಂ ದುಃಖಂ ಭವೋಽಭಾವಃ, ಭಯಂ ಚಾಭಯಮೇವ ಚ || 10-4 ||

ಅಹಿಂಸಾ ಸಮತಾ ತುಷ್ಟಿಃ, ತಪೋ ದಾನಂ ಯಶೋಽಯಶಃ |  
ಭವನ್ತಿ ಭಾವಾ ಭೂತಾನಾಂ, ಮತ್ತ ಏವ ಪೃಥಗ್ವಿಧಾಃ || 10-5 ||

ಮಹರ್ಷಯಃ ಸಪ್ತ ಪೂರ್ವೇ, ಚತ್ವಾರೋ ಮನವಸ್ತಥಾ |  
ಮದ್ಭಾವಾ ಮಾನಸಾ ಜಾತಾ, ಯೇಷಾಂ ಲೋಕ ಇಮಾಃ ಪ್ರಜಾಃ || 10-6 ||

ಏತಾಂ ವಿಭೂತಿಂ ಯೋಗಂ ಚ, ಮಮ ಯೋ ವೇತ್ತಿ ತತ್ತ್ವತಃ |  
ಸೋಽವಿಕಮ್ಪೇನ ಯೋಗೇನ, ಯುಜ್ಯತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ || 10-7 ||

ಅಹಂ ಸರ್ವಸ್ಯ ಪ್ರಭವಃ, ಮತ್ತಃ ಸರ್ವಂ ಪ್ರವರ್ತತೇ |

ಇತಿ ಮತ್ವಾ ಭಜಂತೇ ಮಾಂ, ಬುಧಾ ಭಾವಸಮನ್ವಿತಾಃ || 10-8 ||

ಮಚ್ಚಿತ್ತಾ ಮದ್ಗತಪ್ರಾಣಾಃ, ಬೋಧಯಂತಃ ಪರಸ್ಪರಮ್ |  
ಕಥಯಂತಶ್ಚ ಮಾಂ ನಿತ್ಯಂ, ತುಷ್ಯಂತಿ ಚ ರಮಂತಿ ಚ || 10-9 ||

ತೇಷಾಂ ಸತತಯುಕ್ತಾನಾಂ, ಭಜತಾಂ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕಮ್ |  
ದದಾಮಿ ಬುದ್ಧಿಯೋಗಂ ತಂ, ಯೇನ ಮಾಮುಪಯಾಂತಿ ತೇ || 10-10 ||

ತೇಷಾಮೇವಾನುಕರ್ಮಾರ್ಥಮ್, ಅಹಮಜ್ಞಾನಜಂ ತಮಃ |  
ನಾಶಯಾಮ್ಯಾತ್ಮಭಾವಸ್ಥಿಂ, ಜ್ಞಾನದೀಪೇನ ಭಾಸ್ವತಾ || 10-11 ||

### ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪರಂ ಧಾಮ, ಪವಿತ್ರಂ ಪರಮಂ ಭವಾನ್ |  
ಪುರುಷಂ ಶಾಶ್ವತಂ ದಿವ್ಯಮ್, ಆದಿದೇವಮಜಂ ವಿಭುಮ್ || 10-12 ||

ಆಹುಸ್ತ್ವಾಮೃಷಯಃ ಸರ್ವೇ, ದೇವರ್ಷಿರ್ನಾರದಸ್ತಥಾ |  
ಅಸಿತೋ ದೇವಲೋ ವ್ಯಾಸಃ, ಸ್ವಯಂ ಚೈವ ಬ್ರವೀಷಿ ಮೇ || 10-13 ||

ಸರ್ವಮೇತದೃತಂ ಮನ್ಯೇ, ಯನ್ಮಾಂ ವದಸಿ ಕೇಶವ |  
ನ ಹಿ ತೇ ಭಗವನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಂ, ವಿದುದ್ದೇವಾ ನ ದಾನವಾಃ || 10-14 ||

ಸ್ವಯಮೇವಾತ್ಮನಾತ್ಮನಂ, ವೇತ್ಥಿ ತ್ವಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮ |  
ಭೂತಭಾವನ ಭೂತೇಶ, ದೇವದೇವ ಜಗತ್ಪತೇ || 10-15 ||

ವಕ್ತುಮರ್ಹಸ್ಯಶೇಷೇಣ, ದಿವ್ಯಾ ಹ್ಯಾತ್ಮವಿಭೂತಯಃ |  
ಯಾಭಿವಿಭೂತಿಭಿರ್ಲೋಕಾನ್, ಇಮಾಂಸ್ತ್ವಂ ವ್ಯಾಪ್ಯ ತಿಷ್ಠಸಿ || 10-16 ||

ಕಥಂ ವಿದ್ಯಾಮಹಂ ಯೋಗಿನ್, ತ್ವಾಂ ಸದಾ ಪರಿಚಿಂತಯನ್ |  
ಕೇಷು ಕೇಷು ಚ ಭಾವೇಷು, ಚಿನ್ಮೋಹಸಿ ಭಗವನ್ಮಯಾ || 10-17 ||

ವಿಸ್ತರೇಣಾತ್ಮನೋ ಯೋಗಂ, ವಿಭೂತಿಂ ಚ ಜನಾರ್ದನ |  
ಭೂಯಃ ಕಥಯ ತೃಪ್ತಿಹಿಂ, ಶೃಣ್ವತೋ ನಾಸ್ತಿ ಮೇಽಮೃತಮ್ || 10-18 ||



## ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಹನ್ತ ತೇ ಕಥಯಿಷ್ಯಾಮಿ, ದಿವ್ಯಾ ಹ್ಯಾತ್ಮವಿಭೂತಯಃ |  
ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತಃ ಕುರುಶ್ರೇಷ್ಠಂ, ನಾಸ್ತ್ಯನ್ತೋ ವಿಸ್ತರಸ್ಯ ಮೇ || 10-19 ||

ಅಹಮಾತ್ಮಾ ಗುಡಾಕೇಶ, ಸರ್ವಭೂತಾಶಯಸ್ಥಿತಃ |  
ಅಹಮಾದಿಶ್ಚ ಮಧ್ಯಂ ಚ, ಭೂತಾನಾಮನ್ತ ಏವ ಚ || 10-20 ||

ಆದಿತ್ಯಾನಾಮಹಂ ವಿಷ್ಣುಃ, ಜ್ಯೋತಿಷಾಂ ರವಿರಂಶುಮಾನ್ |  
ಮರೀಚಿರ್ಮರುತಾಮಸ್ಮಿ, ನಕ್ಷತ್ರಾಣಾಮಹಂ ಶಶೀ || 10-21 ||

ವೇದಾನಾಂ ಸಾಮವೇದೋಽಸ್ಮಿ, ದೇವಾನಾಮಸ್ಮಿ ವಾಸವಃ |  
ಇಂದ್ರಿಯಾಣಾಂ ಮನಶ್ಚಾಸ್ಮಿ, ಭೂತಾನಾಮಸ್ಮಿ ಚೇತನಾ || 10-22 ||

ರುದ್ರಾಣಾಂ ಶಂಕರಶ್ಚಾಸ್ಮಿ, ವಿತ್ತೇಶೋ ಯಕ್ಷರಕ್ಷಸಾಮ್ |  
ವಸೂನಾಂ ಪಾವಕಶ್ಚಾಸ್ಮಿ, ಮೇರುಃ ಶಿಖರಿಣಾಮಹಮ್ || 10-23 ||

ಪುರೋಧಸಾಂ ಚ ಮುಖ್ಯಂ ಮಾಂ, ವಿದ್ಧಿ ಪಾರ್ಥ ಬೃಹಸ್ಪತಿಮ್ |  
ಸೇನಾನೀನಾಮಹಂ ಸ್ಕನದ್ಧಿಃ, ಸರಸಾಮಸ್ಮಿ ಸಾಗರಃ || 10-24 ||

ಮಹರ್ಷೀಣಾಂ ಭೃಗುರಹಂ, ಗಿರಾಮಸ್ಮೈಕಮಕ್ಷರಮ್ |  
ಯಜ್ಞಾನಾಂ ಜಪಯಜ್ಞೋಽಸ್ಮಿ, ಸ್ಥಾವರಾಣಾಂ ಹಿಮಾಲಯಃ || 10-25 ||

ಅಶ್ವತ್ಥಃ ಸರ್ವವೃಕ್ಷಾಣಾಂ, ದೇವರ್ಷೀಣಾಂ ಚ ನಾರದಃ |  
ಗಂಧರ್ವಾಣಾಂ ಚಿತ್ರರಥಃ, ಸಿದ್ಧಾಂ ಕಪಿಲೋ ಮುನಿಃ || 10-26 ||

ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸಮಶ್ವಾನಾಂ, ವಿದ್ಧಿ ಮಾಮಮೃತೋದ್ಭವಮ್ |  
ಐರಾವತಂ ಗಜೇಂದ್ರಾಣಾಂ, ನರಾಣಾಂ ಚ ನರಾಧಿಪಮ್ || 10-27 ||

ಆಯುಧಾನಾಮಹಂ ವಜ್ರಂ, ಧೇನೂನಾಮಸ್ಮಿ ಕಾಮಧುಕ್ |  
ಪ್ರಜನಶ್ಚಾಸ್ಮಿ ಕಂದರ್ಪಃ, ಸರ್ಪಾಣಾಮಸ್ಮಿ ವಾಸುಕಿಃ || 10-28 ||

ಅನನ್ತಶ್ಚಾಸ್ಮಿ ನಾಗಾನಾಂ, ವರುಣೋ ಯಾದಸಾಮಹಮ್ |

ಪಿತ್ರ್ಯಾಣಾಮರ್ಯಮಾ ಚಾಸ್ಮಿ, ಯಮಃ ಸಂಯಮತಾಮಹಮ್ || 10-29 ||

ಪ್ರಹ್ಲಾದಶಾಚ್ಚಸ್ಮಿ ದೈತ್ಯಾನಾಂ, ಕಾಲಃ ಕಲಯತಾಮಹಮ್ |  
ಮೃಗಾಣಾಂ ಚ ಮೃಗೇನ್ದ್ರೋಽಹಂ, ವೈನತೇಯಶ್ಚ ಪಕ್ಷಿಣಾಮ್ || 10-30 ||

ಪವನಃ ಪವತಾಮಸ್ಮಿ, ರಾಮಃ ಶಸ್ತ್ರಭೃತಾಮಹಮ್ |  
ಝಷಾಣಾಂ ಮಕರಶಾಚ್ಚಸ್ಮಿ, ಸ್ತೋತಸಾಮಸ್ಮಿ ಜಾಹ್ನವೀ || 10-31 ||

ಸರ್ಗಾಣಾಮಾದಿರನ್ತಶ್ಚ, ಮಧ್ಯಂ ಚೈವಾಹಮರ್ಜುನ |  
ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಿದ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾನಾಂ, ವಾದಃ ಪ್ರವದತಾಮಹಮ್ || 10-32 ||

ಅಕ್ಷರಾಣಾಮಕಾರೋಽಸ್ಮಿ, ದ್ವಂದ್ವಃ ಸಾಮಾಸಿಕಸ್ಯ ಚ |  
ಅಹಮೇವಾಕ್ಷಯಃ ಕಾಲಃ, ಧಾತಾಽಹಂ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಃ || 10-33 ||

ಮೃತ್ಯುಃ ಸರ್ವಹರಶಾಚ್ಚಹಮ್, ಉದ್ಭವಶ್ಚ ಭವಿಷ್ಯತಾಮ್ |  
ಕೀರ್ತಿಃ ಶ್ರೀರ್ವಾಕ್ಚ ನಾರೀಣಾಂ, ಸ್ಮೃತಿರ್ಮೇಧಾ ಧೃತಿಃ ಕ್ಷಮಾ || 10-34 ||

ಬೃಹತ್ಸಾಮ ತಥಾ ಸಾಮ್ನಾಂ, ಗಾಯತ್ರೀ ಭನ್ನಸಾಮಹಮ್ |  
ಮಾಸಾನಾಂ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷೋಽಹಮ್, ಋತೂನಾಂ ಕುಸುಮಾಕರಃ || 10-35 ||

ದ್ಯೂತಂ ಭಲಯತಾಮಸ್ಮಿ, ತೇಜಸ್ತೇಜಸ್ವಿನಾಮಹಮ್ |  
ಜಯೋಽಸ್ಮಿ ವ್ಯವಸಾಯೋಽಸ್ಮಿ, ಸತ್ತ್ವಂ ಸತ್ತ್ವವತಾಮಹಮ್ || 10-36 ||

ವೃಷ್ಟೀನಾಂ ವಾಸುದೇವೋಽಸ್ಮಿ, ಪಾಣ್ಡವಾನಾಂ ಧನಂಜಯಃ |  
ಮುನೀನಾಮಪ್ಯಹಂ ವ್ಯಾಸಃ, ಕವೀನಾಮುಶನಾ ಕವಿಃ || 10-37 ||

ದಣ್ಡೋ ದಮಯತಾಮಸ್ಮಿ, ನೀತಿರಸ್ಮಿ ಜಿಗೀಷತಾಮ್ |  
ಮೌನಂ ಚೈವಾಸ್ಮಿ ಗುಹ್ಯಾನಾಂ, ಜ್ಞಾನಂ ಜ್ಞಾನವತಾಮಹಮ್ || 10-38 ||

ಯಚ್ಚಾಪಿ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ, ಬೀಜಂ ತದಹಮರ್ಜುನ |  
ನ ತದಸ್ತಿ ವಿನಾ ಯತ್ಸ್ಯಾತ್, ಮಯಾ ಭೂತಂ ಚರಾಚರಮ್ || 10-39 ||

ನಾನ್ಮೋಽಸ್ತಿ ಮಮ ದಿವ್ಯಾನಾಂ, ವಿಭೂತೀನಾಂ ಪರಂತಪ ।  
ಏಷ ತೂದ್ಧೇಶತಃ ಪ್ರೋಕ್ಷತಃ, ವಿಭೂತೇರ್ವಿಸ್ತರೋ ಮಯಾ ॥ 10-40 ॥

ಯದ್ಯದ್ವಿಭೂತಿಮತ್ಸತ್ತ್ವಂ, ಶ್ರೀಮದೂರ್ಜಿತಮೇವ ವಾ ।  
ತತ್ತದೇವಾವಗಚ್ಛ ತ್ವಂ, ಮಮ ತೇಜೋಂಶಸಮ್ಭವಮ್ ॥ 10-41 ॥

ಅಥವಾ ಬಹುನೈತೇನ, ಕಿಂ ಜ್ಞಾತೇನ ತವಾರ್ಜುನ ।  
ವಿಷ್ಣುಭ್ಯಾಹಮಿದಂ ಕೃತ್ಸ್ನಮ್, ಏಕಾಂಶೇನ ಸ್ಥಿತೋ ಜಗತ್ ॥ 10-42 ॥

॥ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ವಿಭೂತಿಯೋಗೋ ನಾಮ  
ದಶಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ॥

# Chapter 11

॥ ಏಕಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಮದನುಗ್ರಹಾಯ ಪರಮಂ, ಗುಹ್ಯಮಧ್ಯಾತ್ಮಸಂಜ್ಞಿತಮ್ ।  
ಯತ್ತ್ವಯೋಕ್ತಂ ವಚಸ್ತೇನ, ಮೋಹೋಽಯಂ ವಿಗತೋ ಮಮ ॥ 11-1 ॥

ಭವಾಪ್ಯಯೌ ಹಿ ಭೂತಾನಾಂ, ಶ್ರುತೌ ವಿಸ್ತರಶೋ ಮಯಾ ।  
ತ್ವತ್ತಃ ಕಮಲಪತ್ರಾಕ್ಷ, ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮಪಿ ಚಾವ್ಯಯಮ್ ॥ 11-2 ॥

ಏವಮೇತದ್ಯಥಾತ್ಥ ತ್ವಮ್, ಆತ್ಮಾನಂ ಪರಮೇಶ್ವರ ।  
ದ್ರಷ್ಟುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ತೇ ರೂಪಮ್, ಐಶ್ವರಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ॥ 11-3 ॥

ಮನ್ಯಸೇ ಯದಿ ತಚ್ಛಕ್ಯಂ, ಮಯಾ ದ್ರಷ್ಟುಮಿತಿ ಪ್ರಭೋ ।  
ಯೋಗೇಶ್ವರ ತತೋ ಮೇ ತ್ವಂ, ದರ್ಶಯಾತ್ಮಾನಮವ್ಯಯಮ್ ॥ 11-4 ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಪಶ್ಯ ಮೇ ಪಾರ್ಥ ರೂಪಾಣಿ, ಶತಶೋಽಥ ಸಹಸ್ರಶಃ ।  
ನಾನಾವಿಧಾನಿ ದಿವ್ಯಾನಿ, ನಾನಾವರ್ಣಾಕೃತೀನಿ ಚ ॥ 11-5 ॥

ಪಶ್ಯಾದಿತ್ಯಾನ್ ವಸೂನ್ ರುದ್ರಾನ್, ಅಶ್ವಿನೌ ಮರುತಸ್ತಥಾ ।  
ಬಹುನ್ಯದೃಷ್ಟಪೂರ್ವಾಣಿ, ಪಶ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಾಣಿ ಭಾರತ ॥ 11-6 ॥

ಇಹೈಕಸ್ಥಂ ಜಗತ್ಕೃತ್ಸ್ನಂ, ಪಶ್ಯಾದ್ಯ ಸಚರಾಚರಮ್ ।  
ಮಮ ದೇಹೇ ಗುಡಾಕೇಶ, ಯಚ್ಚಾನ್ಯದ್-ದ್ರಷ್ಟುಮಿಚ್ಛಸಿ ॥ 11-7 ॥

ನ ತು ಮಾಂ ಶಕ್ಯಸೇ ದ್ರಷ್ಟುಮ್, ಅನೇನೈವ ಸ್ವಚಕ್ಷುಷಾ ।  
ದಿವ್ಯಂ ದದಾಮಿ ತೇ ಚಕ್ಷುಃ, ಪಶ್ಯ ಮೇ ಯೋಗಮೈಶ್ವರಮ್ ॥ 11-8 ॥

### ಸಂಜ್ಞಯ ಉವಾಚ

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತತೋ ರಾಜನ್, ಮಹಾಯೋಗೇಶ್ವರೋ ಹರಿಃ ।  
ದರ್ಶಯಾಮಾಸ ಪಾರ್ಥಾಯ, ಪರಮಂ ರೂಪಮೈಶ್ವರಮ್ ॥ 11-9 ॥

ಅನೇಕವಕ್ತ್ರನಯನಮ್, ಅನೇಕಾದ್ಭುತದರ್ಶನಮ್ ।  
ಅನೇಕದಿವ್ಯಾಭರಣಂ, ದಿವ್ಯಾನೇಕೋದ್ಯತಾಯುಧಮ್ ॥ 11-10 ॥

ದಿವ್ಯಮಾಲ್ಯಮ್ಬರಧರಂ, ದಿವ್ಯಗನ್ನಾನುಲೇಪನಮ್ ।  
ಸರ್ವಾಶ್ಚರ್ಯಮಯಂ ದೇವಮ್, ಅನಂತಂ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಮ್ ॥ 11-11 ॥

ದಿವಿ ಸೂರ್ಯಸಹಸ್ರಸ್ಯ, ಭವೇದ್ಯುಗಪದುತ್ಥಿತಾ ।  
ಯದಿ ಭಾಃ ಸದೃಶೀ ಸಾ ಸ್ಯಾದ್, ಭಾಸಸ್ತಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ ॥ 11-12 ॥

ತತ್ತ್ವೈಕಸ್ಥಂ ಜಗತ್ಕೃತ್ಸ್ನಂ, ಪ್ರವಿಭಕ್ತಮನೇಕಧಾ ।  
ಅಪಶ್ಯದ್ಧೇವದೇವಸ್ಯ, ಶರೀರೇ ಪಾಣ್ಡವಸ್ತದಾ ॥ 11-13 ॥

ತತಃ ಸ ವಿಸ್ಮಯಾವಿಷ್ಠಃ, ಹೃಷ್ವರೋಮಾ ಧನಂಜಯಃ ।  
ಪ್ರಣಮ್ಯ ಶಿರಸಾ ದೇವಂ, ಕೃತಾಂಜಲಿರಭಾಷತ ॥ 11-14 ॥

### ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಪಶ್ಯಾಮಿ ದೇವಾಂಸ್ತವ ದೇವ ದೇಹೇ  
ಸರ್ವಾಂಸ್ತಥಾ ಭೂತವಿಶೇಷಸಂಘಾನ್ ।  
ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮೀಶಂ ಕಮಲಾಸನಸ್ಥಮ್  
ಋಷೀಂಶ್ಚ ಸರ್ವಾನುರಗಾಂಶ್ಚ ದಿವ್ಯಾನ್ ॥ 11-15 ॥

ಅನೇಕಬಾಹೂದರವಕ್ತ್ರನೇತ್ರಮ್  
ಪಶ್ಯಾಮಿ ತ್ವಾಂ ಸರ್ವತೋಽನಂತರೂಪಮ್ ।  
ನಾಂತಂ ನ ಮಧ್ಯಂ ನ ಪುನಸ್ತವಾದಿಮ್  
ಪಶ್ಯಾಮಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ವಿಶ್ವರೂಪ ॥ 11-16 ॥

ಕಿರೀಟಿನಂ ಗದಿನಂ ಚಕ್ರಿಣಂ ಚ  
ತೇಜೋರಾಶಿಂ ಸರ್ವತೋ ದೀಪ್ತಿಮನ್ತಮ್ |  
ಪಶ್ಯಾಮಿ ತ್ವಾಂ ದುರ್ನಿರೀಕ್ಷ್ಯಂ ಸಮನ್ತಾದ್  
ದೀಪ್ತಾನಲಾರ್ಕದ್ಯುತಿಮಪ್ರಮೇಯಮ್ || 11-17 ||

ತ್ವಮಕ್ಷರಂ ಪರಮಂ ವೇದಿತವ್ಯಮ್  
ತ್ವಮಸ್ಯ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಪರಂ ನಿಧಾನಮ್ |  
ತ್ವಮವ್ಯಯಃ ಶಾಶ್ವತಧರ್ಮಗೋಪ್ತಾ  
ಸನಾತನಸ್ತ್ವಂ ಪುರುಷೋ ಮತೋ ಮೇ || 11-18 ||

ಅನಾದಿಮಧ್ಯಾನ್ತಮನನ್ತವೀರ್ಯಮ್  
ಅನನ್ತಬಾಹುಂ ಶಶಿಸೂರ್ಯನೇತ್ರಮ್ |  
ಪಶ್ಯಾಮಿ ತ್ವಾಂ ದೀಪ್ತಹುತಾಶವಕ್ತ್ರಮ್  
ಸ್ವತೇಜಸಾ ವಿಶ್ವಮಿದಂ ತಪನ್ತಮ್ || 11-19 ||

ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವ್ಯೋರಿದಮನ್ತರಂ ಹಿ  
ವ್ಯಾಪ್ತಂ ತ್ವಯೈಕೇನ ದಿಶಶ್ಚ ಸರ್ವಾಃ |  
ದೃಷ್ಟ್ವಾಽದ್ಭುತಂ ರೂಪಮುಗ್ರಂ ತವೇದಮ್  
ಲೋಕತ್ರಯಂ ಪ್ರವ್ಯಥಿತಂ ಮಹಾತ್ಮನ್ || 11-20 ||

ಅಮೀ ಹಿ ತ್ವಾಂ ಸುರಸಂಘಾ ವಿಶನ್ತಿ  
ಕೇಚಿದ್ಭೀತಾಃ ಪ್ರಾಂಜಲಯೋ ಗೃಣನ್ತಿ |  
ಸ್ವಸ್ತೀತೃಕ್ತ್ವಾ ಮಹರ್ಷಿಸಿದ್ಧಸಂಘಾಃ  
ಸ್ತುವನ್ತಿ ತ್ವಾಂ ಸ್ತುತಿಭಿಃ ಪುಷ್ಕಲಾಭಿಃ || 11-21 ||

ರುದ್ರಾದಿತ್ಯಾ ವಸವೋ ಯೇ ಚ ಸಾಧ್ಯಾಃ  
ವಿಶ್ವೇಶ್ವಿನೌ ಮರುತಶ್ಚೋಷ್ಮಪಾಶ್ಚ |  
ಗಂಧರ್ವಯಕ್ಷಾಸುರಸಿದ್ಧಸಂಘಾಃ  
ವೀಕ್ಷಂತೇ ತ್ವಾಂ ವಿಸ್ಮಿತಾಶ್ಚೈವ ಸರ್ವೇ || 11-22 ||

ರೂಪಂ ಮಹತ್ತೇ ಬಹುವಕ್ತ್ರನೇತ್ರಮ್  
ಮಹಾಬಾಹೋ ಬಹುಬಾಹೂರುಪಾದಮ್ |

ಬಹೂದರಂ ಬಹುದಂಷ್ಠ್ರಕರಾಲಮ್  
ದೃಷ್ಟಾಂ ಲೋಕಾಃ ಪ್ರವ್ಯಥಿತಾಸ್ತಥಾಹಮ್ || 11-23 ||

ನಭಃಸ್ಪೃಶಂ ದೀಪ್ತಮನೇಕವರ್ಣಮ್  
ವ್ಯಾತ್ತಾನನಂ ದೀಪ್ತವಿಶಾಲನೇತ್ರಮ್ |  
ದೃಷ್ಟಾಂ ಹಿ ತಾಂ ಪ್ರವ್ಯಥಿತಾಂತರಾತ್ಮಾ  
ಧೃತಿಂ ನ ವಿನಾದಮಿ ಶಮಂ ಚ ವಿಷ್ಣೋ || 11-24 ||

ದಂಷ್ಠ್ರಕರಾಲಾನಿ ಚ ತೇ ಮುಖಾನಿ  
ದೃಷ್ಟ್ವೈವ ಕಾಲಾನಲಸನ್ನಿಭಾನಿ |  
ದಿಶೋ ನ ಜಾನೇ ನ ಲಭೇ ಚ ಶರ್ಮ  
ಪ್ರಸೀದ ದೇವೇಶ ಜಗನ್ನಿವಾಸ || 11-25 ||

ಅಮೀ ಚ ತಾಂ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ಪುತ್ರಾಃ  
ಸರ್ವೇ ಸಹ್ಯವಾವನಿಪಾಲಸಜ್ಞೈಃ |  
ಭೀಷ್ಮೋ ದ್ರೋಣಃ ಸೂತಪುತ್ರಸ್ತಥಾಸೌ  
ಸಹಾಸ್ಮದೀಯೈರಪಿ ಯೋಧಮುಖೈಃ || 11-26 ||

ವಕ್ತ್ರಾಣಿ ತೇ ತ್ವರಮಾಣಾ ವಿಶಂತಿ  
ದಂಷ್ಠ್ರಕರಾಲಾನಿ ಭಯಾನಕಾನಿ |  
ಕೇಚಿದ್ವಿಲಗ್ನಾ ದಶನಾಂತರೇಷು  
ಸಂದ್ವೈಶ್ಯಂತೇ ಚೂರ್ಣಿತೈರುತ್ತಮಾಜ್ಞೈಃ || 11-27 ||

ಯಥಾ ನದೀನಾಂ ಬಹವೋಽಮ್ಭವೇಗಾಃ  
ಸಮುದ್ರಮೇವಾಭಿಮುಖಾ ದ್ರವಂತಿ |  
ತಥಾ ತವಾಮೀ ನರಲೋಕವೀರಾ  
ವಿಶಂತಿ ವಕ್ತ್ರಾಣ್ಯಭಿವಿಜ್ವಲಂತಿ || 11-28 ||

ಯಥಾ ಪ್ರದೀಪ್ತಂ ಜ್ವಲನಂ ಪತಜ್ಞಾಃ  
ವಿಶಂತಿ ನಾಶಾಯ ಸಮೃದ್ಧವೇಗಾಃ |  
ತಥೈವ ನಾಶಾಯ ವಿಶಂತಿ ಲೋಕಾಃ  
ತವಾಪಿ ವಕ್ತ್ರಾಣಿ ಸಮೃದ್ಧವೇಗಾಃ || 11-29 ||

ಲೇಲಿಹ್ಯಸೇ ಗ್ರಸಮಾನಃ ಸಮನ್ತಾತ್  
ಲೋಕಾನ್ ಸಮಗ್ರಾನ್ ವದನ್ಮೇಜ್ವಲದಿಭಿಃ |  
ತೇಜೋಭಿರಾಪೂರ್ಯ ಜಗತ್ ಸಮಗ್ರಮ್  
ಭಾಸಸ್ತವೋಗ್ರಾಃ ಪ್ರತಪಂತಿ ವಿಷ್ಣೋಃ || 11-30 ||

ಆಖ್ಯಾಹಿ ಮೇ ಕೋ ಭವಾನುಗ್ರೂಪಃ  
ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ದೇವವರ ಪ್ರಸೀದ |  
ವಿಜ್ಞಾತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಭವಂತಮಾದ್ಯಮ್  
ನ ಹಿ ಪ್ರಜಾನಾಮಿ ತವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಮ್ || 11-31 ||

### ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಕಾಲೋಽಸ್ಮಿ ಲೋಕಕ್ಷಯಕೃತ್ ಪ್ರವೃದ್ಧಃ  
ಲೋಕಾನ್ ಸಮಾಹರ್ತುಮಿಹ ಪ್ರವೃತ್ತಃ |  
ಋತೇಽಪಿ ತ್ವಾಂ ನ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಸರ್ವೇ  
ಯೇಽವಸ್ಥಿತಾಃ ಪ್ರತ್ಯನೀಕೇಷು ಯೋಧಾಃ || 11-32 ||

ತಸ್ಮಾತ್ ತ್ವಮುತ್ಥಿಷ್ಠ ಯಶೋ ಲಭಸ್ವ  
ಜಿತ್ವಾ ಶತ್ರುನ್ ಭುಂಕ್ಸ್ವ ರಾಜ್ಯಂ ಸಮೃದ್ಧಮ್ |  
ಮಯೈವೈತೇ ನಿಹತಾಃ ಪೂರ್ವಮೇವ  
ನಿಮಿತ್ತಮಾತ್ರಂ ಭವ ಸವ್ಯಸಾಚಿನ್ || 11-33 ||

ದ್ರೋಣಂ ಚ ಭೀಷ್ಮಂ ಚ ಜಯದ್ರಥಂ ಚ  
ಕರ್ಣಂ ತಥಾಽನ್ಯಾನಪಿ ಯೋಧವೀರಾನ್ |  
ಮಯಾ ಹತಾಂಸ್ತ್ವಂ ಜಹಿ ಮಾ ವ್ಯಥಿಷ್ಠಾಂ  
ಯುಧ್ಯಸ್ವ ಜೇತಾಸಿ ರಣೇ ಸಪತ್ನಾನ್ || 11-34 ||

### ಸಂಜಾಯ ಉವಾಚ

ಏತಚ್ಛ್ರೇಷ್ಠತ್ವಾ ವಚನಂ ಕೇಶವಸ್ಯ  
ಕೃತಾಂಜಲಿವೇಪಮಾನಃ ಕಿರೀಟೇ |  
ನಮಸ್ಕೃತ್ವಾ ಭೂಯ ಏವಾಹ ಕೃಷ್ಣಮ್  
ಸಗದ್ಗದಂ ಭೀತಭೀತಃ ಪ್ರಣಮ್ಯ || 11-35 ||



## ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಸ್ಥಾನೇ ಹೃಷೀಕೇಶ ತವ ಪ್ರಕೀರ್ತ್ಯಾ  
ಜಗತ್ ಪ್ರಹೃಷ್ಯತ್ಯನುರಜ್ಯತೇ ಚ |  
ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಭೀತಾನಿ ದಿಶೋ ದ್ರವಂತಿ  
ಸರ್ವೇ ನಮಸ್ಯಂತಿ ಚ ಸಿದ್ಧಸಂಘಾಃ || 11-36 ||

ಕಸ್ಮಾಚ್ಚ ತೇ ನ ನಮೇರನ್ ಮಹಾತ್ಮನ್  
ಗರೀಯಸೇ ಬ್ರಹ್ಮಣೋಽಪ್ಯಾದಿಕರ್ತೇ |  
ಅನಂತ ದೇವೇಶ ಜಗನ್ನಿವಾಸ  
ತ್ವಮಕ್ಷರಂ ಸದಸತ್ತತ್ಪರಂ ಯತ್ || 11-37 ||

ತ್ವಮಾದಿದೇವಃ ಪುರುಷಃ ಪುರಾಣಃ  
ತ್ವಮಸ್ಯ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಪರಂ ನಿಧಾನಮ್ |  
ವೇತ್ತಾಽಸಿ ವೇದ್ಯಂ ಚ ಪರಂ ಚ ಧಾಮ  
ತ್ವಯಾ ತತಂ ವಿಶ್ವಮನಂತರೂಪ || 11-38 ||

ವಾಯುರ್ಯಮೋಽಗ್ನಿರ್ವರುಣಃ ಶಶಾಂಕಃ  
ಪ್ರಜಾಪತಿಸ್ತ್ವಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಶ್ಚ |  
ನಮೋ ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು ಸಹಸ್ರಕೃತ್ವಃ  
ಪುನಶ್ಚ ಭೂಯೋಽಪಿ ನಮೋ ನಮಸ್ತೇ || 11-39 ||

ನಮಃ ಪುರಸ್ತಾದಥ ಪೃಷ್ಠತಸ್ತೇ  
ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ಸರ್ವತ ಏವ ಸರ್ವ |  
ಅನಂತವೀರ್ಯಾಮಿತವಿಕ್ರಮಸ್ತ್ವಮ್  
ಸರ್ವಂ ಸಮಾಪ್ನೋಷಿ ತತೋಽಸಿ ಸರ್ವಃ || 11-40 ||

ಸಖೇತಿ ಮತ್ವಾ ಪ್ರಸಭಂ ಯದುಕ್ತಮ್  
ಹೇ ಕೃಷ್ಣ ಹೇ ಯಾದವ ಹೇ ಸಖೇತಿ |  
ಅಜಾನತಾ ಮಹಿಮಾನಂ ತವೇದಮ್  
ಮಯಾ ಪ್ರಮಾದಾತ್ಪ್ರಣಯೇನ ವಾಽಪಿ || 11-41 ||

ಯಚ್ಚಾವಹಾಸಾರ್ಥಮಸತ್ಕೃತೋಽಸಿ

ವಿಹಾರಶಯ್ಯಾಸನಭೋಜನೇಷು |  
ಏಕೋಽಥವಾಽಪ್ಯಚ್ಯುತ ತತ್ ಸಮಕ್ಷಮ್  
ತತ್ ಕ್ಷಾಮಯೇ ತ್ವಾಮಹಮಪ್ರಮೇಯಮ್ || 11-42 ||

ಪಿತಾಽಸಿ ಲೋಕಸ್ಯ ಚರಾಚರಸ್ಯ  
ತ್ವಮಸ್ಯ ಪೂಜ್ಯಶ್ಚ ಗುರುರ್ಗರೀಯಾನ್ |  
ನ ತ್ವತ್ಸಮೋಽಸ್ಯ ಭೃಧಿಕಃ ಕುತೋಽನ್ಯಃ  
ಲೋಕತ್ರಯೇಽಪ್ಯಪ್ರತಿಮಪ್ರಭಾವ || 11-43 ||

ತಸ್ಮಾತ್ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಪ್ರಣಿಧಾಯ ಕಾಯಮ್  
ಪ್ರಸಾದಯೇ ತ್ವಾಮಹಮೀಶಮೀಡ್ಯಮ್ |  
ಪಿತೇವ ಪುತ್ರಸ್ಯ ಸಖೇವ ಸಖ್ಯಃ  
ಪ್ರಿಯಃ ಪ್ರಿಯಾಯಾರ್ಹಸಿ ದೇವ ಸೋಢಮ್ || 11-44 ||

ಅದೃಷ್ಟಪೂರ್ವಂ ಹೃಷಿತೋಽಸ್ಮಿ ದೃಷ್ಟಾಽವ  
ಭಯೇನ ಚ ಪ್ರವ್ಯಧಿತಂ ಮನೋ ಮೇ |  
ತದೇವ ಮೇ ದರ್ಶಯ ದೇವ ರೂಪಮ್  
ಪ್ರಸೀದ ದೇವೇಶ ಜಗನ್ನಿವಾಸ || 11-45 ||

ಕಿರೀಟನಂ ಗದಿನಂ ಚಕ್ರಹಸ್ತಮ್  
ಇಚ್ಛಾಮಿ ತ್ವಾಂ ದ್ರಷ್ಟುಮಹಂ ತಥೈವ |  
ತೇನೈವ ರೂಪೇಣ ಚತುರ್ಭುಜೇನ  
ಸಹಸ್ರಬಾಹೋ ಭವ ವಿಶ್ವಮೂರ್ತೇ || 11-46 ||

### ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಮಯಾ ಪ್ರಸನ್ನೇನ ತವಾರ್ಜುನೇದಮ್  
ರೂಪಂ ಪರಂ ದರ್ಶಿತಮಾತ್ಮಯೋಗಾತ್ |  
ತೇಜೋಮಯಂ ವಿಶ್ವಮನಂತಮಾದ್ಯಮ್  
ಯನ್ಮೇ ತ್ವದನ್ಯೇನ ನ ದೃಷ್ಟಪೂರ್ವಮ್ || 11-47 ||

ನ ವೇದಯಜ್ಞಾಧ್ಯಯನ್ಮೇರ್ನ ದಾನ್ಯಃ  
ನ ಚ ಕ್ರಿಯಾಭಿರ್ನ ತಪೋಭಿರುಗ್ರೈಃ |

ಏವಂ ರೂಪಃ ಶಕ್ಯ ಅಹಂ ನೃಲೋಕೇ  
ದ್ರಷ್ಟುಂ ತ್ವದನ್ಯೇನ ಕುರುಪ್ರವೀರ || 11-48 ||

ಮಾ ತೇ ವ್ಯಥಾ ಮಾ ಚ ವಿಮೂಢಭಾವಃ  
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರೂಪಂ ಘೋರಮೀದೃಜ್ಮಮೇದಮ್ |  
ವ್ಯಪೇತಭೀಃ ಪ್ರೀತಮನಾಃ ಪುನಸ್ತ್ವಮ್  
ತದೇವ ಮೇ ರೂಪಮಿದಂ ಪ್ರಪಶ್ಯ || 11-49 ||

### ಸಂಜ್ಞಾಯ ಉವಾಚ

ಇತ್ಯರ್ಜುನಂ ವಾಸುದೇವಸ್ತಥೋಕ್ತ್ವಾ  
ಸ್ವಕಂ ರೂಪಂ ದರ್ಶಯಾಮಾಸ ಭೂಯಃ |  
ಆಶ್ವಾಸಯಾಮಾಸ ಚ ಭೀತಮೇನಮ್  
ಭೂತ್ವಾ ಪುನಃ ಸೌಮ್ಯವಪುರ್ಮಹಾತ್ಮಾ || 11-50 ||

### ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ದೃಷ್ಟ್ವೇದಂ ಮಾನುಷಂ ರೂಪಂ ತವ ಸೌಮ್ಯಂ ಜನಾರ್ದನ |  
ಇದಾನೀಮಸ್ಮಿ ಸಂವೃತ್ತಃ ಸಚೇತಾಃ ಪ್ರಕೃತಿಂ ಗತಃ || 11-51 ||

### ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಸುದುರ್ದರ್ಶಮಿದಂ ರೂಪಂ, ದೃಷ್ಟ್ವಾನಸಿ ಯನ್ಮಮ |  
ದೇವಾ ಅಪ್ಯಸ್ಯ ರೂಪಸ್ಯ, ನಿತ್ಯಂ ದರ್ಶನಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ || 11-52 ||

ನಾಹಂ ವೇದೈರ್ನ ತಪಸಾ, ನ ದಾನೇನ ನ ಚೇಜ್ಯಯಾ |  
ಶಕ್ಯ ಏವಂವಿಧೋ ದ್ರಷ್ಟುಂ, ದೃಷ್ಟ್ವಾನಸಿ ಮಾಂ ಯಥಾ || 11-53 ||

ಭಕ್ತ್ಯಾ ತ್ವನನ್ಯಯಾ ಶಕ್ಯಮ್, ಅಹಮೇವಂವಿಧೋಽರ್ಜುನ |  
ಜ್ಞಾತುಂ ದ್ರಷ್ಟುಂ ಚ ತತ್ತ್ವೇನ, ಪ್ರವೇಷ್ವಂ ಚ ಪರಂತಪ || 11-54 ||

ಮತ್ಕರ್ಮಕೃನ್ಮತ್ತರಮಃ, ಮದ್ಭಕ್ತಃ ಸಜ್ಗವರ್ಜಿತಃ |  
ನಿರ್ವೈರಃ ಸರ್ವಭೂತೇಷು, ಯಃ ಸ ಮಾಮೇತಿ ಪಾಂಡವ || 11-55 ||

|| ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,

ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ವಿಶ್ವರೂಪಸಂದರ್ಶನಯೋಗೋ  
ನಾಮ ಏಕಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ॥

## Chapter 12

॥ದ್ವಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ॥

ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಏವಂ ಸತತಯುಕ್ತಾ ಯೇ, ಭಕ್ತಾಸ್ತ್ವಾಂ ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ |  
ಯೇ ಚಾಪ್ಯಕ್ಷರಮವ್ಯಕ್ತಂ, ತೇಷಾಂ ಕೇ ಯೋಗವಿತ್ತಮಾಃ || 12-1 ||

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಮಯ್ಯಾವೇಶ್ಯ ಮನೋ ಯೇ ಮಾಂ, ನಿತ್ಯಯುಕ್ತಾ ಉಪಾಸತೇ |  
ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಪರಯೋಪೇತಾಃ, ತೇ ಮೇ ಯುಕ್ತತಮಾ ಮತಾಃ || 12-2 ||

ಯೇ ತ್ವಕ್ಷರಮನಿರ್ದೇಶ್ಯಮ್, ಅವ್ಯಕ್ತಂ ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ |  
ಸರ್ವತ್ರಗಮಚಿನ್ತ್ಯಂ ಚ, ಕೂಟಸ್ಥಮ್ ಅಚಲಂ ಧ್ರುವಮ್ || 12-3 ||

ಸನ್ನಿಯಮ್ಯೇಂದ್ರಿಯಗ್ರಾಮಂ, ಸರ್ವತ್ರ ಸಮಬುದ್ಧಯಃ |  
ತೇ ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತಿ ಮಾಮೇವ, ಸರ್ವಭೂತಹಿತೇ ರತಾಃ || 12-4 ||

ಕ್ಲೇಶೋಽಧಿಕತರಸ್ತೇಷಾಮ್, ಅವ್ಯಕ್ತಾಸಕ್ತಚೇತಸಾಮ್ |  
ಅವ್ಯಕ್ತಾ ಹಿ ಗತಿದುಃಖಿಂ, ದೇಹವದ್ಭಿರವಾಪ್ಯತೇ || 12-5 ||

ಯೇ ತು ಸರ್ವಾಣಿ ಕರ್ಮಾಣಿ, ಮಯಿ ಸನ್ನ್ಯಸ್ಯ ಮತ್ಪರಃ |  
ಅನನ್ಯೇನ್ಯೈವ ಯೋಗೇನ, ಮಾಂ ಧ್ಯಾಯಂತಃ ಉಪಾಸತೇ || 12-6 ||

ತೇಷಾಮಹಂ ಸಮುದ್ಧರ್ತಾ, ಮೃತ್ಯುಸಂಸಾರಸಾಗರಾತ್ |  
ಭವಾಮಿ ನ ಚಿರಾತ್ ಪಾರ್ಥ, ಮಯ್ಯಾವೇಶಿತಚೇತಸಾಮ್ || 12-7 ||

ಮಯ್ಯೇವ ಮನ ಆಧತ್ಸವ, ಮಯಿ ಬುದ್ಧಿಂ ನಿವೇಶಯ ।  
ನಿವಸಿಷ್ಯಸಿ ಮಯ್ಯೇವ, ಅತ ಉಧ್ವಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥ 12-8 ॥

ಅಥ ಚಿತ್ತಂ ಸಮಾಧಾತುಂ, ನ ಶಕ್ನೋಷಿ ಮಯಿ ಸ್ಥಿರಮ್ ।  
ಅಭ್ಯಾಸಯೋಗೇನ ತತಃ, ಮಾಮಿಚ್ಛಾಪ್ತುಂ ಧನಂಜಯ ॥ 12-9 ॥

ಅಭ್ಯಾಸೇಽಪ್ಯಸಮರ್ಥೋಽಸಿ, ಮತ್ಕರ್ಮಪರಮೋ ಭವ ।  
ಮದರ್ಥಮಪಿ ಕರ್ಮಾಣಿ, ಕುರ್ವನ್ ಸಿದ್ಧಿಮವಾಪ್ಸ್ಯಸಿ ॥ 12-10 ॥

ಅಥೈತದಪ್ಯಶಕ್ನೋಽಸಿ, ಕರ್ತುಂ ಮದ್ಯೋಗಮಾಶ್ರಿತಃ ।  
ಸರ್ವಕರ್ಮಫಲತ್ಯಾಗಂ, ತತಃ ಕುರು ಯತಾತ್ಮವಾನ್ ॥ 12-11 ॥

ಶ್ರೇಯೋ ಹಿ ಜ್ಞಾನಮಭ್ಯಾಸಾತ್, ಜ್ಞಾನಾದ್ಧ್ಯಾನಂ ವಿಶಿಷ್ಯತೇ ।  
ಧ್ಯಾನಾತ್ ಕರ್ಮಫಲತ್ಯಾಗಃ, ತ್ಯಾಗಾಚ್ಛಾಂತಿರನಂತರಮ್ ॥ 12-12 ॥

ಅದ್ವೇಷ್ವಾ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ, ಮೈತ್ರಃ ಕರುಣ ಏವ ಚ ।  
ನಿರ್ಮಮೋ ನಿರಹಂಕಾರಃ, ಸಮದುಃಖಸುಖಃ ಕ್ಷಮೀ ॥ 12-13 ॥

ಸಂತುಷ್ಟಃ ಸತತಂ ಯೋಗೀ, ಯತಾತ್ಮಾ ದೃಢನಿಶ್ಚಯಃ ।  
ಮಯ್ಯರ್ಪಿತಮನೋಬುದ್ಧಿಃ, ಯೋ ಮದ್ಭಕ್ತಃ ಸ ಮೇ ಪ್ರಿಯಃ ॥ 12-14 ॥

ಯಸ್ಮಾನ್ನೋದ್ವಿಜತೇ ಲೋಕಃ, ಲೋಕಾನ್ನೋದ್ವಿಜತೇ ಚ ಯಃ ।  
ಹರ್ಷಾಮರ್ಷಭಯೋದ್ವೇಗೈಃ, ಮುಕ್ತೋ ಯಃ ಸ ಚ ಮೇ ಪ್ರಿಯಃ ॥ 12-15 ॥

ಅನಪೇಕ್ಷಃ ಶುಚಿದರ್ಕ್ಷಃ, ಉದಾಸೀನೋ ಗತವ್ಯಥಃ ।  
ಸರ್ವಾರಮ್ಭಪರಿತ್ಯಾಗೀ, ಯೋ ಮದ್ಭಕ್ತಃ ಸ ಮೇ ಪ್ರಿಯಃ ॥ 12-16 ॥

ಯೋ ನ ಹೃಷ್ಯತಿ ನ ದ್ವೇಷಿ, ನ ಶೋಚತಿ ನ ಕಾಂಕ್ಷತಿ ।  
ಶುಭಾಶುಭಪರಿತ್ಯಾಗೀ, ಭಕ್ತಿಮಾನ್ ಯಃ ಸ ಮೇ ಪ್ರಿಯಃ ॥ 12-17 ॥

ಸಮಃ ಶತ್ರು ಚ ಮಿತ್ರೇ ಚ, ತಥಾ ಮಾನಾಪಮಾನಯೋಃ ।  
ಶೀತೋಷ್ಣಸುಖದುಃಖೇಷು, ಸಮಃ ಸಜ್ಜವಿವರ್ಜಿತಃ ॥ 12-18 ॥

ತುಲ್ಯನಿನ್ನಾಸ್ತುತಿಮೌರ್ನೀ, ಸನ್ತುಷ್ಟೋ ಯೇನ ಕೇನಚಿತ್ |  
ಅನಿಕೇತಃ ಸ್ಥಿರಮತಿಃ, ಭಕ್ತಿಮಾನ್ ಮೇ ಪ್ರಿಯೋ ನರಃ || 12-19 ||

ಯೇ ತು ಧರ್ಮ್ಯಮೃತಮಿದಂ, ಯಥೋಕ್ತಂ ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ |  
ಶ್ರದ್ಧಧಾನಾ ಮತ್ಪರಮಾಃ, ಭಕ್ತಾಸ್ತೇತೀವ ಮೇ ಪ್ರಿಯಾಃ || 12-20 ||

|| ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ಭಕ್ತಿಯೋಗೋ ನಾಮ  
ದ್ವಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

## Chapter 13

॥ ತ್ರಯೋದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಇದಂ ಶರೀರಂ ಕೌಂತೇಯ, ಕ್ಷೇತ್ರಮಿತ್ಯಭಿಧೀಯತೇ ।  
ಏತದ್ಯೋ ವೇತ್ತಿ ತಂ ಪ್ರಾಹುಃ, ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ ಇತಿ ತದ್ವಿದಃ ॥ 13-1 ॥

ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞಂ ಚಾಪಿ ಮಾಂ ವಿದ್ಧಿ, ಸರ್ವಕ್ಷೇತ್ರೇಷು ಭಾರತ ।  
ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞಯೋರ್ಜ್ಞಾನಂ, ಯತ್ತಜ್ಞಾನ್ಯಾನಂ ಮತಂ ಮಮ ॥ 13-2 ॥

ತತ್ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಯಚ್ಚ ಯಾದೃಕಚ್ಚ, ಯದ್ವಿಕಾರಿ ಯತಶ್ಚ ಯತ್ ।  
ಸ ಚ ಯೋ ಯತ್ಪ್ರಭಾವಶ್ಚ, ತತ್ಸಮಾಸೇನ ಮೇ ಶೃಣು ॥ 13-3 ॥

ಋಷಿಭಿರ್ಬಹುಧಾ ಗೀತಂ, ಛನ್ನೋಭಿರ್ವಿವಿಧೈಃ ಪೃಥಕ್ ।  
ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಪದ್ಯೈಶ್ಚೈವ, ಹೇತುಮದ್ಭಿರ್ವಿನಿಶ್ಚಿತೈಃ ॥ 13-4 ॥

ಮಹಾಭೂತಾನ್ಯಹಜ್ಜಾಕರಃ, ಬುದ್ಧಿರವ್ಯಕ್ತಮೇವ ಚ ।  
ಇನ್ದ್ರಿಯಾಣಿ ದಶೈಕಂ ಚ, ಪೞ್ಜ ಚೇನ್ದ್ರಿಯಗೋಚರಾಃ ॥ 13-5 ॥

ಇಚ್ಛಾ ದ್ವೇಷಃ ಸುಖಂ ದುಃಖಂ, ಸಂಜ್ಞಾತಶ್ಚೇತನಾ ಧೃತಿಃ ।  
ಏತತ್ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಸಮಾಸೇನ, ಸವಿಕಾರಮುದಾಹೃತಮ್ ॥ 13-6 ॥

ಅಮಾನಿತ್ವಮದಮ್ಭಿತವಮ್, ಅಹಿಂಸಾ ಕ್ಷಾಂತಿರಾರ್ಜವಮ್ ।  
ಆಚಾರ್ಯೋಪಾಸನಂ ಶೌಚಂ, ಸ್ಥೈರ್ಯಮಾತ್ಮವಿನಿಗ್ರಹಃ ॥ 13-7 ॥

ಇನ್ದ್ರಿಯಾರ್ಥೇಷು ವೈರಾಗ್ಯಮ್, ಅನಹಜ್ಜಾಕರ ಏವ ಚ ।



ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಜರಾವ್ಯಾಧಿ, ದುಃಖದೋಷಾನಂದರ್ಶನಮ್ || 13-8 ||

ಅಸಕ್ತಿರನಭಿಷ್ವಜ್ಞಃ, ಪುತ್ರದಾರಗೃಹಾದಿಷು |

ನಿತ್ಯಂ ಚ ಸಮಚಿತ್ತತ್ವಮ್, ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಟೋಪಪತ್ತಿಷು || 13-9 ||

ಮಯಿ ಚಾನನ್ಯಯೋಗೇನ, ಭಕ್ತಿರವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ |

ವಿವಿಕ್ತದೇಶಸೇವಿತೃಮ್, ಅರತಿರ್ಜನಸಂಸದಿ || 13-10 ||

ಅಧ್ಯಾತ್ಮಜ್ಞಾನನಿತ್ಯತ್ವಂ, ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಾರ್ಥದರ್ಶನಮ್ |

ಏತಜ್ಞಾನಮಿತಿ ಪ್ರೋಕ್ತಮ್, ಅಜ್ಞಾನಂ ಯದತೋಽನ್ಯಥಾ || 13-11 ||

ಜ್ಞೇಯಂ ಯತ್ತತ್ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ, ಯಜ್ಞಾತ್ವಾತ್ವಮುತಮಶ್ನುತೇ |

ಅನಾದಿಮತ್ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ, ನ ಸತ್ತನ್ನಾಸದುಚ್ಯತೇ || 13-12 ||

ಸರ್ವತಃ ಪಾಣಿಪಾದಂ ತತ್, ಸರ್ವತೋಽಕ್ಷಿಶಿರೋಮುಖಮ್ |

ಸರ್ವತಃ ಶ್ರುತಿಮಲ್ಲೋಕೇ, ಸರ್ವಮಾವೃತ್ಯ ತಿಷ್ಠತಿ || 13-13 ||

ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಗುಣಾಭಾಸಂ, ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯವಿವರ್ಜಿತಮ್ |

ಅಸಕ್ತಂ ಸರ್ವಭೃಚ್ಚೈವ, ನಿರ್ಗುಣಂ ಗುಣಭೋಕ್ತೃ ಚ || 13-14 ||

ಬಹಿರಂತಶ್ಚ ಭೂತಾನಾಮ್, ಅಚರಂ ಚರಮೇವ ಚ |

ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ವಾದವಿಜ್ಞೇಯಂ, ದೂರಸ್ಥಂ ಚಾಂತಿಕೇ ಚ ತತ್ || 13-15 ||

ಅವಿಭಕ್ತಂ ಚ ಭೂತೇಷು, ವಿಭಕ್ತಮಿವ ಚ ಸ್ಥಿತಮ್ |

ಭೂತಭರ್ತೃ ಚ ತಜ್ಞೇಯಂ, ಗ್ರಸಿಷುಣ್ಣ ಪ್ರಭವಿಷುಣ್ಣ ಚ || 13-16 ||

ಜ್ಯೋತಿಷಾಮಪಿ ತಜ್ಯೋತಿಃ, ತಮಸಃ ಪರಮುಚ್ಯತೇ |

ಜ್ಞಾನಂ ಜ್ಞೇಯಂ ಜ್ಞಾನಗಮ್ಯಂ, ಹೃದಿ ಸರ್ವಸ್ಯ ವಿಷ್ಠಿತಮ್ || 13-17 ||

ಇತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ತಥಾ ಜ್ಞಾನಂ, ಜ್ಞೇಯಂ ಚೋಕ್ತಂ ಸಮಾಸತಃ |

ಮದ್ಭಕ್ತ ಏತದ್ವಿಜ್ಞಾಯ, ಮದ್ಭಾವಾಯೋಪಪದ್ಯತೇ || 13-18 ||

ಪ್ರಕೃತಿಂ ಪುರುಷಂ ಚೈವ, ವಿದ್ಧ್ಯನಾದಿ ಉಭಾವಪಿ ।  
ವಿಕಾರಾಂಶ್ಚ ಗುಣಾಂಶ್ಚೈವ, ವಿದ್ಧಿ ಪ್ರಕೃತಿಸಮ್ಭವಾನ್ ॥ 13-19 ॥

ಕಾರ್ಯಕಾರಣಕರ್ತೃತ್ವೇ, ಹೇತುಃ ಪ್ರಕೃತಿರುಚ್ಯತೇ ।  
ಪುರುಷಃ ಸುಖದುಃಖಾನಾಂ, ಭೋಕ್ತೃತ್ವೇ ಹೇತುರುಚ್ಯತೇ ॥ 13-20 ॥

ಪುರುಷಃ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ಥೋ ಹಿ, ಭುಜ್ಞೇ ಪ್ರಕೃತಿಜಾನ್ ಗುಣಾನ್ ।  
ಕಾರಣಂ ಗುಣಸಜ್ಜೋಽಸ್ಯ, ಸದಸದ್ಯೋನಿಜನ್ಮಸು ॥ 13-21 ॥

ಉಪದ್ರಷ್ಟಾಽನುಮನ್ತಾ ಚ, ಭರ್ತಾ ಭೋಕ್ತಾ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।  
ಪರಮಾತ್ಮೇತಿ ಚಾಪ್ಯುಕ್ತಃ, ದೇಹೇಽಸ್ಮಿನ್ ಪುರುಷಃ ಪರಃ ॥ 13-22 ॥

ಯ ಏವಂ ವೇತ್ತಿ ಪುರುಷಂ, ಪ್ರಕೃತಿಂ ಚ ಗುಣೈಃ ಸಹ ।  
ಸರ್ವಥಾ ವರ್ತಮಾನೋಽಪಿ, ನ ಸ ಭೂಯೋಽಭಿಜಾಯತೇ ॥ 13-23 ॥

ಧ್ಯಾನೇನಾತ್ಮನಿ ಪಶ್ಯಂತಿ, ಕೇಚಿದಾತ್ಮಾನಮಾತ್ಮನಾ ।  
ಅನ್ಯೇ ಸಾಜ್ಞ್ಯೇನ ಯೋಗೇನ, ಕರ್ಮಯೋಗೇನ ಚಾಪರೇ ॥ 13-24 ॥

ಅನ್ಯೇ ತ್ವೇವಮಜಾನಂತಃ, ಶ್ರುತ್ವಾಽನ್ಯೇಭ್ಯ ಉಪಾಸತೇ ।  
ತೇಽಪಿ ಚಾತಿತರನ್ತ್ಯೇವ, ಮೃತ್ಯುಂ ಶ್ರುತಿಪರಾಯಣಾಃ ॥ 13-25 ॥

ಯಾವತ್ ಸಂಜ್ಞಾಯತೇ ಕಿಂಚಿತ್, ಸತ್ತ್ವಂ ಸ್ಥಾವರಜಙ್ಗಮಮ್ ।  
ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞಸಂಯೋಗಾತ್, ತದ್ವಿದ್ಧಿ ಭರತರ್ಷಭ ॥ 13-26 ॥

ಸಮಂ ಸರ್ವೇಷು ಭೂತೇಷು, ತಿಷ್ಠಂತಂ ಪರಮೇಶ್ವರಮ್ ।  
ವಿನಶ್ಯತ್ಸವಿನಶ್ಯಂತಂ, ಯಃ ಪಶ್ಯತಿ ಸ ಪಶ್ಯತಿ ॥ 13-27 ॥

ಸಮಂ ಪಶ್ಯನ್ ಹಿ ಸರ್ವತ್ರ, ಸಮವಸ್ಥಿತಮೀಶ್ವರಮ್ ।  
ನ ಹಿನಸ್ತ್ಯಾತ್ಮನಾತ್ಮನಂ, ತತೋ ಯಾತಿ ಪರಾಂ ಗತಿಮ್ ॥ 13-28 ॥

ಪ್ರಕೃತ್ಯೈವ ಚ ಕರ್ಮಾಣಿ, ಕ್ರಿಯಮಾಣಾನಿ ಸರ್ವಶಃ ।  
ಯಃ ಪಶ್ಯತಿ ತಥಾತ್ಮನಮ್, ಅಕರ್ತಾರಂ ಸ ಪಶ್ಯತಿ ॥ 13-29 ॥

ಯದಾ ಭೂತಪೃಥಗ್ಭಾವಮ್, ಏಕಸ್ಥಮನುಪಶ್ಯತಿ |  
ತತ ಏವ ಚ ವಿಸ್ತಾರಂ, ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮ್ಪದ್ಯತೇ ತದಾ || 13-30 ||

ಅನಾದಿತಾನ್ನಿರ್ಗುಣತ್ವಾತ್, ಪರಮಾತ್ಮಾಯಮವ್ಯಯಃ |  
ಶರೀರಸ್ಥೋಽಪಿ ಕೌಂತೇಯ, ನ ಕರೋತಿ ನ ಲಿಪ್ಯತೇ || 13-31 ||

ಯಥಾ ಸರ್ವಗತಂ ಸೌಕ್ಷ್ಣ್ಯದ್, ಆಕಾಶಂ ನೋಪಲಿಪ್ಯತೇ |  
ಸರ್ವತ್ರಾವಸ್ಥಿತೋ ದೇಹೇ, ತಥಾತ್ಮಾ ನೋಪಲಿಪ್ಯತೇ || 13-32 ||

ಯಥಾ ಪ್ರಕಾಶಯತ್ಯೇಕಃ, ಕೃತ್ಸ್ನಂ ಲೋಕಮಿಮಂ ರವಿಃ |  
ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಕ್ಷೇತ್ರೀ ತಥಾ ಕೃತ್ಸ್ನಂ, ಪ್ರಕಾಶಯತಿ ಭಾರತ || 13-33 ||

ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞಯೋರೇವಮ್, ಅನ್ತರಂ ಜ್ಞಾನಚಕ್ಷುಷಾ |  
ಭೂತಪ್ರಕೃತಿಮೋಕ್ಷಂ ಚ, ಯೇ ವಿದುರ್ಯಾನ್ತಿ ತೇ ಪರಮ್ || 13-34 ||

|| ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞವಿಭಾಗಯೋಗೋ  
ನಾಮ ತ್ರಯೋದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

## Chapter 14

॥ ಚತುರ್ದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಪರಂ ಭೂಯಃ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ, ಜ್ಞಾನಾನಾಂ ಜ್ಞಾನಮುತ್ತಮಮ್ ।  
ಯಜ್ಞಾಙ್ಗತ್ವಾ ಮುನಯಃ ಸರ್ವೇ, ಪರಾಂ ಸಿದ್ಧಿಮಿತೋ ಗತಾಃ ॥ 14-1 ॥

ಇದಂ ಜ್ಞಾನಮುಪಾಶ್ರಿತ್ಯ, ಮಮ ಸಾಧರ್ಮ್ಯಮಾಗತಾಃ ।  
ಸರ್ಗೇಽಪಿ ನೋಪಜಾಯಂತೇ, ಪ್ರಲಯೇ ನ ವ್ಯಥಂತಿ ಚ ॥ 14-2 ॥

ಮಮ ಯೋನಿರ್ಮಹದ್-ಬ್ರಹ್ಮ, ತಸ್ಮಿನ್ನರ್ಭಂ ದಧಾಮ್ಯಹಮ್ ।  
ಸಮ್ಭವಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ, ತತೋ ಭವತಿ ಭಾರತ ॥ 14-3 ॥

ಸರ್ವಯೋನಿಷು ಕೌಂತೇಯ, ಮೂರ್ತಯಃ ಸಮ್ಭವಂತಿ ಯಾಃ ।  
ತಾಸಾಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಹದ್ಯೋನಿಃ, ಅಹಂ ಬೀಜಪ್ರದಃ ಪಿತಾ ॥ 14-4 ॥

ಸತ್ತ್ವಂ ರಜಸ್ತಮ ಇತಿ, ಗುಣಾಃ ಪ್ರಕೃತಿಸಮ್ಭವಾಃ ।  
ನಿಬಧ್ನಂತಿ ಮಹಾಬಾಹೋ, ದೇಹೇ ದೇಹಿನಮವ್ಯಯಮ್ ॥ 14-5 ॥

ತತ್ರ ಸತ್ತ್ವಂ ನಿರ್ಮಲತ್ವಾತ್, ಪ್ರಕಾಶಕಮನಾಮಯಮ್ ।  
ಸುಖಸಜ್ಜೇನ ಬಧ್ನಾತಿ, ಜ್ಞಾನಸಜ್ಜೇನ ಚಾನಘ ॥ 14-6 ॥

ರಜೋ ರಾಗಾತ್ಮಕಂ ವಿದ್ಧಿ, ತೃಷ್ಣಾಸಂಹರಣಮುದ್ಭವಮ್ ।  
ತನ್ನಿಬಧ್ನಾತಿ ಕೌಂತೇಯ, ಕರ್ಮಸಜ್ಜೇನ ದೇಹಿನಮ್ ॥ 14-7 ॥

ತಮಸ್ತ್ವಜ್ಞಾನಜಂ ವಿದ್ಧಿ, ಮೋಹನಂ ಸರ್ವದೇಹಿನಾಮ್ ।

ಪ್ರಮಾದಾಲಸ್ಯನಿದ್ರಾಭಿಃ, ತನ್ನಿಬಧ್ನಾತಿ ಭಾರತ || 14-8 ||

ಸತ್ತ್ವಂ ಸುಖೇ ಸಂಜಾಯತಿ, ರಜಃ ಕರ್ಮಣಿ ಭಾರತ |  
ಜ್ಞಾನಮಾವೃತ್ಯ ತು ತಮಃ, ಪ್ರಮಾದೇ ಸಂಜಾಯತುತ || 14-9 ||

ರಜಸ್ತಮಶಾಚಿಭೂಯ, ಸತ್ತ್ವಂ ಭವತಿ ಭಾರತ |  
ರಜಃ ಸತ್ತ್ವಂ ತಮಶ್ಚೈವ, ತಮಃ ಸತ್ತ್ವಂ ರಜಸ್ತಥಾ || 14-10 ||

ಸರ್ವದ್ವಾರೇಷು ದೇಹೇಽಸ್ಮಿನ್, ಪ್ರಕಾಶ ಉಪಜಾಯತೇ |  
ಜ್ಞಾನಂ ಯದಾ ತದಾ ವಿದ್ಯಾದ್, ವಿವೃದ್ಧಂ ಸತ್ತ್ವಮಿತುತ || 14-11 ||

ಲೋಭಃ ಪ್ರವೃತ್ತಿರಾರಮ್ಭಃ, ಕರ್ಮಣಾಮಶಮಃ ಸ್ಪೃಹಾ |  
ರಜಸ್ಯೇತಾನಿ ಜಾಯಂತೇ, ವಿವೃದ್ಧೇ ಭರತರ್ಷಭ || 14-12 ||

ಅಪ್ರಕಾಶೋಽಪ್ರವೃತ್ತಿಶ್ಚ, ಪ್ರಮಾದೋ ಮೋಹ ಏವ ಚ |  
ತಮಸ್ಯೇತಾನಿ ಜಾಯಂತೇ, ವಿವೃದ್ಧೇ ಕುರುನಂದನ || 14-13 ||

ಯದಾ ಸತ್ತ್ವೇ ಪ್ರವೃದ್ಧೇ ತು, ಪ್ರಲಯಂ ಯಾತಿ ದೇಹಭೃತ್ |  
ತದೋತ್ತಮವಿದಾಂ ಲೋಕಾನ್, ಅಮಲಾನ್ ಪ್ರತಿಪದ್ಯತೇ || 14-14 ||

ರಜಸಿ ಪ್ರಲಯಂ ಗತ್ವಾ, ಕರ್ಮಸಂಜ್ಞಾಂ ಜಾಯತೇ |  
ತಥಾ ಪ್ರಲೀನಸ್ತಮಸಿ, ಮೂಢಯೋನಿಷು ಜಾಯತೇ || 14-15 ||

ಕರ್ಮಣಃ ಸುಕೃತಸ್ಯಾಹುಃ, ಸಾತ್ತ್ವಿಕಂ ನಿರ್ಮಲಂ ಫಲಮ್ |  
ರಜಸಸ್ತು ಫಲಂ ದುಃಖಮ್, ಅಜ್ಞಾನಂ ತಮಸಃ ಫಲಮ್ || 14-16 ||

ಸತ್ತ್ವಾತ್ಸಂಜಾಯತೇ ಜ್ಞಾನಂ, ರಜಸೋ ಲೋಭ ಏವ ಚ |  
ಪ್ರಮಾದಮೋಹೌ ತಮಸಃ, ಭವತೋಽಜ್ಞಾನಮೇವ ಚ || 14-17 ||

ಊರ್ಧ್ವಂ ಗಚ್ಛಂತಿ ಸತ್ತ್ವಸಾಧಿಃ, ಮಧ್ಯೇ ತಿಷ್ಠಂತಿ ರಾಜಸಾಃ |  
ಜಘನ್ಯಗುಣವೃತ್ತಿಸಾಧಿಃ, ಅಧೋ ಗಚ್ಛಂತಿ ತಾಮಸಾಃ || 14-18 ||

ನಾನ್ಯಂ ಗುಣೇಭ್ಯಃ ಕರ್ತಾರಂ, ಯದಾ ದ್ರಷ್ಟಾಽನುಪಶ್ಯತಿ |  
ಗುಣೇಭ್ಯಶ್ಚ ಪರಂ ವೇತ್ತಿ, ಮದ್ಭಾವಂ ಸೋಽಧಿಗಚ್ಛತಿ || 14-19 ||

ಗುಣಾನೇತಾನತೀತ್ಯ ತ್ರೀನ್, ದೇಹೀ ದೇಹಸಮುದ್ಭವಾನ್ |  
ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಜರಾದುಃಖೈಃ, ವಿಮುಕ್ತೋಽಮೃತಮಶ್ನುತೇ || 14-20 ||

### ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಕೈರ್ಲಿಂಜ್ಯೈಸ್ತ್ರೀನ್ ಗುಣಾನೇತಾನ್, ಅತೀತೋ ಭವತಿ ಪ್ರಭೋ |  
ಕಿಮಾಚಾರಃ ಕಥಂ ಚೈತಾಂ, ತ್ರೀನ್ ಗುಣಾನತಿವರ್ತತೇ || 14-21 ||

### ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಪ್ರಕಾಶಂ ಚ ಪ್ರವೃತ್ತಿಂ ಚ, ಮೋಹಮೇವ ಚ ಪಾಣ್ಡವ |  
ನ ದ್ವೇಷ್ಷಿ ಸಮ್ರವೃತ್ತಾನ್, ನ ನಿವೃತ್ತಾನ್ ಕಾಙ್ಕ್ಷತಿ || 14-22 ||

ಉದಾಸೀನವದಾಸೀನಃ, ಗುಣೈರ್ಯೋ ನ ವಿಚಾಲ್ಯತೇ |  
ಗುಣಾ ವರ್ತಂತ ಇತ್ಯೇವ, ಯೋಽವತಿಷ್ಠತಿ ನೇಜ್ಞತೇ || 14-23 ||

ಸಮದುಃಖಸುಖಃ ಸ್ವಸ್ಥಃ, ಸಮಲೋಷ್ವಾಶ್ಮಕಾಙ್ಕ್ಷನಃ |  
ತುಲ್ಯಪ್ರಿಯಾಪ್ರಿಯೋ ಧೀರಃ, ತುಲ್ಯನಿನ್ದಾತ್ಮಸಂಸ್ತುತಿಃ || 14-24 ||

ಮಾನಾಪಮಾನಯೋಸ್ತುಲ್ಯಃ, ತುಲ್ಯೋ ಮಿತ್ರಾರಿಪಕ್ಷಯೋಃ |  
ಸರ್ವಾರಮ್ಭಪರಿತ್ಯಾಗೀ, ಗುಣಾತೀತಃ ಸ ಉಚ್ಯತೇ || 14-25 ||

ಮಾಂ ಚ ಯೋಽವ್ಯಭಿಚಾರೇಣ, ಭಕ್ತಿಯೋಗೇನ ಸೇವತೇ |  
ಸ ಗುಣಾನ್ ಸಮತೀತ್ಯೈತಾನ್, ಬ್ರಹ್ಮಭೂಯಾಯ ಕಲ್ಪತೇ || 14-26 ||

ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಹಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಽಹಮ್, ಅಮೃತಸ್ಯಾವ್ಯಯಸ್ಯ ಚ |  
ಶಾಶ್ವತಸ್ಯ ಚ ಧರ್ಮಸ್ಯ, ಸುಖಸೈಕಾನ್ತಿಕಸ್ಯ ಚ || 14-27 ||

|| ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ಗುಣತ್ರಯವಿಭಾಗಯೋಗೋ ನಾಮ  
ಚತುರ್ದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

## Chapter 15

॥ ಪೞ್ಚದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಊರ್ಧ್ವಮೂಲಮಧಃಶಾಖಮ್, ಅಶ್ವತ್ಥಂ ಪ್ರಾಹುರವ್ಯಯಮ್ |  
ಭಿನ್ನಾಂಸಿ ಯಸ್ಯ ಪರ್ಣಾನಿ, ಯಸ್ತಂ ವೇದ ಸ ವೇದವಿತ್ || 15-1 ||

ಅಧಶ್ಚೋರ್ಧ್ವಂ ಪ್ರಸೃತಾಸ್ತಸ್ಯ ಶಾಖಾಃ  
ಗುಣಪ್ರವೃದ್ಧಾ ವಿಷಯಪ್ರವಾಲಾಃ |  
ಅಧಶ್ಚ ಮೂಲಾನ್ಯನುಸಂತಾನಿ  
ಕರ್ಮಾನುಬಂಧೀನಿ ಮನುಷ್ಯಲೋಕೇ || 15-2 ||

ನ ರೂಪಮಸ್ಯೇಹ ತಥೋಪಲಭ್ಯತೇ  
ನಾನ್ತೋ ನ ಚಾದಿರ್ನ ಚ ಸಮ್ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ |  
ಅಶ್ವತ್ಥಮೇನಂ ಸುವಿರೂಢಮೂಲಮ್  
ಅಸೃಗ್ಗಶಸ್ತ್ರೇಣ ದೃಢೇನ ಭಿತ್ತಾತ್ವ || 15-3 ||

ತತಃ ಪದಂ ತತ್ ಪರಿಮಾರ್ಗಿತವ್ಯಮ್  
ಯಸ್ಮಿನ್ ಗತಾ ನ ನಿವರ್ತಂತಿ ಭೂಯಃ |  
ತಮೇವ ಚಾದ್ಯಂ ಪುರುಷಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ  
ಯತಃ ಪ್ರವೃತ್ತಿಃ ಪ್ರಸೃತಾ ಪುರಾಣೀ || 15-4 ||

ನಿರ್ಮಾನಮೋಹಾ ಜಿತಸೃಗ್ಗದೋಷಾಃ  
ಅಧ್ಯಾತ್ಮನಿತ್ಯಾ ವಿನಿವೃತ್ತಕಾಮಾಃ |  
ದ್ವಂದ್ವೈರ್ವಿಮುಕ್ತಾಃ ಸುಖದುಃಖಸಂಜ್ಞೈಃ  
ಗಚ್ಛಂತ್ಯಮೂಢಾಃ ಪದಮವ್ಯಯಂ ತತ್ || 15-5 ||

ನ ತದ್ಭಾಸಯತೇ ಸೂರ್ಯಃ, ನ ಶಶಾಂಜೋ ನ ಪಾವಕಃ ।  
ಯದ್ಗತ್ವಾ ನ ನಿವರ್ತಂತೇ, ತದ್ಧಾಮ ಪರಮಂ ಮಮ ॥ 15-6 ॥

ಮಮೈವಾಂಶೋ ಜೀವಲೋಕೇ, ಜೀವಭೂತಃ ಸನಾತನಃ ।  
ಮನಃಷಷಾಂನೀಂದ್ರಿಯಾಣಿ, ಪ್ರಕೃತಿಸಾಧನಿ ಕರ್ಷತಿ ॥ 15-7 ॥

ಶರೀರಂ ಯದವಾಪ್ನೋತಿ, ಯಚ್ಚಾಪ್ಯುತ್ಕಾಂತೀಶ್ವರಃ ।  
ಗೃಹೀತ್ವೈತಾನಿ ಸಂಯಾತಿ, ವಾಯುರ್ಗನ್ಧಾನಿವಾಶಯಾತ್ ॥ 15-8 ॥

ಶ್ರೋತ್ರಂ ಚಕ್ಷುಃ ಸ್ಪರ್ಶನಂ ಚ, ರಸನಂ ಘ್ರಾಣಮೇವ ಚ ।  
ಅಧಿಷ್ಠಾಯ ಮನಶ್ಚಾಯಂ, ವಿಷಯಾನುಪಸೇವತೇ ॥ 15-9 ॥

ಉತ್ಕಾಂತಮನ್ತಂ ಸ್ಥಿತಂ ವಾಽಪಿ, ಭುಂಜಾಜನಂ ವಾ ಗುಣಾನಿವೃತ್ತಮ್ ।  
ವಿಮೂಢಾ ನಾನುಪಶ್ಯಂತಿ, ಪಶ್ಯಂತಿ ಜ್ಞಾನಚಕ್ಷುಷಃ ॥ 15-10 ॥

ಯತನ್ತೋ ಯೋಗಿನಶ್ಚೈನಂ, ಪಶ್ಯನ್ತ್ಯಾತ್ಮನ್ಯವಸ್ಥಿತಮ್ ।  
ಯತನ್ತೋಽಪ್ಯಕೃತಾತ್ಮನಃ, ನೈನಂ ಪಶ್ಯನ್ತ್ಯಚೇತಸಃ ॥ 15-11 ॥

ಯದಾದಿತ್ಯಗತಂ ತೇಜಃ, ಜಗದ್ಭಾಸಯತೇಽಖಿಲಮ್ ।  
ಯಚ್ಚಂದ್ರಮಸಿ ಯಚ್ಚಾಗ್ನೌ, ತತ್ತೇಜೋ ವಿದ್ಧಿ ಮಾಮಕಮ್ ॥ 15-12 ॥

ಗಾಮಾವಿಶ್ಯ ಚ ಭೂತಾನಿ, ಧಾರಯಾಮ್ಯಹಮೋಜಸಾ ।  
ಪುಷ್ಣಾಮಿ ಚೌಷಧೀಃ ಸರ್ವಾಃ, ಸೋಮೋ ಭೂತ್ವಾ ರಸಾತ್ಮಕಃ ॥ 15-13 ॥

ಅಹಂ ವೈಶ್ವಾನರೋ ಭೂತ್ವಾ, ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ದೇಹಮಾಶ್ರಿತಃ ।  
ಪ್ರಾಣಾಪಾನಸಮಾಯುಕ್ತಃ, ಪಚಾಮ್ಯನ್ನಂ ಚತುರ್ವಿಧಮ್ ॥ 15-14 ॥

ಸರ್ವಸ್ಯ ಚಾಹಂ ಹೃದಿ ಸನ್ನಿವಿಷ್ಟಃ  
ಮತ್ತಃ ಸ್ಮೃತಿರ್ಜ್ಞಾನಮಪೋಹನಂ ಚ ।  
ವೇದೈಶ್ಚ ಸರ್ವೈರಹಮೇವ ವೇದ್ಯಃ  
ವೇದಾಂತಕೃದ್ವೇದವಿದೇವ ಚಾಹಮ್ ॥ 15-15 ॥



ದ್ವಾವಿಮೌ ಪುರುಷೌ ಲೋಕೇ, ಕ್ಷರಶ್ಚಕ್ಷರ ಏವ ಚ ।  
ಕ್ಷರಃ ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ, ಕೂಟಸೋಽಕ್ಷರ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 15-16 ॥

ಉತ್ತಮಃ ಪುರುಷಸ್ತ್ವನ್ಯಃ, ಪರಮಾತ್ಮೇತ್ಯದಾಹೃತಃ ।  
ಯೋ ಲೋಕತ್ರಯಮಾವಿಶ್ಯ, ಬಿಭರ್ತ್ಯವ್ಯಯ ಈಶ್ವರಃ ॥ 15-17 ॥

ಯಸ್ಮಾತ್ ಕ್ಷರಮತೀತೋಽಹಮ್, ಅಕ್ಷರಾದಪಿ ಚೋತ್ತಮಃ ।  
ಅತೋಽಸ್ಮಿ ಲೋಕೇ ವೇದೇ ಚ, ಪ್ರಥಿತಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ॥ 15-18 ॥

ಯೋ ಮಾಮೇವಮಸಮೂಢಃ, ಜಾನಾತಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮಮ್ ।  
ಸ ಸರ್ವವಿದ್ಭಜತಿ ಮಾಂ, ಸರ್ವಭಾವೇನ ಭಾರತ ॥ 15-19 ॥

ಇತಿ ಗುಹ್ಯತಮಂ ಶಾಸ್ತ್ರಮ್, ಇದಮುಕ್ತಂ ಮಯಾಽನಘ ।  
ಏತದ್-ಬುದ್ಧಾಽ ಬುದ್ಧಿಮಾನ್ ಸ್ಯಾತ್, ಕೃತಕೃತ್ಯಶ್ಚ ಭಾರತ ॥ 15-20 ॥

॥ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ಪುರುಷೋತ್ತಮಯೋಗೋ ನಾಮ  
ಪಂಚದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ॥

## Chapter 16

॥ಷೋಡಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಅಭಯಂ ಸತ್ತ್ವಸಂಶುದ್ಧಿಃ, ಜ್ಞಾನಯೋಗವ್ಯವಸ್ಥಿತಿಃ ।  
ದಾನಂ ದಮಶ್ಚ ಯಜ್ಞಶ್ಚ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಸ್ತಪ ಆರ್ಜವಮ್ ॥ 16-1 ॥

ಅಹಿಂಸಾ ಸತ್ಯಮಕ್ರೋಧಃ, ತ್ಯಾಗಃ ಶಾಂತಿರಪೈಶುನಮ್ ।  
ದಯಾ ಭೂತೇಷ್ವಲೋಲುಪ್ತ್ವಂ, ಮಾರ್ದವಂ ಹೀರಚಾಪಲಮ್ ॥ 16-2 ॥

ತೇಜಃ ಕ್ಷಮಾ ಧೃತಿಃ ಶೌಚಮ್, ಅದ್ರೋಹೋ ನಾತಿಮಾನಿತಾ ।  
ಭವಂತಿ ಸಮ್ಪದಂ ದೈವೀಮ್, ಅಭಿಜಾತಸ್ಯ ಭಾರತ ॥ 16-3 ॥

ದಮೋಽದರ್ಪೋಽಭಿಮಾನಶ್ಚ, ಕ್ರೋಧಃ ಪಾರುಷ್ಯಮೇವ ಚ ।  
ಅಜ್ಞಾನಂ ಚಾಭಿಜಾತಸ್ಯ, ಪಾರ್ಥ ಸಮ್ಪದಮಾಸುರೀಮ್ ॥ 16-4 ॥

ದೈವೀ ಸಮ್ಪದ್ವಿಮೋಕ್ಷಾಯ, ನಿಬನ್ಧಾಯಾಸುರೀ ಮತಾ ।  
ಮಾ ಶುಚಃ ಸಮ್ಪದಂ ದೈವೀಮ್, ಅಭಿಜಾತೋಽಸಿ ಪಾಣ್ಡವ ॥ 16-5 ॥

ದ್ವೌ ಭೂತಸರ್ಗೌ ಲೋಕೇಽಸ್ಮಿನ್, ದೈವ ಆಸುರ ಏವ ಚ ।  
ದೈವೋ ವಿಸ್ತರಶಃ ಪ್ರೋಕ್ತಃ, ಆಸುರಂ ಪಾರ್ಥ ಮೇ ಶೃಣು ॥ 16-6 ॥

ಪ್ರವೃತ್ತಿಂ ಚ ನಿವೃತ್ತಿಂ ಚ, ಜನಾ ನ ವಿದುರಾಸುರಾಃ ।  
ನ ಶೌಚಂ ನಾಪಿ ಚಾಚಾರಃ, ನ ಸತ್ಯಂ ತೇಷು ವಿದ್ಯತೇ ॥ 16-7 ॥

ಅಸತ್ಯಮಪ್ರತಿಷ್ಠಂ ತೇ, ಜಗದಾಹುರನೀಶ್ವರಮ್ ।

ಅಪರಸ್ವರಸಮೂಹತಂ, ಕಿಮನ್ಯತ್ ಕಾಮಹೈತುಕಮ್ || 16-8 ||

ಏತಾಂ ದೃಷ್ಟಿಮವಷ್ಟಭ್ಯ, ನಷ್ಟಾತ್ಮನೋಽಲ್ಪಬುದ್ಧಯಃ |  
ಪ್ರಭವನ್ತ್ಯಗ್ರಕರ್ಮಾಣಃ, ಕ್ಷಯಾಯ ಜಗತೋಽಹಿತಾಃ || 16-9 ||

ಕಾಮಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ದುಷ್ಕರಂ, ದಮ್ಭಮಾನಮದಾನ್ವಿತಾಃ |  
ಮೋಹಾದಗ್ರಹೀತಾಽಸದ್ಗ್ರಾಹಾತ್, ಪ್ರವರ್ತನ್ತೇಽಶುಚಿವ್ರತಾಃ || 16-10 ||

ಚಿಂತಾಮಪರಿಮೇಯಾಂ ಚ, ಪ್ರಲಯಾಂತಾಮುಪಾಶ್ರಿತಾಃ |  
ಕಾಮೋಪಭೋಗಪರಮಾಃ, ಏತಾವದಿತಿ ನಿಶ್ಚಿತಾಃ || 16-11 ||

ಆಶಾಪಾಶಶತೈರ್ಬದ್ಧಾಃ, ಕಾಮಕ್ರೋಧಪರಾಯಣಾಃ |  
ಈಹಂತೇ ಕಾಮಭೋಗಾರ್ಥಮ್, ಅನ್ಯಾಯೇನಾರ್ಥಸಂಚಯಾನ್ || 16-12 ||

ಇದಮದ್ಯ ಮಯಾ ಲಬ್ಧಮ್, ಇಮಂ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯೇ ಮನೋರಥಮ್ |  
ಇದಮಸ್ತಿದಮಪಿ ಮೇ, ಭವಿಷ್ಯತಿ ಪುನರ್ಥನಮ್ || 16-13 ||

ಅಸೌ ಮಯಾ ಹತಃ ಶತ್ರುಃ, ಹನಿಷ್ಯೇ ಚಾಪರಾನಪಿ |  
ಈಶ್ವರೋಽಹಮಹಂ ಭೋಗೀ, ಸಿದ್ಧೋಽಹಂ ಬಲವಾನ್ ಸುಖೀ || 16-14 ||

ಆಢ್ಯೋಽಭಿಜನವಾನಸ್ಮಿ, ಕೋಽನ್ಯೋಽಸ್ಮಿ ಸದೃಶೋ ಮಯಾ |  
ಯಕ್ಷ್ಯೇ ದಾಸ್ಯಾಮಿ ಮೋದಿಷ್ಯ, ಇತ್ಯಜ್ಞಾನವಿಮೋಹಿತಾಃ || 16-15 ||

ಅನೇಕಚಿತ್ತವಿಭ್ರಾಂತಾಃ, ಮೋಹಜಾಲಸಮಾವೃತಾಃ |  
ಪ್ರಸಕ್ತಾಃ ಕಾಮಭೋಗೇಷು, ಪತಂತಿ ನರಕೇಽಶುಚೌ || 16-16 ||

ಆತ್ಮಸಮ್ಭಾವಿತಾಃ ಸ್ತಬ್ಧಾಃ, ಧನಮಾನಮದಾನ್ವಿತಾಃ |  
ಯಜಂತೇ ನಾಮಯಜ್ಞೈಸ್ತೇ, ದಮ್ಭೇನಾವಿಧಿಪೂರ್ವಕಮ್ || 16-17 ||

ಅಹಂಕಾರಂ ಬಲಂ ದರ್ಪಂ, ಕಾಮಂ ಕ್ರೋಧಂ ಚ ಸಂಶ್ರಿತಾಃ |  
ಮಾಮಾತ್ಮಪರದೇಹೇಷು, ಪ್ರದ್ವಿಷನ್ತೋಽಭ್ಯಸೂಯಕಾಃ || 16-18 ||

ತಾನಹಂ ದ್ವಿಷತಃ ಕ್ರೂರಾನ್, ಸಂಸಾರೇಷು ನರಾಧಮಾನ್ |  
ಕ್ಷಿಪಾಮ್ಯಜಸ್ರಮಶುಭಾನ್, ಆಸುರೀಷ್ಟೇವ ಯೋನಿಷು || 16-19 ||

ಆಸುರೀಂ ಯೋನಿಮಾಪನ್ನಾಃ, ಮೂಢಾ ಜನ್ಮನಿ ಜನ್ಮನಿ |  
ಮಾಮಪ್ರಾಪ್ಯೈವ ಕೌಂತೇಯ, ತತೋ ಯಾನ್ತ್ಯಧಮಾಂ ಗತಿಮ್ || 16-20 ||

ತ್ರಿವಿಧಂ ನರಕಸ್ಯೇದಂ, ದ್ವಾರಂ ನಾಶನಮಾತ್ಮನಃ |  
ಕಾಮಃ ಕ್ರೋಧಸ್ತಥಾ ಲೋಭಃ, ತಸ್ಮಾದೇತತ್ತ್ರಯಂ ತ್ಯಜೇತ್ || 16-21 ||

ಏತೈರ್ವಿಮುಕ್ತಃ ಕೌಂತೇಯ, ತಮೋದ್ವಾರೈಸ್ತ್ರಿಭಿರ್ನರಃ |  
ಆಚರತ್ಯಾತ್ಮನಃ ಶ್ರೇಯಃ, ತತೋ ಯಾತಿ ಪರಾಂ ಗತಿಮ್ || 16-22 ||

ಯಃ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಿಮುತ್ಸೃಜ್ಯ, ವರ್ತತೇ ಕಾಮಕಾರತಃ |  
ನ ಸ ಸಿದ್ಧಿಮವಾಪ್ನೋತಿ, ನ ಸುಖಂ ನ ಪರಾಂ ಗತಿಮ್ || 16-23 ||

ತಸ್ಮಾಚ್ಛಾಸ್ತ್ರಂ ಪ್ರಮಾಣಂ ತೇ, ಕಾರ್ಯಾಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥಿತೌ |  
ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಾನೋಕ್ತಂ, ಕರ್ಮ ಕರ್ತುಮಿಹಾರ್ಹಸಿ || 16-24 ||

|| ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ತು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ದೈವಾಸುರಸಂವಾದ್ಯಭಾಗಯೋಗೋ  
ನಾಮ ಷೋಡಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

## Chapter 17

॥ ಸಪ್ತದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಿಮುತ್ಸೃಜ್ಯ, ಯಜಂತೇ ಶ್ರದ್ಧಯಾಽನ್ವಿತಾಃ ।  
ತೇಷಾಂ ನಿಷ್ಕಾಂ ತು ಕಾ ಕೃಷ್ಣ, ಸತ್ತ್ವಮಾಹೋ ರಜಸ್ತಮಃ ॥ 17-1 ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ತ್ರಿವಿಧಾ ಭವತಿ ಶ್ರದ್ಧಾ, ದೇಹಿನಾಂ ಸಾ ಸ್ವಭಾವಜಾ ।  
ಸಾತ್ತ್ವಿಕೇ ರಾಜಸೀ ಚೈವ, ತಾಮಸೀ ಚೇತಿ ತಾಂ ಶೃಣು ॥ 17-2 ॥

ಸತ್ತ್ವಾನುರೂಪಾ ಸರ್ವಸ್ಯ, ಶ್ರದ್ಧಾ ಭವತಿ ಭಾರತ ।  
ಶ್ರದ್ಧಾಮಯೋಽಯಂ ಪುರುಷಃ, ಯೋ ಯಚ್ಛ್ರದ್ಧಃ ಸ ಏವ ಸಃ ॥ 17-3 ॥

ಯಜಂತೇ ಸಾತ್ತ್ವಿಕಾ ದೇವಾನ್, ಯಕ್ಷರಕ್ಷಾಂಸಿ ರಾಜಸಾಃ ।  
ಪ್ರೇತಾನ್ ಭೂತಗಣಾಂಶ್ಚಾನ್ಯೇ, ಯಜಂತೇ ತಾಮಸಾ ಜನಾಃ ॥ 17-4 ॥

ಅಶಾಸ್ತ್ರವಿಹಿತಂ ಘೋರಂ, ತಪ್ಯಂತೇ ಯೇ ತಪೋ ಜನಾಃ ।  
ದಮ್ಭಾಹಜ್ಜ್ವಾರಸಂಯುಕ್ತಾಃ, ಕಾಮರಾಗಬಲಾನ್ವಿತಾಃ ॥ 17-5 ॥

ಕರ್ಷಯಂತಃ ಶರೀರಸ್ಥಂ, ಭೂತಗ್ರಾಮಮಚೇತಸಃ ।  
ಮಾಂ ಚೈವಾಂತಃಶರೀರಸ್ಥಂ, ತಾನ್ ವಿದ್ಧ್ಯಾಸುರನಿಶ್ಚಯಾನ್ ॥ 17-6 ॥

ಆಹಾರಸ್ತ್ವಪಿ ಸರ್ವಸ್ಯ, ತ್ರಿವಿಧೋ ಭವತಿ ಪ್ರಿಯಃ ।  
ಯಜ್ಞಸ್ತಪಸ್ತಥಾ ದಾನಂ, ತೇಷಾಂ ಭೇದಮಿಮಂ ಶೃಣು ॥ 17-7 ॥

ಆಯುಃಸತ್ತ್ವಬಲಾರೋಗ್ಯಸುಖಪ್ರೀತಿವಿವರ್ಧನಾಃ ।

ರಸ್ಯಾಃ ಸ್ನಿಗ್ಧಾಃ ಸ್ಥಿರಾ ಹೃದ್ಯಾಃ, ಆಹಾರಾಃ ಸಾತ್ತ್ವಿಕಪ್ರಿಯಾಃ ॥ 17-8 ॥

ಕಟವಲ್ಲವಣಾತುಷ್ಣತೀಕ್ಷ್ಣರೂಕ್ಷವಿದಾಹಿನಃ ।

ಆಹಾರಾ ರಾಜಸಸ್ಯೇಷ್ಠಾಃ, ದುಃಖಶೋಕಾಮಯಪ್ರದಾಃ ॥ 17-9 ॥

ಯಾತಯಾಮಂ ಗತರಸಂ, ಪೂತಿ ಪರ್ಯುಷಿತಂ ಚ ಯತ್ ।

ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಮಪಿ ಚಾಮೇಧ್ಯಂ, ಭೋಜನಂ ತಾಮಸಪ್ರಿಯಮ್ ॥ 17-10 ॥

ಅಫಲಾಕಾಂಕ್ಷಿಭಿರ್ಯಜ್ಞಃ, ವಿಧಿದೃಷ್ಟೋ ಯ ಇಜ್ಯತೇ ।

ಯಷ್ಟವ್ಯಮೇವೇತಿ ಮನಃ, ಸಮಾಧಾಯ ಸ ಸಾತ್ತ್ವಿಕಃ ॥ 17-11 ॥

ಅಭಿಸನ್ನಾಯ ತು ಫಲಂ, ದಮ್ಭಾರ್ಥಮಪಿ ಚೈವ ಯತ್ ।

ಇಜ್ಯತೇ ಭರತಶ್ರೇಷ್ಠ, ತಂ ಯಜ್ಞಂ ವಿದ್ಧಿ ರಾಜಸಮ್ ॥ 17-12 ॥

ವಿಧಿಹೀನಮಸೃಷ್ಟಾನ್ನಂ, ಮನ್ತ್ರಹೀನಮದಕ್ಷಿಣಮ್ ।

ಶ್ರದ್ಧಾವಿರಹಿತಂ ಯಜ್ಞಂ, ತಾಮಸಂ ಪರಿಚಕ್ಷತೇ ॥ 17-13 ॥

ದೇವದ್ವಿಜಗುರುಪ್ರಾಜ್ಞ, ಪೂಜನಂ ಶೌಚಮಾರ್ಜವಮ್ ।

ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಮಹಿಂಸಾ ಚ, ಶಾರೀರಂ ತಪ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 17-14 ॥

ಅನುದ್ವೇಗಕರಂ ವಾಕ್ಯಂ, ಸತ್ಯಂ ಪ್ರಿಯಹಿತಂ ಚ ಯತ್ ।

ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಾಭ್ಯಸನಂ ಚೈವ, ವಾಙ್ಮಯಂ ತಪ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 17-15 ॥

ಮನಃ ಪ್ರಸಾದಃ ಸೌಮ್ಯತ್ವಂ, ಮೌನಮಾತ್ಮವಿನಿಗ್ರಹಃ ।

ಭಾವಸಂಶುದ್ಧಿರೀತತ್, ತಪೋ ಮಾನಸಮುಚ್ಯತೇ ॥ 17-16 ॥

ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಪರಯಾ ತಪ್ತಂ, ತಪಸ್ತತ್ ತ್ರಿವಿಧಂ ನರೈಃ ।

ಅಫಲಾಕಾಂಕ್ಷಿಭಿರ್ಯುಕ್ತೈಃ, ಸಾತ್ತ್ವಿಕಂ ಪರಿಚಕ್ಷತೇ ॥ 17-17 ॥

ಸತ್ಕಾರಮಾನಪೂಜಾರ್ಥಂ, ತಪೋ ದಮ್ಭೇನ ಚೈವ ಯತ್ ।

ಕ್ರಿಯತೇ ತದಿಹ ಪ್ರೋಕ್ತಂ, ರಾಜಸಂ ಚಲಮಧ್ರುವಮ್ ॥ 17-18 ॥

ಮೂಢಗ್ರಾಹೇಣಾತ್ಮನೋ, ಯತ್ ಪೀಡಯಾ ಕ್ರಿಯತೇ ತಪಃ |  
ಪರಸ್ಯೋತ್ಸಾದನಾರ್ಥಂ ವಾ, ತತ್ತಾಮಸಮುದಾಹೃತಮ್ || 17-19 ||

ದಾತವ್ಯಮಿತಿ ಯದ್ಧಾನಂ, ದೀಯತೇಽನುಪಕಾರಿಣೇ |  
ದೇಶೇ ಕಾಲೇ ಚ ಪಾತ್ರೇ ಚ, ತದ್ಧಾನಂ ಸಾತ್ತ್ವಿಕಂ ಸ್ಮೃತಮ್ || 17-20 ||

ಯತ್ತು ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರಾರ್ಥಂ, ಫಲಮುದ್ದಿಶ್ಯ ವಾ ಪುನಃ |  
ದೀಯತೇ ಚ ಪರಿಕ್ಲಿಷ್ಟಂ, ತದ್ಧಾನಂ ರಾಜಸಂ ಸ್ಮೃತಮ್ || 17-21 ||

ಅದೇಶಕಾಲೇ ಯದ್ಧಾನಮ್, ಅಪಾತ್ರೇಭ್ಯಶ್ಚ ದೀಯತೇ |  
ಅಸತ್ಕೃತಮವಜ್ಞಾತಂ, ತತ್ತಾಮಸಮುದಾಹೃತಮ್ || 17-22 ||

ಓಮ್ ತತ್ಸದ್ಗತಿ ನಿರ್ದೇಶಃ, ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ತ್ರಿವಿಧಃ ಸ್ಮೃತಃ |  
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಸ್ತೇನ ವೇದಾಶ್ಚ, ಯಜ್ಞಾಶ್ಚ ವಿಹಿತಾಃ ಪುರಾ || 17-23 ||

ತಸ್ಮಾದೋಮಿತ್ಯುದಾಹೃತ್ಯ, ಯಜ್ಞದಾನತಪಃಕ್ರಿಯಾಃ |  
ಪ್ರವರ್ತಂತೇ ವಿಧಾನೋಕ್ತಾಃ, ಸತತಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಾಮ್ || 17-24 ||

ತದಿತ್ಯನಭಿಸನ್ದಾಯ, ಫಲಂ ಯಜ್ಞತಪಃಕ್ರಿಯಾಃ |  
ದಾನಕ್ರಿಯಾಶ್ಚ ವಿವಿಧಾಃ, ಕ್ರಿಯಂತೇ ಮೋಕ್ಷಕಾಂಕ್ಷಿಭಿಃ || 17-25 ||

ಸದ್ಭಾವೇ ಸಾಧುಭಾವೇ ಚ, ಸದಿತೈತತ್ ಪ್ರಯುಜ್ಯತೇ |  
ಪ್ರಶಸ್ತೇ ಕರ್ಮಣಿ ತಥಾ, ಸಚ್ಛಬ್ದಃ ಪಾರ್ಥ ಯುಜ್ಯತೇ || 17-26 ||

ಯಜ್ಞೇ ತಪಸಿ ದಾನೇ ಚ, ಸ್ಥಿತಿಃ ಸದಿತಿ ಚೋಚ್ಯತೇ |  
ಕರ್ಮ ಚೈವ ತದರ್ಥೀಯಂ, ಸದಿತೈವಾಭಿಧೀಯತೇ || 17-27 ||

ಅಶ್ರದ್ಧಯಾ ಹುತಂ ದತ್ತಂ, ತಪಸ್ತಪ್ತಂ ಕೃತಂ ಚ ಯತ್ |  
ಅಸದಿತುಚ್ಯತೇ ಪಾರ್ಥ, ನ ಚ ತತ್ ಪ್ರೇತ್ಯ ನೋ ಇಹ || 17-28 ||

|| ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ತು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ಶ್ರದ್ಧಾತ್ರಯವಿಭಾಗಯೋಗೋ  
ನಾಮ ಸಪ್ತದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

## Chapter 18

॥ ಅಷ್ಟಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಸನ್ನಾಸಸ್ಯ ಮಹಾಬಾಹೋ, ತತ್ತ್ವಮಿಚ್ಛಾಮಿ ವೇದಿತುಮ್ ।  
ತ್ಯಾಗಸ್ಯ ಚ ಹೃಷೀಕೇಶ, ಪ್ರಥಕೇಶಿನಿಷೂದನ ॥ 18-1 ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಕಾಮ್ಯಾನಾಂ ಕರ್ಮಣಾಂ ನ್ಯಾಸಂ, ಸನ್ನಾಸಂ ಕವಯೋ ವಿದುಃ ।  
ಸರ್ವಕರ್ಮಫಲತ್ಯಾಗಂ, ಪ್ರಾಹುಸ್ತ್ಯಾಗಂ ವಿಚಕ್ಷಣಾಃ ॥ 18-2 ॥

ತ್ಯಾಜ್ಯಂ ದೋಷವದಿತೈಕೇ, ಕರ್ಮ ಪ್ರಾಹುರ್ಮನೀಷಿಣಃ ।  
ಯಜ್ಞದಾನತಪಃಕರ್ಮ, ನ ತ್ಯಾಜ್ಯಮಿತಿ ಚಾಪರೇ ॥ 18-3 ॥

ನಿಶ್ಚಯಂ ಶೃಣು ಮೇ ತತ್ರ, ತ್ಯಾಗೇ ಭರತಸತ್ತಮ ।  
ತ್ಯಾಗೋ ಹಿ ಪುರುಷವ್ಯಾಘ್ರ, ತ್ರಿವಿಧಃ ಸಮ್ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ ॥ 18-4 ॥

ಯಜ್ಞದಾನತಪಃಕರ್ಮ, ನ ತ್ಯಾಜ್ಯಂ ಕಾರ್ಯಮೇವ ತತ್ ।  
ಯಜ್ಞೋ ದಾನಂ ತಪಶ್ಚೈವ, ಪಾವನಾನಿ ಮನೀಷಿಣಾಮ್ ॥ 18-5 ॥

ಏತಾನ್ಯಪಿ ತು ಕರ್ಮಾಣಿ, ಸಜ್ಞಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಫಲಾನಿ ಚ ।  
ಕರ್ತವ್ಯಾನೀತಿ ಮೇ ಪಾರ್ಥ, ನಿಶ್ಚಿತಂ ಮತಮುತ್ತಮಮ್ ॥ 18-6 ॥

ನಿಯತಸ್ಯ ತು ಸನ್ನಾಸಃ, ಕರ್ಮಣೋ ನೋಪಪದ್ಯತೇ ।  
ಮೋಹಾತ್ತಸ್ಯ ಪರಿತ್ಯಾಗಃ, ತಾಮಸಃ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ ॥ 18-7 ॥



ದುಃಖಮಿತ್ಯೇವ ಯತ್ಕರ್ಮ, ಕಾಯಕ್ಲೇಶಭಯಾತ್ ತ್ಯಜೇತ್ |  
ಸ ಕೃತ್ವಾ ರಾಜಸಂ ತ್ಯಾಗಂ, ನೈವ ತ್ಯಾಗಫಲಂ ಲಭೇತ್ || 18-8 ||

ಕಾರ್ಯಮಿತ್ಯೇವ ಯತ್ಕರ್ಮ, ನಿಯತಂ ಕ್ರಿಯತೇಽರ್ಜುನ |  
ಸಜ್ಞಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಫಲಂ ಚೈವ, ಸ ತ್ಯಾಗಃ ಸಾತ್ತ್ವಿಕೋ ಮತಃ || 18-9 ||

ನ ದ್ವೇಷಷ್ಯಕುಶಲಂ ಕರ್ಮ, ಕುಶಲೇ ನಾನುಷಜ್ಜತೇ |  
ತ್ಯಾಗೀ ಸತ್ತ್ವಸಮಾವಿಷ್ಟಃ, ಮೇಧಾವೀ ಛಿನ್ನಸಂಶಯಃ || 18-10 ||

ನ ಹಿ ದೇಹಭೃತಾ ಶಕ್ಯಂ, ತ್ಯಕ್ತಂ ಕರ್ಮಾಣ್ಯಶೇಷತಃ |  
ಯಸ್ತು ಕರ್ಮಫಲತ್ಯಾಗೀ, ಸ ತ್ಯಾಗೀತ್ಯಭಿಧೀಯತೇ || 18-11 ||

ಅನಿಷ್ಟಮಿಷ್ಟಂ ಮಿಶ್ರಂ ಚ, ತ್ರಿವಿಧಂ ಕರ್ಮಣಃ ಫಲಮ್ |  
ಭವತ್ಯತ್ಯಾಗಿನಾಂ ಪ್ರೇತ್ಯ, ನ ತು ಸನ್ನಾಸಿನಾಂ ಕ್ವಚಿತ್ || 18-12 ||

ಪಞ್ಚೈತಾನಿ ಮಹಾಬಾಹೋ, ಕಾರಣಾನಿ ನಿಬೋಧ ಮೇ |  
ಸಾಂಖ್ಯೇ ಕೃತಾಂತೇ ಪ್ರೋಕ್ತಾನಿ, ಸಿದ್ಧಯೇ ಸರ್ವಕರ್ಮಣಾಮ್ || 18-13 ||

ಅಧಿಷ್ಠಾನಂ ತಥಾ ಕರ್ತಾ, ಕರಣಂ ಚ ಪೃಥಗ್ವಿಧಮ್ |  
ವಿವಿಧಾಶ್ಚ ಪೃಥಕೇಷಾಃ, ದೈವಂ ಚೈವಾತ್ರ ಪಞ್ಚಮಮ್ || 18-14 ||

ಶರೀರವಾಙ್ಮನೋಭಿಯತ್, ಕರ್ಮ ಪ್ರಾರಭತೇ ನರಃ |  
ನ್ಯಾಯ್ಯಂ ವಾ ವಿಪರೀತಂ ವಾ, ಪಞ್ಚೈತೇ ತಸ್ಯ ಹೇತವಃ || 18-15 ||

ತತ್ರೈವಂ ಸತಿ ಕರ್ತಾರಮ್, ಆತ್ಮಾನಂ ಕೇವಲಂ ತು ಯಃ |  
ಪಶ್ಯತ್ಯಕೃತಬುದ್ಧಿತ್ವಾತ್, ನ ಸ ಪಶ್ಯತಿ ದುರ್ಮತಿಃ || 18-16 ||

ಯಸ್ಯ ನಾಹಂ ಕೃತೋ ಭಾವಃ, ಬುದ್ಧಿಯಸ್ಯ ನ ಲಿಪ್ಯತೇ |  
ಹತ್ವಾಽಪಿ ಸ ಇಮಾಲೋಕಾನ್, ನ ಹನ್ತಿ ನ ನಿಬಧ್ಯತೇ || 18-17 ||

ಜ್ಞಾನಂ ಜ್ಞೇಯಂ ಪರಿಜ್ಞಾತಾ, ತ್ರಿವಿಧಾ ಕರ್ಮಚೋದನಾ |  
ಕರಣಂ ಕರ್ಮ ಕರ್ತೇತಿ, ತ್ರಿವಿಧಃ ಕರ್ಮಸಂಘ್ರಹಃ || 18-18 ||

ಜ್ಞಾನಂ ಕರ್ಮ ಚ ಕರ್ತಾ ಚ, ತ್ರಿಧೈವ ಗುಣಭೇದತಃ ।  
ಪ್ರೋಚ್ಯತೇ ಗುಣಸಂಖ್ಯಾನೇ, ಯಥಾವಚ್ಛೃಣು ತಾನ್ಯಪಿ ॥ 18-19 ॥

ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಯೇನೈಕಂ, ಭಾವಮವ್ಯಯಮೀಕ್ಷತೇ ।  
ಅವಿಭಕ್ತಂ ವಿಭಕ್ತೇಷು, ತಜ್ಜ್ಞಾನಂ ವಿದಿಧಿ ಸಾತ್ತ್ವಿಕಮ್ ॥ 18-20 ॥

ಪೃಥಕ್ತ್ವೇನ ತು ಯಜ್ಜ್ಞಾನಂ, ನಾನಾಭಾವಾನ್ ಪೃಥಗ್ವಿಧಾನ್ ।  
ವೇತ್ತಿ ಸರ್ವೇಷು ಭೂತೇಷು, ತಜ್ಜ್ಞಾನಂ ವಿದಿಧಿ ರಾಜಸಮ್ ॥ 18-21 ॥

ಯತ್ತು ಕೃತ್ಸ್ನವದೇಕಸ್ಮಿನ್, ಕಾರ್ಯೇ ಸಕ್ತಮಹೈತುಕಮ್ ।  
ಅತತ್ತ್ವಾರ್ಥವದಲ್ಪಂ ಚ, ತತ್ತಾಮಸಮುದಾಹೃತಮ್ ॥ 18-22 ॥

ನಿಯತಂ ಸಂಹರಹಿತಮ್, ಅರಾಗದ್ವೇಷತಃ ಕೃತಮ್ ।  
ಅಫಲಪ್ರೇಪ್ಸುನಾ ಕರ್ಮ, ಯತ್ತತ್ಸಾತ್ತ್ವಿಕಮುಚ್ಯತೇ ॥ 18-23 ॥

ಯತ್ತು ಕಾಮೇಪ್ಸುನಾ ಕರ್ಮ, ಸಾಹಜಾಕರೇಣ ವಾ ಪುನಃ ।  
ಕ್ರಿಯತೇ ಬಹುಲಾಯಾಸಂ, ತದ್ರಾಜಸಮುದಾಹೃತಮ್ ॥ 18-24 ॥

ಅನುಬಂಧಂ ಕ್ಷಯಂ ಹಿಂಸಾಮ್, ಅನಪೇಕ್ಷ್ಯ ಚ ಪೌರುಷಮ್ ।  
ಮೋಹಾದಾರಭ್ಯತೇ ಕರ್ಮ, ಯತ್ತತ್ತಾಮಸಮುಚ್ಯತೇ ॥ 18-25 ॥

ಮುಕ್ತಸಂಯೋಗನಹಂವಾದೀ, ಧೃತ್ಯುತ್ಸಾಹಸಮನ್ವಿತಃ ।  
ಸಿದ್ಧ್ಯಸಿದ್ಧೋರ್ನಿರ್ವಿಕಾರಃ, ಕರ್ತಾ ಸಾತ್ತ್ವಿಕ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 18-26 ॥

ರಾಗೀ ಕರ್ಮಫಲಪ್ರೇಪ್ಸುಃ, ಲುಬ್ಧೋ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕೋಽಶುಚಿಃ ।  
ಹರ್ಷಶೋಕಾನ್ವಿತಃ ಕರ್ತಾ, ರಾಜಸಃ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ ॥ 18-27 ॥

ಅಯುಕ್ತಃ ಪ್ರಾಕೃತಃ ಸ್ತಬ್ಧಃ, ಶರೋ ನೈಷ್ಕೃತಿಕೋಽಲಸಃ ।  
ವಿಷಾದೀ ದೀರ್ಘಸೂತ್ರೀ ಚ, ಕರ್ತಾ ತಾಮಸ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 18-28 ॥

ಬುದ್ಧೇರ್ಭೇದಂ ಧೃತೇಶ್ಚೈವ, ಗುಣತಸ್ತ್ರಿವಿಧಂ ಶೃಣು ।  
ಪ್ರೋಚ್ಯಮಾನಮಶೇಷೇಣ, ಪೃಥಕ್ತ್ವೇನ ಧನಂಜಯ ॥ 18-29 ॥

ಪ್ರವೃತ್ತಿಂ ಚ ನಿವೃತ್ತಿಂ ಚ, ಕಾರ್ಯಕಾರ್ಯೇ ಭಯಾಭಯೇ ।  
ಬಂಧಂ ಮೋಕ್ಷಂ ಚ ಯಾ ವೇತ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿಃ ಸಾ ಪಾರ್ಥ ಸಾತ್ತ್ವಿಕೇ ॥ 18-30 ॥

ಯಯಾ ಧರ್ಮಮಧರ್ಮಂ ಚ, ಕಾರ್ಯಂ ಚಾಕಾರ್ಯಮೇವ ಚ ।  
ಅಯಥಾವತ್ ಪ್ರಜಾನಾತಿ, ಬುದ್ಧಿಃ ಸಾ ಪಾರ್ಥ ರಾಜಸೀ ॥ 18-31 ॥

ಅಧರ್ಮಂ ಧರ್ಮಮಿತಿ ಯಾ, ಮನ್ಯತೇ ತಮಸಾಽವೃತಾ ।  
ಸರ್ವಾರ್ಥಾನ್ ವಿಪರೀತಾಂಶ್ಚ, ಬುದ್ಧಿಃ ಸಾ ಪಾರ್ಥ ತಾಮಸೀ ॥ 18-32 ॥

ಧೃತ್ಯಾ ಯಯಾ ಧಾರಯತೇ, ಮನಃಪ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯಕ್ರಿಯಾಃ ।  
ಯೋಗೇನಾವ್ಯಭಿಚಾರಿಣ್ಯಾ, ಧೃತಿಃ ಸಾ ಪಾರ್ಥ ಸಾತ್ತ್ವಿಕೇ ॥ 18-33 ॥

ಯಯಾ ತು ಧರ್ಮಕಾಮಾರ್ಥಾನ್, ಧೃತ್ಯಾ ಧಾರಯತೇಽರ್ಜುನ ।  
ಪ್ರಸಜ್ಞೇನ ಫಲಾಕಾಂಕ್ಷೀ, ಧೃತಿಃ ಸಾ ಪಾರ್ಥ ರಾಜಸೀ ॥ 18-34 ॥

ಯಯಾ ಸ್ವಪ್ನಂ ಭಯಂ ಶೋಕಂ, ವಿಷಾದಂ ಮದಮೇವ ಚ ।  
ನ ವಿಮುಂಚ್ಯತಿ ದುರ್ಮೇಧಾ, ಧೃತಿಃ ಸಾ ಪಾರ್ಥ ತಾಮಸೀ ॥ 18-35 ॥

ಸುಖಂ ತ್ವಿದಾನೀಂ ತ್ರಿವಿಧಂ, ಶೃಣು ಮೇ ಭರತರ್ಷಭ ।  
ಅಭ್ಯಾಸಾದ್ರಮತೇ ಯತ್ರ, ದುಃಖಾಂತಂ ಚ ನಿಗಚ್ಛತಿ ॥ 18-36 ॥

ಯತ್ತದಗ್ರೇ ವಿಷಮಿವ, ಪರಿಣಾಮೇಽಮೃತೋಪಮಮ್ ।  
ತತ್ಸುಖಂ ಸಾತ್ತ್ವಿಕಂ ಪ್ರೋಕ್ತಮ್, ಆತ್ಮಬುದ್ಧಿಪ್ರಸಾದಜಮ್ ॥ 18-37 ॥

ವಿಷಯೇಂದ್ರಿಯಸಂಯೋಗಾದ್, ಯತ್ತದಗ್ರೇಽಮೃತೋಪಮಮ್ ।  
ಪರಿಣಾಮೇ ವಿಷಮಿವ, ತತ್ಸುಖಂ ರಾಜಸಂ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥ 18-38 ॥

ಯದಗ್ರೇ ಚಾನುಬಂಧೇ ಚ, ಸುಖಂ ಮೋಹನಮಾತ್ಮನಃ ।  
ನಿದ್ರಾಲಸ್ಯಪ್ರಮಾದೋತ್ಥಂ, ತತ್ತಾಮಸಮುದಾಹೃತಮ್ ॥ 18-39 ॥

ನ ತದಸ್ತಿ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ವಾ, ದಿವಿ ದೇವೇಷು ವಾ ಪುನಃ ।  
ಸತ್ತ್ವಂ ಪ್ರಕೃತಿಜೈರ್ಮುಕ್ತಂ, ಯದೇಭಿಃ ಸ್ಯಾತ್ ತ್ರಿಭಿರ್ಗುಣೈಃ ॥ 18-40 ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕ್ಷತ್ರಿಯವಿಶಾಂ, ಶೂದ್ರಾಣಾಂ ಚ ಪರಂತಪ |  
ಕರ್ಮಾಣಿ ಪ್ರವಿಭಕ್ತಾನಿ, ಸ್ವಭಾವಪ್ರಭವೈರ್ಗುಣೈಃ || 18-41 ||

ಶಮೋ ದಮಸ್ತಪಃ ಶೌಚಂ, ಕ್ಷಾಂತಿರಾರ್ಜವಮೇವ ಚ |  
ಜ್ಞಾನಂ ವಿಜ್ಞಾನಮಾಸ್ತಿಕ್ಯಂ, ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮ ಸ್ವಭಾವಜಮ್ || 18-42 ||

ಶೌರ್ಯಂ ತೇಜೋ ಧೃತಿರ್ದಾರ್ಕ್ಷ್ಯಂ, ಯುದ್ಧೇ ಚಾಪ್ಯಪಲಾಯನಮ್ |  
ದಾನಮೀಶ್ವರಭಾವಶಃ, ಕ್ಷಾತ್ರಂ ಕರ್ಮ ಸ್ವಭಾವಜಮ್ || 18-43 ||

ಕೃಷಿಗೌರಕ್ಷ್ಯವಾಣಿಜ್ಯಂ, ವೈಶ್ಯಕರ್ಮ ಸ್ವಭಾವಜಮ್ |  
ಪರಿಚರ್ಯಾತ್ಮಕಂ ಕರ್ಮ, ಶೂದ್ರಸ್ಯಾಪಿ ಸ್ವಭಾವಜಮ್ || 18-44 ||

ಸ್ವೇ ಸ್ವೇ ಕರ್ಮಣ್ಯಭಿರತಃ, ಸಂಸಿದ್ಧಿಂ ಲಭತೇ ನರಃ |  
ಸ್ವಕರ್ಮನಿರತಃ ಸಿದ್ಧಿಂ, ಯಥಾ ವಿನಂದತಿ ತಚ್ಛ್ರೇಣು || 18-45 ||

ಯತಃ ಪ್ರವೃತ್ತಿಭೂತಾನಾಂ, ಯೇನ ಸರ್ವಮಿದಂ ತತಮ್ |  
ಸ್ವಕರ್ಮಣಾ ತಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ, ಸಿದ್ಧಿಂ ವಿನಂದತಿ ಮಾನವಃ || 18-46 ||

ಶ್ರೇಯಾನ್ ಸ್ವಧರ್ಮೋ ವಿಗುಣಃ, ಪರಧರ್ಮಾತ್ಸ್ವನುಷ್ಠಿತಾತ್ |  
ಸ್ವಭಾವನಿಯತಂ ಕರ್ಮ, ಕುರ್ವನ್ನಾಪ್ನೋತಿ ಕಿಲ್ಬಿಷಮ್ || 18-47 ||

ಸಹಜಂ ಕರ್ಮ ಕೌಂತೇಯ, ಸದೋಷಮಪಿ ನ ತ್ಯಜೇತ್ |  
ಸರ್ವಾರಮ್ಭಾ ಹಿ ದೋಷೇಣ, ಧೂಮೇನಾಗ್ನಿರಿವಾವೃತಾಃ || 18-48 ||

ಅಸಕ್ತಬುದ್ಧಿಃ ಸರ್ವತ್ರ, ಜಿತಾತ್ಮಾ ವಿಗತಸ್ಪೃಹಃ |  
ನೈಷ್ಕರ್ಮ್ಯಸಿದ್ಧಿಂ ಪರಮಾಂ, ಸನ್ನಾಸೇನಾಧಿಗಚ್ಛತಿ || 18-49 ||

ಸಿದ್ಧಿಂ ಪ್ರಾಪ್ತೋ ಯಥಾ ಬ್ರಹ್ಮ, ತಥಾಪ್ನೋತಿ ನಿಬೋಧ ಮೇ |  
ಸಮಾಸೇನೈವ ಕೌಂತೇಯ, ನಿಷಾಂ ಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಯಾ ಪರಾ || 18-50 ||

ಬುದ್ಧ್ಯಾ ವಿಶುದ್ಧಯಾ ಯುಕ್ತಃ, ಧೃತ್ಯಾತ್ಮಾನಂ ನಿಯಮ್ಯ ಚ |  
ಶಬ್ದಾದೀನ್ ವಿಷಯಾಂಸ್ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ, ರಾಗದ್ವೇಷೌ ವ್ಯದಸ್ಯ ಚ || 18-51 ||

ವಿವಿಕ್ತಸೇವೀ ಲಘ್ವಾಶೀ, ಯತವಾಕ್ಯಾಯಮಾನಸಃ |  
ಧ್ಯಾನಯೋಗಪರೋ ನಿತ್ಯಂ, ವೈರಾಗ್ಯಂ ಸಮುಪಾಶ್ರಿತಃ || 18-52 ||

ಅಹಂಜ್ಞಾರಂ ಬಲಂ ದರ್ಪಂ, ಕಾಮಂ ಕ್ರೋಧಂ ಪರಿಗ್ರಹಮ್ |  
ವಿಮುಚ್ಯ ನಿರ್ಮಮಃ ಶಾಂತಃ, ಬ್ರಹ್ಮಭೂಯಾಯ ಕಲ್ಪತೇ || 18-53 ||

ಬ್ರಹ್ಮಭೂತಃ ಪ್ರಸನ್ನಾತ್ಮಾ, ನ ಶೋಚತಿ ನ ಕಾಂಕ್ಷತಿ |  
ಸಮಃ ಸರ್ವೇಷು ಭೂತೇಷು, ಮದ್ಭಕ್ತಿಂ ಲಭತೇ ಪರಾಮ್ || 18-54 ||

ಭಕ್ತ್ಯಾ ಮಾಮಭಿಜಾನಾತಿ, ಯಾವಾನ್ ಯಶ್ಚಾಸ್ಮಿ ತತ್ತ್ವತಃ |  
ತತೋ ಮಾಂ ತತ್ತ್ವತೋ ಜ್ಞಾತ್ವಾ, ವಿಶತೇ ತದನನ್ತರಮ್ || 18-55 ||

ಸರ್ವಕರ್ಮಾಣ್ಯಪಿ ಸದಾ, ಕುರ್ವಾಣೋ ಮದ್ವ್ಯಪಾಶ್ರಯಃ |  
ಮತ್ಪ್ರಸಾದಾದವಾಪ್ನೋತಿ, ಶಾಶ್ವತಂ ಪದಮವ್ಯಯಮ್ || 18-56 ||

ಚೇತಸಾ ಸರ್ವಕರ್ಮಾಣಿ, ಮಯಿ ಸನ್ನ್ಯಸ್ಯ ಮತ್ಪರಃ |  
ಬುದ್ಧಿಯೋಗಮುಪಾಶ್ರಿತ್ಯ, ಮಚ್ಚಿತ್ತಃ ಸತತಂ ಭವ || 18-57 ||

ಮಚ್ಚಿತ್ತಃ ಸರ್ವದುರ್ಗಾಣಿ, ಮತ್ಪ್ರಸಾದಾತ್ ತರಿಷ್ಯಸಿ |  
ಅಥ ಚೇತ್ತ್ವಮಹಂಜ್ಞಾರಾತ್, ನ ಶ್ರೋಷ್ಯಸಿ ವಿನಙ್ಕ್ಷ್ಯಸಿ || 18-58 ||

ಯದಹಂಜ್ಞಾರಮಾಶ್ರಿತ್ಯ, ನ ಯೋತ್ಸ್ಯ ಇತಿ ಮನ್ಯಸೇ |  
ಮಿಥ್ಯೈಷ ವ್ಯವಸಾಯಸ್ತೇ, ಪ್ರಕೃತಿಸ್ತ್ವಾಂ ನಿಯೋಕ್ಷ್ಯತಿ || 18-59 ||

ಸ್ವಭಾವಜೇನ ಕೌಂತೇಯ, ನಿಬದ್ಧಃ ಸ್ವೇನ ಕರ್ಮಣಾ |  
ಕರ್ತುಂ ನೇಚ್ಛಸಿ ಯನ್ಮೋಹಾತ್, ಕರಿಷ್ಯಸ್ಯವಶೋಽಪಿ ತತ್ || 18-60 ||

ಈಶ್ವರಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ, ಹೃದ್ಧೇಶೇಽರ್ಜುನ ತಿಷ್ಠತಿ |  
ಭ್ರಾಮಯನ್ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ, ಯನ್ತ್ರಾರೂಢಾನಿ ಮಾಯಯಾ || 18-61 ||

ತಮೇವ ಶರಣಂ ಗಚ್ಛ, ಸರ್ವಭಾವೇನ ಭಾರತ |  
ತತ್ಪ್ರಸಾದಾತ್ಪರಾಂ ಶಾಂತಿಂ, ಸಾಧನಂ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಸಿ ಶಾಶ್ವತಮ್ || 18-62 ||

ಇತಿ ತೇ ಜ್ಞಾನಮಾಖ್ಯಾತಂ, ಗುಹ್ಯಾದ್ಗುಹ್ಯತರಂ ಮಯಾ ।  
ವಿಮೃಶ್ಯೈತದಶೇಷೇಣ, ಯಥೇಚ್ಛಸಿ ತಥಾ ಕುರು ॥ 18-63 ॥

ಸರ್ವಗುಹ್ಯತಮಂ ಭೂಯಃ, ಶೃಣು ಮೇ ಪರಮಂ ವಚಃ ।  
ಇಷ್ಟೋಽಸಿ ಮೇ ದೃಢಮಿತಿ, ತತೋ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ತೇ ಹಿತಮ್ ॥ 18-64 ॥

ಮನ್ಮನಾ ಭವ ಮದ್ಭಕ್ತಃ, ಮದ್ಯಾಜೀ ಮಾಂ ನಮಸ್ಕುರು ।  
ಮಾಮೇವೈಷ್ಯಸಿ ಸತ್ಯಂ ತೇ, ಪ್ರತಿಜಾನೇ ಪ್ರಿಯೋಽಸಿ ಮೇ ॥ 18-65 ॥

ಸರ್ವಧರ್ಮಾನ್ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ, ಮಾಮೇಕಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜ ।  
ಅಹಂ ತ್ವಾ ಸರ್ವಪಾಪೇಭ್ಯಃ, ಮೋಕ್ಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಮಾ ಶುಚಃ ॥ 18-66 ॥

ಇದಂ ತೇ ನಾತಪಸ್ಕಾಯ, ನಾಭಕ್ತಾಯ ಕದಾಚನ ।  
ನ ಚಾಶುಶ್ರೂಷವೇ ವಾಚ್ಯಂ, ನ ಚ ಮಾಂ ಯೋಽಭ್ಯಸೂಯತಿ ॥ 18-67 ॥

ಯ ಇದಂ ಪರಮಂ ಗುಹ್ಯಂ, ಮದ್ಭಕ್ತೇಷ್ವಭಿಧಾಸ್ಯತಿ ।  
ಭಕ್ತಿಂ ಮಯಿ ಪರಾಂ ಕೃತ್ವಾ, ಮಾಮೇವೈಷ್ಯತ್ಯಸಂಶಯಃ ॥ 18-68 ॥

ನ ಚ ತಸ್ಮಾನ್ಮನುಷ್ಯೇಷು, ಕಶ್ಚಿನ್ನೇ ಪ್ರಿಯಕೃತ್ತಮಃ ।  
ಭವಿತಾ ನ ಚ ಮೇ ತಸ್ಮಾದ್, ಅನ್ಯಃ ಪ್ರಿಯತರೋ ಭುವಿ ॥ 18-69 ॥

ಅಧ್ಯೇಷ್ಯತೇ ಚ ಯ ಇಮಂ, ಧರ್ಮ್ಯಂ ಸಂವಾದಮಾವಯೋಃ ।  
ಜ್ಞಾನಯಜ್ಞೇನ ತೇನಾಹಮ್, ಇಷ್ಟಃ ಸ್ಯಾಮಿತಿ ಮೇ ಮತಿಃ ॥ 18-70 ॥

ಶ್ರದ್ಧಾವಾನನಸೂಯಶ್ಚ, ಶೃಣುಯಾದಪಿ ಯೋ ನರಃ ।  
ಸೋಽಪಿ ಮುಕ್ತಃ ಶುಭಾಲೋಕಾನ್, ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾತ್ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಣಾಮ್ ॥ 18-71 ॥

ಕಚ್ಚಿದೇತಚ್ಛೃತಂ ಪಾರ್ಥ, ತ್ವಯೈಕಾಗ್ರೇಣ ಚೇತಸಾ ।  
ಕಚ್ಚಿದಜ್ಞಾನಸಮೋಹಃ, ಪ್ರನಷ್ಟಸ್ತೇ ಧನಇಜಯ ॥ 18-72 ॥

### ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ನಷ್ಟೋ ಮೋಹಃ ಸ್ಮೃತಿರ್ಲಬ್ಧಾ, ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದಾನ್ಮಯಾಽಚ್ಯುತ ।

ಸ್ಥಿತೋಽಸ್ಮಿ ಗತಸಂದೇಹಃ, ಕರಿಷ್ಯೇ ವಚನಂ ತವ || 18-73 ||

### ಸಂಜ್ಞಾಯ ಉವಾಚ

ಇತ್ಯಹಂ ವಾಸುದೇವಸ್ಯ, ಪಾರ್ಥಸ್ಯ ಚ ಮಹಾತ್ಮನಃ |  
ಸಂವಾದಮಿಮಮಶ್ರೌಷಮ್, ಅದ್ಭುತಂ ರೋಮಹರ್ಷಣಮ್ || 18-74 ||

ವ್ಯಾಸಪ್ರಸಾದಾಚ್ಛ್ರುತವಾನ್, ಏತದ್ಗುಹ್ಯಮಹಂ ಪರಮ್ |  
ಯೋಗಂ ಯೋಗೇಶ್ವರಾತ್ ಕೃಷ್ಣಾತ್, ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕಥಯತಃ ಸ್ವಯಮ್ || 18-75 ||

ರಾಜನ್ ಸಂಸ್ಮೃತ್ಯ ಸಂಸ್ಮೃತ್ಯ, ಸಂವಾದಮಿಮಮದ್ಭುತಮ್ |  
ಕೇಶವಾರ್ಜುನಯೋಃ ಪುಣ್ಯಂ, ಹೃಷ್ಯಾಮಿ ಚ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ || 18-76 ||

ತಚ್ಚ ಸಂಸ್ಮೃತ್ಯ ಸಂಸ್ಮೃತ್ಯ, ರೂಪಮತ್ಯದ್ಭುತಂ ಹರೇಃ |  
ವಿಸ್ಮಯೋ ಮೇ ಮಹಾನ್ ರಾಜನ್, ಹೃಷ್ಯಾಮಿ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ || 18-77 ||

ಯತ್ರ ಯೋಗೇಶ್ವರಃ ಕೃಷ್ಣಃ, ಯತ್ರ ಪಾರ್ಥೋ ಧನುರ್ಧರಃ |  
ತತ್ರ ಶ್ರೀರ್ವಿಜಯೋ ಭೂತಿಃ, ಧ್ರುವಾ ನೀತಿರ್ಮತಿರ್ಮಮ || 18-78 ||

|| ಓಮ್ ತತ್ಸದ್, ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ,  
ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ, ಮೋಕ್ಷಸನ್ನಾಸಯೋಗೋ ನಾಮ  
ಅಷ್ಟಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

\*\*\*\*\*

### ||ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮ್||

ಗೀತಾಶಾಸ್ತ್ರಮಿದಂ ಪುಣ್ಯಂ ಯಃ ಪಠೇತ್ ಪ್ರಯತಃ ಪುಮಾನ್ |  
ವಿಷ್ಣೋಃ ಪದಮವಾಪ್ನೋತಿ ಭಯ-ಶೋಕಾದಿ-ವರ್ಜಿತಃ || 1 ||

ಗೀತಾಧ್ಯಯನ-ಶೀಲಸ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ-ಪರಸ್ಯ ಚ |  
ನೈವ ಸನ್ತಿ ಹಿ ಪಾಪಾನಿ ಪೂರ್ವ-ಜನ್ಮ-ಕೃತಾನಿ ಚ || 2 ||

ಮಲ-ನಿರ್ಮೋಚನಂ ಪುಂಸಾಂ ಜಲ-ಸ್ನಾನಂ ದಿನೇ ದಿನೇ |  
ಸಕೃದ್-ಗೀತಾಮ್ಭಸಿ ಸ್ನಾನಂ ಸಂಸಾರ-ಮಲ-ನಾಶನಮ್ || 3 ||

ಗೀತಾ ಸುಗೀತಾ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಕಿಮನ್ಯೈಃ ಶಾಸ್ತ್ರ-ವಿಸ್ತರೈಃ ।  
ಯಾ ಸ್ವಯಂ ಪದ್ಮನಾಭಸ್ಯ ಮುಖ-ಪದ್ಮಾದ್-ವಿನಿಃಸೃತಾ ॥೪॥

ಭಾರತಾಮೃತ-ಸರ್ವಸ್ವಂ ವಿಷ್ಣೋರ್ವಕ್ತ್ರಾದ್-ವಿನಿಃಸೃತಮ್ ।  
ಗೀತಾ-ಗಜ್ಜೋದಕಂ ಪೀತ್ವಾ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥೫॥

ಸರ್ವೋಪನಿಷದೋ ಗಾವೋ ದೋಗ್ಧಾ ಗೋಪಾಲ-ನಂದನಃ ।  
ಪಾಥೋ ವತ್ಸಃ ಸುಧೀರ್ಘೋಕ್ತಾ ದುಗ್ಧಂ ಗೀತಾಮೃತಂ ಮಹತ್ ॥೬॥

ಏಕಂ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ದೇವಕೀ-ಪುತ್ರ-ಗೀತಮ್  
ಏಕೋ ದೇವೋ ದೇವಕೀ-ಪುತ್ರ ಏವ ।  
ಏಕೋ ಮನ್ತ್ರಸ್ತಸ್ಯ ನಾಮಾನಿ ಯಾನಿ  
ಕರ್ಮಾಪ್ಯೇಕಂ ತಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಸೇವಾ ॥೭॥



## Chapter 19

### ॥ಗೀತಾರ್ಥಸಂಘ್ರಹಃ॥

ಯತ್ಪದಾರ್ಥೋರುಹಧ್ಯಾನವಿಧ್ವಂಸಾಶೇಷಕಲ್ಮಷಃ ।  
ವಸ್ತುತಾಮುಪಯಾತೋಽಹಂ ಯಾಮುನೇಯಂ ನಮಾಮಿ ತಮ್ ॥<sub>1</sub>॥

ಸ್ವಧರ್ಮಜ್ಞಾನವೈರಗ್ಯಸಾಧ್ಯಭಕ್ತೈಕಗೋಚರಃ ।  
ನಾರಾಯಣಃ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಗೀತಾಶಾಸ್ತ್ರೇ ಸಮೀರಿತಃ ॥<sub>2</sub>॥

ಜ್ಞಾನಕರ್ಮಾತ್ಮಿಕೇ ನೇಷ್ಠೇ ಯೋಗಲಕ್ಷ್ಯೇ ಸುಸಂಸ್ಕೃತೇ ।  
ಆತ್ಮಾನುಭೋತಿಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥೇ ಪೂರ್ವಷಟ್ಕೀನ ಚೋದಿತೇ ॥<sub>3</sub>॥

ಮಧ್ಯಮೇ ಭಗವತ್ತ್ವತ್ವಯಾಥಾತ್ಮ್ಯವಾಪ್ತಿಸಿದ್ಧಯೇ ।  
ಜ್ಞಾನಕರ್ಮಾಭಿನಿರ್ವರ್ತೋ ಭಕ್ತಿಯೋಗಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ ॥<sub>4</sub>॥

ಪ್ರಧಾನಪುರುಷವ್ಯಕ್ತಸರ್ವೇಶ್ವರವಿವೇಚನಮ್ ।  
ಕರ್ಮಧೀರ್ಭಕ್ತಿರಿತ್ಯಾದಿ ಪೂರ್ವಶೇಷೋಽನ್ತಿಮೋದಿತಃ ॥<sub>5</sub>॥

ಅಸ್ಥಾನಸ್ನೇಹಕಾರ್ಪಣ್ಯಧರ್ಮಾಧರ್ಮಧಿಯಾಽಽಕುಲಮ್ ।  
ಪಾರ್ಥಂ ಪ್ರಪನ್ನಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಾವತರಣಂ ಕೃತಮ್ ॥<sub>6</sub>॥

ನಿತ್ಯಾತ್ಮಸಂಘಕರ್ಮೇಹಾಗೋಚರಾ ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗಧೀಃ ।  
ದ್ವಿತೀಯೇ ಸ್ಥಿತಧೀಲಕ್ಷಾ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ತನ್ಮೋಹಶಾಂತಯೇ ॥<sub>7</sub>॥

ಅಸಕ್ತ್ಯಾ ಲೋಕರಕ್ಷಾಯೈ ಗುಣೇಷ್ವಾರೋಪ್ಯ ಕರ್ತೃತಾಮ್ ।  
ಸರ್ವೇಶ್ವರೇ ವಾ ನ್ಯಸ್ಯೋಕ್ತಾ ತೃತೀಯೇ ಕರ್ಮಕಾರ್ಯತಾ ॥<sub>8</sub>॥

ಪ್ರಸಜ್ಞಾತ್ ಸ್ವಸ್ವಭಾವೋಕ್ತಿಃ ಕರ್ಮಣೋಽಕರ್ಮತಾಽಸ್ಯ ಚ |  
ಭೇದಾ ಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಮಾಹತ್ಯಂ ಚತುರ್ಥಾಧ್ಯಾಯ ಉಚ್ಯತೇ || 9 ||

ಕರ್ಮಯೋಗಸ್ಯ ಸೌಕರ್ಯಂ ಶೈಘ್ರ್ಯಂ ಕಾಶ್ಚನ ತದ್ವಿಧಾಃ |  
ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಪ್ರಕಾರಶ್ಚ ಪಿಂಚಮಾಧ್ಯಾಯ ಉಚ್ಯತೇ || 10 ||

ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸವಿಧಿಯೋಗೀ ಚತುರ್ಥಾ ಯೋಗಸಾಧನಮ್ |  
ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಃ ಸ್ವಯೋಗಸ್ಯ ಪಾರಮ್ಯಂ ಷಷ್ಠ ಉಚ್ಯತೇ || 11 ||

ಸ್ವಯಾಥಾತ್ಮ್ಯಂ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾಸ್ಯ ತಿರೋಧಿಃ ಶರಣಾಗತಿಃ |  
ಭಕ್ತಭೇದಃ ಪ್ರಬುದ್ಧಸ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ್ಯಂ ಸಪ್ತಮ ಉಚ್ಯತೇ || 12 ||

ಏಶ್ವರ್ಯಾಕ್ಷರಯಾಥಾತ್ಮ್ಯಭಗವಚ್ಚರಣಾರ್ಥಿನಾಮ್ |  
ವೇದೋಪಾದೇಯಭಾವಾನಾಮಷ್ಟಮೇ ಭೇದ ಉಚ್ಯತೇ || 13 ||

ಸ್ವಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಮನುಷ್ಯತ್ವೇ ಪರತ್ವಂ ಚ ಮಹಾತ್ಮನಾಮ್ |  
ವಿಶೇಷೋ ನವಮೇ ಯೋಗೋ ಭಕ್ತಿರೂಪಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ || 14 ||

ಸ್ವಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾನನ್ಯೈಕೃತ್ಸ್ನಾಧೀನತಾಮತಿಃ |  
ಭಕ್ತ್ಯುತ್ಪತ್ತಿವಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಾ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಾ ದಶಮೋದಿತಾ || 15 ||

ಏಕಾದಶೇ ಸ್ವಯಾಥಾತ್ಮ್ಯಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಾವಲೋಕನಮ್ |  
ದತ್ತಮುಕ್ತಂ ವಿದಿಪ್ರಾಪ್ತೋರ್ಭಕ್ತೇಕೋಪಾಯತಾ ತಥಾ || 16 ||

ಭಕ್ತೇಃ ಶ್ರೇಷ್ಠ್ಯಮುಪಾಯೋಕ್ತಿರಶಕ್ತಸ್ಯಾಽತ್ಮನಿಷ್ಠತಾ |  
ತತ್ಪ್ರಕಾರಸ್ತ್ವತಿಪ್ರೀತಿಃ ಭಕ್ತೇರ್ದಾರ್ವದಶ ಉಚ್ಯತೇ || 17 ||

ದೇಹಸ್ವರೂಪಮಾತ್ಮಪ್ರಿಹೇತುರಾತ್ಮವಿಶೋಧನಮ್ |  
ಬಂಧಹೇತುವಿವೇಕಶ್ಚ ತ್ರಯೋದಶ ಉದೀರ್ಯತೇ || 18 ||

ಗುಣಬಂಧವಿಧಾ ತೇಷಾಂ ಕರ್ತೃತ್ವಂ ತನ್ನಿವರ್ತನಮ್ |  
ಗತಿತ್ರಯಸ್ವಮೂಲತ್ವಂ ಚತುರ್ದಶ ಉದೀರ್ಯತೇ || 19 ||

ಅಚಿನ್ಮಿತ್ರಾದ್ವಿಶುದ್ಧಾಚ್ಚ ಚೇತನಾತ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ |  
ವ್ಯಾಪನಾದ್ಭರಣಾತ್ ಸ್ವಾಮ್ಯಾದನ್ಯಃ ಪಿಚ್ಚದಶೋದಿತಃ || 20 ||

ದೇವಾಸುರವಿಭಾಗೋಕ್ತಿಪೂರ್ವಿಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರವಶ್ಯತಾ |  
ತತ್ತ್ವಾನುಷ್ಠಾನವಿಜ್ಞಾನಸ್ಥೇಮ್ನೇ ಷೋಡಶ ಉಚ್ಯತೇ || 21 ||

ಅಶಾಸ್ತ್ರಮಾಸುರಂ ಕೃತ್ಸ್ನಂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಂ ಗುಣತಃ ಪೃಥಕ್ |  
ಲಕ್ಷಣಂ ಶಾಸ್ತ್ರಸಿದ್ಧಸ್ಯ ತ್ರಿಧಾ ಸಪ್ತದಶೋದಿತಮ್ || 22 ||

ಈಶ್ವರೇ ಕರ್ತೃತಾಬುದ್ಧಿಃ ಸತ್ತ್ವೋಪಾದೇಯತಾಽನ್ತಿಮೇ |  
ಸ್ವಕರ್ಮಪರಿಣಾಮಶ್ಚ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಾರ್ಥ ಉಚ್ಯತೇ || 23 ||

ಕರ್ಮಯೋಗಸ್ತಪಸ್ತೀರ್ಥದಾನಯಜ್ಞಾದಿಸೇವನಮ್ |  
ಜ್ಞಾನಯೋಗೋ ಜಿತಸ್ವಾನ್ತ್ಯಃ ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮನಿ ಸ್ಥಿತಿಃ || 24 ||

ಭಕ್ತಿಯೋಗಃ ಪರೈಕಾಂತಪ್ರೀತ್ಯಾ ಧ್ಯಾನಾದಿಷು ಸ್ಥಿತಿಃ |  
ತ್ರಯಾಣಾಮಪಿ ಯೋಗಾನಾಂ ತ್ರಿಭಿರನ್ಯೋನ್ಯಸಂಜ್ಞಮಃ || 25 ||

ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕಾನಾಂ ಚ ಪರಾರಾಧನರೂಪಿಣಾಮ್ |  
ಆತ್ಮದೃಷ್ಟೇಸ್ತ್ರಯೋಽಪ್ಯೇತೇ ಯೋಗದ್ವಾರೇಣ ಸಾಧಕಾಃ || 26 ||

ನಿರಸ್ತನಿಖಿಲಾಜ್ಞಾನೋ ದೃಷ್ಟಾಷ್ಟಕತಾಮನಂ ಪರಾನುಗಮ್ |  
ಪ್ರತಿಲಭ್ಯ ಪರಾಂ ಭಕ್ತಿಂ ತಯೈವ್ಕಪೋತಿ ತತ್ಪದಮ್ || 27 ||

ಭಕ್ತಿಯೋಗಸ್ತದರ್ಥೀ ಚೇತ್ ಸಮಗ್ರೈಶ್ವರ್ಯಸಾಧಕಃ |  
ಆತ್ಮಾರ್ಥೀ ಚೇತ್ ತ್ರಯೋಽಪ್ಯೇತೇ ತತ್ಕೃವಲ್ಯಸ್ಯ ಸಾಧಕಾಃ || 28 ||

ಏಕಾನ್ತ್ಯಂ ಭಗವತ್ಯೇಷಾಂ ಸಮಾನಮಧಿಕಾರಿಣಾಮ್ |  
ಯಾವತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಪರಾರ್ಥೀ ಚೇತ್ ತದೇವಾತ್ಯನ್ತಮಶ್ನುತೇ || 29 ||

ಜ್ಞಾನೀ ತು ಪರಮೈಕನ್ತೀ ತದಾಯತ್ತತ್ಮಜೀವನಃ |  
ತತ್ಸಂಶ್ಲೇಷವಿಯೋಗೈಕಸುಖದುಃಖಸ್ತದೇಕಧೀಃ || 30 ||

ಭಗವದ್ ಧ್ಯಾನಯೋಗೋಕ್ತಿವಂದನಸ್ತುತಿಕೀರ್ತನೈಃ  
ಲಬ್ಧಾತ್ಮ ತದ್ಗತಪ್ರಾಣಮನೋಬುದ್ಧೀಂದ್ರಿಯಕ್ರಿಯಃ || 31 ||

ನಿಜಕರ್ಮಾದಿ ಭಕ್ತ್ಯಂತಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ಪ್ರೀತ್ಯೈವ ಕಾರಿತಃ |  
ಉಪಾಯತಾಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ನ್ಯಸ್ಯೇದ್ಧೇವೇ ತು ತಾಮಭೀಃ || 32 ||

ಏಕಾಂತ್ಯಂತದಾಸ್ಯೈಕರತಿಸ್ತತ್ಪದಮಾಪ್ನುಯಾತ್ |  
ತತ್ಪ್ರಧಾನಮಿದಂ ಶಾಸ್ತ್ರಮಿತಿ ಗೀತಾರ್ಥಸಂಘ್ರಹಃ || 33 ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀ ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯವಿರಚಿತಂ ಗೀತಾರ್ಥಸಂಘ್ರಹಃ ಸಂಪೂರ್ಣಃ ||

## Chapter 20

॥ಗೀತಾಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮ್॥

ಧರೋವಾಚ

ಭಗವನ್ ಪರೇಮೇಶಾನ ಭಕ್ತಿರವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ।  
ಪ್ರಾರಬ್ಧಂ ಭುಜ್ಯಮಾನಸ್ಯ ಕಥಂ ಭವತಿ ಹೇ ಪ್ರಭೋ ॥<sub>1</sub>॥

ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುರವಾಚ

ಪ್ರಾರಬ್ಧಂ ಭುಜ್ಯಮಾನೋ ಹಿ ಗೀತಾಭ್ಯಾಸರತಃ ಸದಾ ।  
ಸ ಮುಕ್ತಃ ಸ ಸುಖೀ ಲೋಕೇ ಕರ್ಮಣಾ ನೋಪಲಿಪ್ಯತೇ ॥<sub>2</sub>॥

ಮಹಾಪಾಪಾದಿಪಾಪಾನಿ ಗೀತಾಧ್ಯಾನಂ ಕರೋತಿ ಚೇತ್ ।  
ಕ್ಷಚಿತ್ ಸ್ಪರ್ಶಂ ನ ಕುರ್ವನ್ತಿ ನಲಿನೀದಲಮಮ್ಬುವತ್ ॥<sub>3</sub>॥

ಗೀತಾಯಾಃ ಪುಸ್ತಕಂ ಯತ್ರ ಯತ್ರ ಪಾಠಃ ಪ್ರವರ್ತತೇ ।  
ತತ್ರ ಸರ್ವಾಣಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ಪ್ರಯಾಗಾದೀನಿ ತತ್ರ ವೈ ॥<sub>4</sub>॥

ಸರ್ವೇ ದೇವಾಶ್ಚ ಋಷಯೋ ಯೋಗಿನಃ ಪನ್ನಗಾಶ್ಚ ಯೇ ।  
ಗೋಪಾಲಾ ಗೋಪಿಕಾ ವಾಕಪಿ ನಾರದೋದ್ಧವಪಾರ್ಷದೈಃ ।  
ಸಹಾಯೋ ಜಾಯತೇ ಶೀಘ್ರಂ ಯತ್ರ ಗೀತಾ ಪ್ರವರ್ತತೇ ॥<sub>5</sub>॥

ಯತ್ರ ಗೀತಾವಿಚಾರಶ್ಚ ಪಠನಂ ಪಾಠನಂ ಶ್ರುತಮ್ ।  
ತತ್ರಾಹಂ ನಿಶ್ಚಿತಂ ಪೃಥಿವ್ಯ ನಿವಸಾಮಿ ಸದೈವ ಹಿ ॥<sub>6</sub>॥

ಗೀತಾಶ್ರಯೇಕಹಂ ತಿಷ್ಠಾಮಿ ಗೀತಾ ಮೇ ಚೋತ್ತಮಂ ಗೃಹಮ್ ।  
ಗೀತಾಜ್ಞಾನಮುಪಾಶ್ರಿತ್ಯ ತ್ರೀಂಲೋಕಾನ್ ಪಾಲಯಾಮ್ಯಹಮ್ ॥<sub>7</sub>॥

ಗೀತಾ ಮೇ ಪರಮಾ ವಿದ್ಯಾ ಬ್ರಹ್ಮರೂಪಾ ನ ಸಂಶಯಃ |  
ಅರ್ಧಮಾತ್ರಾಕ್ಷರಾ ನಿತ್ಯಾ ಸ್ವಾನಿರ್ವಾಚ್ಯಪದಾತ್ಮಿಕಾ || 8 ||

ಚಿದಾನಂದೇನ ಕೃಷ್ಣೇನ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಸ್ವಮುಖಿತೋಽರ್ಜುನಮ್ |  
ವೇದತ್ರಯೀ ಪರಾನಂದಾ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಜ್ಞಾನಸಂಯುತಾ || 9 ||

ಯೋಽಷ್ಟಾದಶಜಪೋ ನಿತ್ಯಂ ನರೋ ನಿಶ್ಚಲಮಾನಸಃ |  
ಜ್ಞಾನಸಿದ್ಧಿಂ ಸ ಲಭತೇ ತತೋ ಯಾತಿ ಪರಂ ಪದಮ್ || 10 ||

ಪಾರೇಽಸಮರ್ಥಃ ಸಮ್ಪೂರ್ಣೇ ತತೋಽರ್ಧಂ ಪಾಠಮಾಚರೇತ್ |  
ತದಾ ಗೋದಾನಜಂ ಪುಣ್ಯಂ ಲಭತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ || 11 ||

ತ್ರಿಭಾಗಂ ಪಠಮಾನಸ್ತು ಗಜಾಗ್ನ್ಯಾನಫಲಂ ಲಭೇತ್ |  
ಷಡಂಶಂ ಜಪಮಾನಸ್ತು ಸೋಮಯಾಗಫಲಂ ಲಭೇತ್ || 12 ||

ಏಕಾಧ್ಯಾಯಂ ತು ಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಪಠತೇ ಭಕ್ತಿಸಂಯುತಃ |  
ರುದ್ರಲೋಕಮವಾಪ್ನೋತಿ ಗಣೋ ಭೂತಾಸ್ವ ವಸೇಚ್ಚಿರಮ್ || 13 ||

ಅಧ್ಯಾಯಂ ಶ್ಲೋಕಪಾದಂ ವಾ ನಿತ್ಯಂ ಯಃ ಪಠತೇ ನರಃ |  
ಸ ಯಾತಿ ನರತಾಂ ಯಾವನ್ಮನ್ವನ್ತರಂ ವಸುನ್ಧರೇ || 14 ||

ಗೀತಾಯಾಃ ಶ್ಲೋಕದಶಕಂ ಸಪ್ತ ಪಞ್ಚ ಚತುಷ್ಟಯಮ್ |  
ದ್ವೌ ತ್ರೀನೇಕಂ ತದರ್ಧಂ ವಾ ಶ್ಲೋಕಾನಾಂ ಯಃ ಪಠೇನ್ನರಃ || 15 ||

ಚಂದ್ರಲೋಕಮವಾಪ್ನೋತಿ ವರ್ಷಾಣಾಮಯುತಂ ಧ್ರುವಮ್ |  
ಗೀತಾಪಾಠಸಮಾಯುಕ್ತೋ ಮೃತೋ ಮಾನುಷತಾಂ ವ್ರಜೇತ್ || 16 ||

ಗೀತಾಭ್ಯಾಸಂ ಪುನಃ ಕೃತ್ವಾ ಲಭತೇ ಮುಕ್ತಿಮುತ್ತಮಾಮ್ |  
ಗೀತೇತ್ಯುಚ್ಚಾರಸಂಯುಕ್ತೋ ಮ್ರಿಯಮಾಣೋ ಗತಿಂ ಲಭೇತ್ || 17 ||

ಗೀತಾರ್ಥಶ್ರವಣಾಸಕ್ತೋ ಮಹಾಪಾಪಯುತೋಽಪಿ ವಾ |  
ವೈಕುಣ್ಠಂ ಸಮವಾಪ್ನೋತಿ ವಿಷ್ಣುನಾ ಸಹ ಮೋದತೇ || 18 ||

ಗೀತಾರ್ಥಂ ಧ್ಯಾಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಕರ್ಮಾಣಿ ಭೂರಿಶಃ ।  
ಜೀವನ್ಮುಕ್ತಃ ಸ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ದೇಹಾಂತೇ ಪರಮಂ ಪದಮ್ ॥ 19 ॥

ಗೀತಾಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಬಹವೋ ಭೂಭುಜೋ ಜನಕಾದಯಃ ।  
ನಿರ್ಧೂತಕಲ್ಮಷಾ ಲೋಕೇ ಗೀತಾಯಾತಾಃ ಪರಂ ಪದಮ್ ॥ 20 ॥

ಗೀತಾಯಾಃ ಪಠನಂ ಕೃತ್ವಾ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ನೈವ ಯಃ ಪಠೇತ್ ।  
ವೃಥಾ ಪಾಠೋ ಭವೇತ್ತಸ್ಯ ಶ್ರಮ ಏವ ಹ್ಯುದಾಹೃತಃ ॥ 21 ॥

ಏತನ್ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಸಂಯುಕ್ತಂ ಗೀತಾಭ್ಯಾಸಂ ಕರೋತಿ ಯಃ ।  
ಸ ತತ್ ಫಲಮವಾಪ್ನೋತಿ ದುರ್ಲಭಾಂ ಗತಿಮಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥ 22 ॥

### ಸೂತ ಉವಾಚ

ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮೇತದ್ಗೀತಾಯಾ ಮಯಾ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಸನಾತನಮ್ ।  
ಗೀತಾಂತೇ ಚ ಪಠೇದ್ಯಸ್ತು ಯದುಕ್ತಂ ತತ್ಫಲಂ ಲಭೇತ್ ॥ 23 ॥ ॥ ಇತಿ  
ಶ್ರೀವಾರಾಹಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಗೀತಾಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಸಮ್ಪೂರ್ಣಮ್ ॥

\*\*\*\*\*



